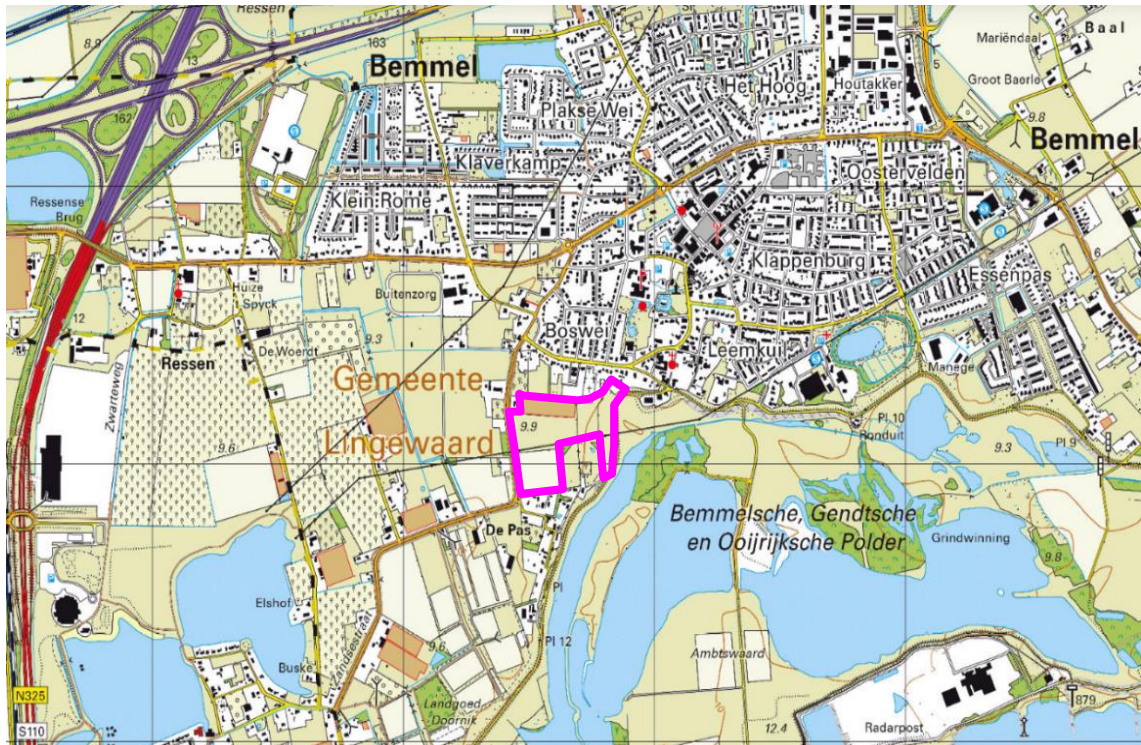

**Plan van Aanpak steenuil en
vliegroue gewone dwergvleermuis,
Zandsestraat Bemmcl**

Plan van Aanpak steenuil en vliegroue gewone dwergvleermuis, Zandsestraat Bemmel

Opdrachtgever: Jansen Bouwontwikkeling B.V.

Datum: 3 juli 2024

Status: **Definitief**

Uitvoering: Foreest Groen Consult B.V.

Telefoon: [Redacted]

E-Mail: [Redacted]@foreestgroenconsult.nl

Web: www.foreestgroenconsult.com

1	Inleiding	7
2	Algemene informatie	8
2.1	Ligging plangebied.....	8
2.2	Locatie	9
2.3	Naam aanvrager	10
3	Werkzaamheden en planning	11
3.1	Beschrijving van de werkzaamheden.....	11
3.2	Werkwijze van de werkzaamheden	12
4	Verbodsbepalingen	13
4.1	Gewone dwergvleermuis	13
5	Ecologische inventarisatie, achtergrond	15
5.1	Locatie van onderzoek	15
5.2	Conclusies Nader Onderzoeken.....	15
5.2.1	Akkerdoornzaad	15
5.2.2	Huismus.....	16
5.2.3	Marterachtigen	16
5.2.4	Roofvogelnesten	16
5.2.5	Sleedoornpage	16
5.2.6	Steenuil.....	16
5.2.7	Vleermuizen	16
5.2.8	Samengevat.....	17
6	Effecten	19
6.1	Effect werkzaamheden: kwaliteit en kwantiteit	19
6.1.1	Steenuil.....	19
6.1.2	Gewone dwergvleermuis	21
6.2	Effect werkzaamheden: monitoren	22
7	Maatregelen	23
7.1	Steenuil.....	23
7.1.1	Fase van onderhoud.....	23
7.1.2	Tijdelijke mitigatie	24
7.1.3	Permanente mitigatie	24
7.2	Gewone dwergvleermuis	24
7.2.1	Fase van onderhoud.....	25
7.2.2	Tijdelijke mitigatie	25
7.2.3	Permanente mitigatie	25
7.3	Locaties tijdelijke mitigatie.....	28
7.4	Locaties permanente mitigatie	29
7.5	Uitvoering maatregelen: monitoren	29
8	Alternatieven.....	30

8.1	Alternatieve locatie	30
8.2	Alternatieve inrichting.....	30
8.3	Alternatieve planning.....	30
8.3.1	Steenuil.....	30
8.3.2	Gewone dwergvleermuis	30
9	Gunstige staat van instandhouding.....	31
9.1	Steenuil.....	31
9.1.1	Staat van instandhouding.....	31
9.1.2	Afbreuk gunstige staat van instandhouding	33
9.2	Gewone dwergvleermuis	33
9.2.1	Staat van instandhouding.....	33
9.2.2	Afbreuk gunstige staat van instandhouding	35
9.3	Zorgvuldig handelen.....	35
10	Literatuur.....	36
11	Plan van aanpak in het kort.....	37
11.1	Voor de start van de werkzaamheden	37
11.2	Fase van de werkzaamheden	37
11.3	Na uitvoering van de werkzaamheden	37
11.4	Algemeen	37
12	Werk protocol	38
12.1	Preventief.....	38
12.2	Tijdens werkzaamheden	38
12.2.1	Na ontvangen van de vergunning	38
12.2.2	Tijdens uitvoering van de werkzaamheden	38
12.3	Na uitvoering van het onderhoud.....	38
12.4	Maatregelen algemeen	38
13	Begeleiding en communicatie.....	39
14	Advies	40
14.1	Intrinsieke waarde.....	40
14.2	Broedvogels.....	40
	Bijlage 1: Artikel 4.144 bouwbesluit	41
	Bijlage 2: Quicksan natuuronderzoek 2020.....	42
	Bijlage 3: Nader onderzoek 2021	43
	Bijlage 4: Quicksan natuuronderzoek 2022.....	44
	Bijlage 5: Nader onderzoek 2022	45
	Bijlage 6: Actualisatie Quicksan natuuronderzoeken 2024.....	46

1 Inleiding

In opdracht van Jansen Bouwontwikkeling B.V. is dit Plan van Aanpak opgesteld voor het waarborgen van de rustplekken van de steenuil (*Athene noctua*) en vliegroutes van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) op vier percelen tussen de Zandsestraat en de waaldijk ter hoogte van Zandsestraat 1 in Bemmelen.

Jansen Bouwontwikkeling B.V. heeft het voornemen om een woonwijk te realiseren op deze percelen in Bemmelen.

De basis van dit plan van aanpak wordt gevormd door de (nader) onderzoeken:

- Quick Scan Natuur; Bemmelen, Zandsestraat, SAB, 29 september 2020;
- Nader onderzoek Zandsestraat Bemmelen vleermuizen, sleedoornpage, roofvogelnesten kleine marterachtigen en steenuil, Foreest Groen Consult BV., 12 november 2021;
- Quickscan natuur onderzoek Uitbreiding plangebied, Zandsestraat Bemmelen, Foreest Groen Consult BV., 19 april 2022;
- Nader onderzoek Uitbreiding plangebied, Zandsestraat Bemmelen vleermuizen, huismus, steenmarter, kleine marterachtigen, steenuil en sleedoornpage, Foreest Groen Consult BV., 11 december 2022;
- Actualisatie Quickscan Zandsestraat, Bemmelen, Foreest Groen Consult BV., 4 maart 2024;
- Nader onderzoek Zandsestraat Bemmelen Akkerdoornzaad, Foreest Groen Consult BV. (uit te voeren juli 2024).

Het plangebied wordt bouwrijp gemaakt in juli 2025. De eerste groep huizen wordt gebouwd van september 2025 tot en met juni 2027. De tweede groep huizen wordt gebouwd van april 2026 tot en met maart 2028. De derde groep huizen wordt gebouwd van oktober 2026 tot en met juli 2027. De laatste groep huizen aan de zuidzijde van het plangebied wordt gebouwd van juli 2025 tot en met juli 2028.

Dit plan van aanpak is opgesteld door [REDACTED] MSc werkzaam als ecooloog bij Foreest Groen Consult BV.

2 Algemene informatie

2.1 Ligging plangebied

Het plangebied grenst aan de bebouwde kom van Bommel (gemeente Lingewaard, provincie Gelderland). De omgeving van Bommel kenmerkt zich door de nabijheid van de rivier de Waal en wordt omgeven door agrarische gronden. In de nabijheid liggen natuurgebieden als de Ooijpolder en Ambtswaard. Ten zuiden van het plangebied bevinden zich natuurakkers van Doornik. Ten noorden bevinden zich woonhuizen. Ten westen van de Zandsestraat zijn agrarische percelen aanwezig. Ten oosten wordt het gebied omsloten door de Waaldijk en ten zuiden zijn voornamelijk vrijstaande woningen aanwezig. Er is aan de zuidkant vlakbij het plangebied een beschaduwde poel aanwezig.

Het plangebied bestaat deels uit een perceel met kassen en deels uit agrarische gronden. Eén perceel bestaat uit Engels raaigras en op de andere percelen wordt groente verbouwd. Tussen het perceel dat bij de Waaldijk 18 behoort en de dijk ligt een strook grond die is opgedeeld in een drietal weiden. Deze weiden worden met paarden begraasd en op de meest noordelijk weide is een stalling aanwezig voor deze dieren. Uitgezonderd de knotbomen langs de sloot zijn hier geen opgaande beplantingen aanwezig. De drie weilanden stoppen aan de voet van de dijk. Het gras is kort begraasd. Het talud van de dijk is eveneens met gras begroeid. Hier worden drie opgangen in gerealiseerd: één voetpad en twee fietspaden.

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied. Het plangebied is met een blauwe lijn omcirkeld. De eerder onderzochte gebieden zijn met een gele (QS 2020 en NO 2021) en rode (QS 2022 en NO 2022) lijn omcirkeld. Met een groene cirkel is de locatie van een poel aangegeven. (bron: <https://topotijdreis.nl/>)

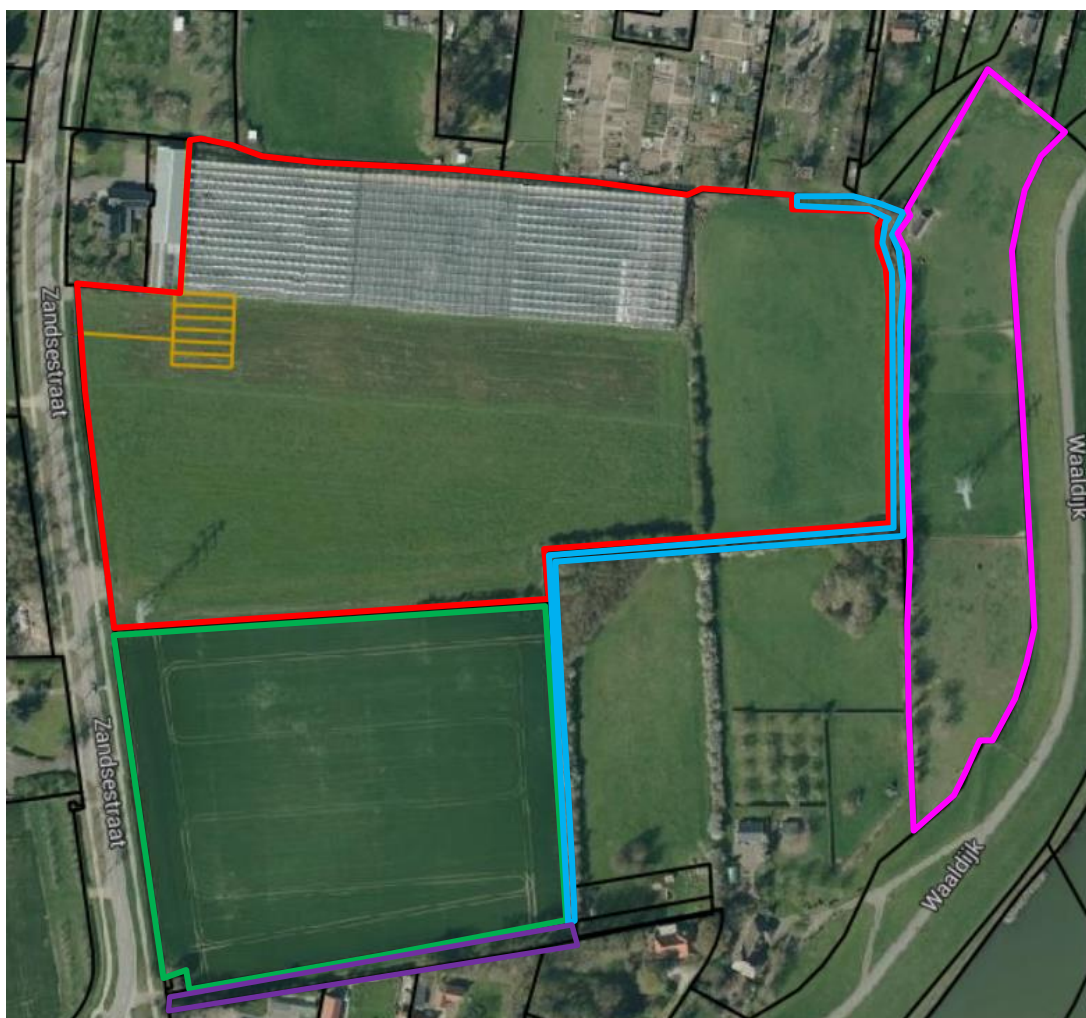
2.2 Locatie

Het plangebied bestaat uit twaalf percelen. Zandsestraat 1 wordt gebruikt als aanduiding.

Straat: Zandsestraat 1
Postcode 6681 KA
Plaats: Bemmelen
Gemeente; Gemeente Lingewaard
Provincie: Gelderland
Coördinaten: 51.88641, 5.88753

Tabel 1. Overzicht van de kadastrale percelen. (bron: <https://kadastralekaart.com>)

Locatie in afbeelding 2	Kadestraal bekend
Rood	BML02-L-1142, BML02-L-1143, BML02-L-1144, BML02-L-1145, BML02-L-1146, BML02-L-1147, BML02-L-1149 & BML02-L-1150
Groen	BML02-L-179
Paars	BML02-L-184
Blauw	BML02-L-181
Roze	BML02-L-148

Afbeelding 2. Kadastrale kaart met de percelen. (bron: <https://kadastralekaart.com>)

2.3 Naam aanvrager

Jansen Bouwontwikkeling B.V.

Contactpersoon:

3 Werkzaamheden en planning

3.1 Beschrijving van de werkzaamheden

Op de percelen van het plangebied langs de Zandsestraat in Bemmelse wordt een nieuwe woonwijk gebouwd. In totaal worden 146 woningen in verschillende categorieën gebouwd. Door het midden van de woonwijk wordt een groene strook van boomgaarden, struwelen en wadi's aangelegd. Onderstaande afbeelding geeft een stedenbouwkundig plan weer van de toekomstige woonwijk. Bij de werkzaamheden wordt het deel van de vliegroute van gewone dwergvleermuizen langs de oostkant van de kas tijdelijk verstoord. Verstoring bij de overige vliegroutes en van de steenuil wordt voorkomen door een werkprotocol.

Afbeelding 3. Stedenbouwkundig plan van de toekomstige woonwijk.

3.2 Werkwijze van de werkzaamheden

Tijdens en na de bouw van de woonwijk wordt verstoring van de vaste rustplekken van de steenuil voorkomen door een werkprotocol. De steenuil beschikt over voldoende functioneel leefgebied voor, tijdens en na de realisatie van de woonwijk. Tijdens de bouw wordt zowel tijdelijke als permanente mitigatie toegepast voor de instandhouding van de vliegroutes van de gewone dwergvleermuis. Vooruitlopend op de sloop van de kas zijn de tijdelijk voorzieningen (vleermuisschermen) al aangebracht. Het slopen van de kas gebeurt na ontvangst van de vergunning.

Steenuil

Een werkprotocol wordt opgezet om de vaste rustplekken van de steenuil in het plangebied tijdens de werkzaamheden niet te verstoren. Hiernaast wordt er met de realisatie van het plangebied gewaarborgd dat de steenuil deze rustplekken kan blijven gebruiken.

Vliegroutes gewone dwergvleermuis

Voor de instandhouding van de vliegroute van de gewone dwergvleermuis tijdens de werkzaamheden worden tijdelijke vleermuisschermen toegepast. De tijdelijke vleermuisschermen zullen een maand voor de sloop van de kas parallel langs de oostzijde van de kas geplaatst worden. Tijdens de werkzaamheden wordt voorkomen dat er bouwlicht schijnt op alle vliegroutes in het plangebied tussen zonsondergang en zonsopkomst. Bij de realisatie van de woonwijk worden bomen geplant aan de oostzijde van de kas om de vliegroute van de gewone dwergvleermuizen permanent te waarborgen. Afhankelijk van de dichtheid en formaat van de bomen geldt hiervoor een periode van twee tot vijf jaar om dienst te doen als geleidende structuur. Ook wordt er geen verlichting of vleermuisvriendelijke verlichting bij alle vliegroutes geplaatst om deze vliegroutes te waarborgen.

4 Verbodsbepalingen

De onderstaande tabel geeft de soort en verbodsbepalingen weer die mogelijk worden overtreden. Voor de gewone dwergvleermuis wordt een vergunning aangevraagd. De vergunning wordt voor een periode van 10 jaar aangevraagd, omdat de precieze datum van aanvang en fasering van de bouw onduidelijk is. Voor de aanpassing van het omgevingsplan is een vergunning echter wel noodzakelijk. Elke 3 jaar worden de onderzoeken geactualiseerd.

Tabel 2. Verbodsbepalingen en wettelijke grondslag.

Soort	Verboden	Belang
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	11.46 lid 1b Het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a.	8.74k 1b 3° in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.
	11.46 lid 1d Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a.	8.74k 1b 3° in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

4.1 Gewone dwergvleermuis

Artikel 11.46 lid 1b

Bij het onderbreken/verwijderen van de vliegroutes wordt het natuurlijke gedrag van de gewone dwergvleermuis verstoord. Wanneer geen maatregelen worden genomen dan is deze verstoring permanent. Bij het nemen van gerichte maatregelen is er alleen een tijdelijke verstoring totdat de vleermuizen zijn gewend aan de nieuwe situatie. Bij de sloop van de kas ontstaat, tijdelijk, een overtreding van verbodsartikel 11.46 lid 1b. Verder wordt bij de vliegroutes geen verlichting of vleermuisvriendelijke verlichting geplaatst om verdere overtreding te voorkomen. Ook tijdens de bouw wordt verdere overtreding voorkomen door geen bouwlicht tussen zonsondergang en zonsopkomst op de bomenrijen met vliegroutes te schijnen.

Artikel 11.46 lid 1d

Als vleermuizen niet meer van een vaste rust- en verblijfplaats naar een foeragegebied kunnen vliegen dan is de functionaliteit van de verblijfplaats in het geding. Bij het nemen van gerichte maatregelen is er alleen een tijdelijke verstoring totdat de vleermuizen zijn gewend aan de nieuwe situatie. Bij de sloop van de kas ontstaat, tijdelijk, een overtreding van verbodsartikel 11.46 lid 1b. Verder wordt bij de vliegroutes geen of vleermuisvriendelijke verlichting geplaatst om verdere overtreding te voorkomen. Ook tijdens de bouw wordt verdere overtreding voorkomen door geen bouwlicht tussen zonsondergang en zonsopkomst op de bomenrijen met vliegroutes te laten schijnen.

Wettelijke grondslag 8.74k 1b 3° Volksgezondheid, openbare veiligheid of groot algemeen belang

De bouw van extra woningen is van maatschappelijk belang ten behoeve van woonvoorziening. Het recht op huisvesting is verankerd in de Nederlandse Grondwet. Hiervoor zijn locaties als deze aan de rand van de bebouwde kom het best geschikt om snel woningen te kunnen bouwen. Hiernaast worden deze moderne woningen geïsoleerd. De energietransitie is van groot belang om de temperatuur op aarde binnen aanvaardbare grenzen te houden. In Parijs is afgesproken om de temperatuur niet verder te laten stijgen dan 2 °C. Hiervoor is in Nederland de klimaatwet aangenomen en dit is vertaald in het klimaat akkoord. Goed geïsoleerde gebouwen zijn onderdeel van dit akkoord om de doelen van Parijs te realiseren.

5 Ecologische inventarisatie, achtergrond

In 2020, 2022 en 2024 zijn quickscan natuuronderzoeken uitgevoerd:

- “Quick Scan Natuur; Bemmelerwaard, Zandsestraat, SAB, 29 september 2020”;
- “Quickscan natuur onderzoek Uitbreiding plangebied, Zandsestraat Bemmelerwaard, Foreest Groen Consult BV., 19 april 2022”;
- “Actualisatie Quickscan Zandsestraat, Bemmelerwaard, Foreest Groen Consult BV., 4 maart 2024”.

Deze quickscans zijn bijgevoegd in bijlage 2, 4 en 6. Op basis van de resultaten van de quickscans zijn nader onderzoeken uitgevoerd.

De nader onderzoeken zijn uitgevoerd conform:

- Handreiking kleine marter van de zoogdiervereniging;
- Kennisdocument huismus 1.0 van BIJ12;
- Kennisdocument steenuil 1.0 van BIJ12;
- Soort-inventarisatieprotocol van Netwerk Groene Bureaus;
- Vleermuisprotocol 2021 en kennisdocument gewone dwergvleermuis 1.0 van BIJ12;

De resultaten van het nader onderzoek zijn gerapporteerd in de rapportages:

- “Nader onderzoek Zandsestraat Bemmelerwaard vleermuizen, sleedoornpage, roofvogelnesten, kleine marterachtigen en steenuil, Foreest Groen Consult BV., 12 november 2021”;
- “Nader onderzoek Uitbreiding plangebied, Zandsestraat Bemmelerwaard vleermuizen, huismus, steenmarter, kleine marterachtigen, steenuil en sleedoornpage, Foreest Groen Consult BV., 11 december 2022”.
- “Nader onderzoek Zandsestraat Bemmelerwaard akkerdoornzaad, Foreest Groen Consult BV., (uit te voeren juli 2024)”

Deze rapportages zijn bijgevoegd in bijlage 3, 5 en 7. Hieronder is een beknopte samenvatting van deze nader onderzoeken weergegeven.

5.1 Locatie van onderzoek

De planlocatie was voor vleermuizen in twee verschillende onderzoekgebieden opgedeeld per nader onderzoek: 1 en 2. Een overzicht van deze gebieden staat in afbeelding 4.

5.2 Conclusies Nader Onderzoeken

5.2.1 Akkerdoornzaad

Het nader onderzoek naar Akkerdoornzaad wordt in de maand juli 2024 uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek worden nagezonden. Indien het nader onderzoek hier aanleiding tot geeft wordt de ontheffing aanvraag met deze soort uitgebreid.

5.2.2 Huismus

Tijdens het nader onderzoek van 2022 is een groep van 10 tot 15 huismussen waargenomen in de hagen in de omgeving van de kippenren en boomgaard bij Waaldijk 18. Deze hagen behoren tot hun functionele leefomgeving. Echter worden deze hagen met de werkzaamheden niet aangetast waardoor er geen overtreding van de omgevingswet, besluit activiteiten leefomgeving optreedt wat betreft huismus.

5.2.3 Marterachtigen

Tijdens beide nader onderzoeken zijn geen marterachtigen aangetroffen. De realisatie van een nieuwe woonwijk leidt niet tot een overtreding van de omgevingswet, besluit activiteiten leefomgeving wat betreft marterachtigen.

5.2.4 Roofvogelnesten

Tijdens het nader onderzoek van 2021 is een nest van een ransuil aangetroffen aan de westzijde van de planlocatie aan de andere kant van de Zandsestraat. Door de ligging buiten het plangebied en gewenning aan verkeer door de drukke Zandsestraat treedt er geen overtreding van de omgevingswet, besluit activiteiten leefomgeving op wat betreft de ransuil. Andere roofvogelnesten zijn niet aangetroffen.

5.2.5 Sleedoornpage

Tijdens beide nader onderzoeken zijn er geen volwassen sleedoornpages, rupsen of eieren van sleedoornpages aangetroffen. De werkzaamheden leiden niet tot overtreding van de omgevingswet, besluit activiteiten leefomgeving wat betreft sleedoornpage.

5.2.6 Steenuil

Tijdens beide nader onderzoeken zijn steenuilen waargenomen in en nabij het plangebied. Vier territoria zijn vastgesteld bij het nader onderzoek van 2021: bij de boerderij Zandsestraat 12, de boerderij Zandsestraat 14, rondom de tuin van Teselaar 27 en rondom De Pas 2. Eén van deze territoria is bij het nader onderzoek van 2022 nogmaals waargenomen. Een overzicht van de waarnemingen en de territoria is te zien in afbeelding 4. Twee van deze territoria overlappen met het plangebied: Teselaar 27 en De Pas 2. Het territorium van de steenuil rondom Zandsestraat 14 wordt door de Zandsestraat gescheiden van het plangebied. Deze drukke verbindingsweg vormt voor de steenuil een barrière. Niet het volledige plangebied is geschikt leefgebied voor de steenuil. Hierdoor treedt enkel bij de ontwikkeling van het oostelijke grasland (afbeelding 4) een overtreding van de omgevingswet, besluit activiteiten leefomgeving op wat betreft de steenuil wanneer er geen gebruik wordt gemaakt van een werkprotocol.

5.2.7 Vleermuizen

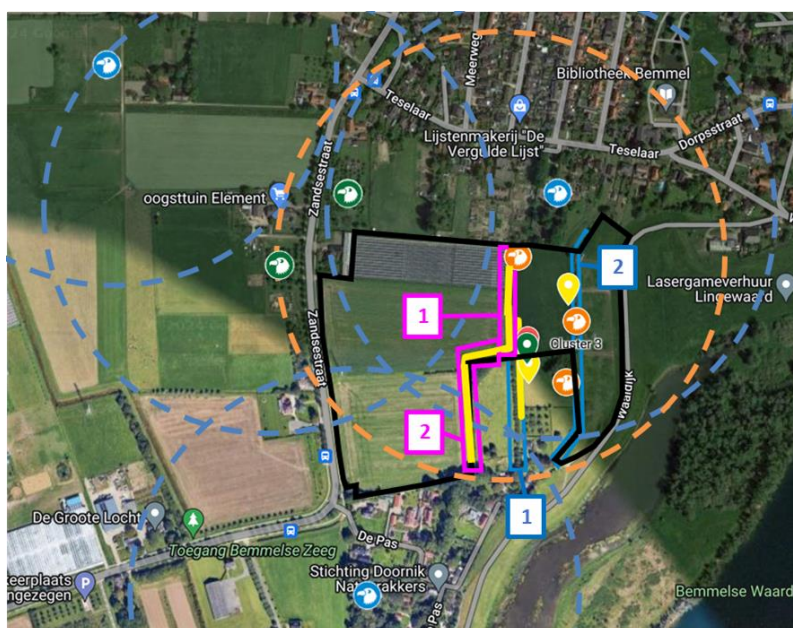
Foerageergebieden

Tijdens het nader onderzoek van 2022 zijn geen essentiële foerageergebieden waargenomen in het plangebied. De aangetroffen foeragerende gewone dwergvleermuizen en rosse vleermuizen kunnen in de omgeving ruimschoots alternatieven vinden. Dit leidt dus niet tot overtreding van de omgevingswet, besluit activiteiten leefomgeving wat betreft foerageergebieden van vleermuizen.

Vliegroutes

Tijdens beide nader onderzoeken zijn langs dezelfde hagen vliegroutes van gewone dwergvleermuizen aangetroffen (afbeelding 4). Bij de sloop van de kas komt er een gat groter dan vijf meter in de lijnvormige structuur met een vliegroute. Dit leidt tot een overtreding van de omgevingswet, besluit activiteiten leefomgeving wat betreft vliegroutes van vleermuizen. Verder kan er ook een mogelijke overtreding optreden als de aangetroffen vliegroutes tijdens of na de bouw belicht worden.

5.2.8 Samengevat

Legenda:

Plangebied

Nader onderzoek 2021

Clusters

Steenuil

Steenuil territorium

Nader onderzoek 2022

Clusters

Steenuil

Steenuil territorium

Beide nader onderzoeken

Steenuil

Gewone dwergvleermuis

Vliegroute gewone dwergvleermuis

Laatvlieger

Rosse vleermuis

Afbeelding 4: Samenvatting van de resultaten bij de nader onderzoeken.

Tabel 3: Samenvattende tabel van het nader onderzoek in Bemmelen.

Onderzochte soort of soortgroep		Overtreding omgevingswet besluit activiteiten leefomgeving.	Aantal	Verdere maatregelen
Akkerdoornzaad		NTB		
Huismus		Nee	n.v.t.	n.v.t.
Marterachtigen		Nee	n.v.t.	n.v.t.
Roofvogelnesten		Nee	n.v.t.	n.v.t.
Sleedoornpage		Nee	n.v.t.	n.v.t.
Steenuil		Ja	2 territoria met mogelijk functionele leefomgeving	Beoordeling functionele leefomgeving steenuil uitvoeren en werkprotocol opzetten.
Vleermuizen	Vaste rust- en verblijfplaatsen	Nee	n.v.t.	n.v.t.
	Foerageergebied	Nee	n.v.t.	n.v.t.
	Vliegroue	Ja	2 vliegroues	Vergunning omgevingswet 'besluit activiteiten leefomgeving' aanvragen

6 Effecten

6.1 Effect werkzaamheden: kwaliteit en kwantiteit

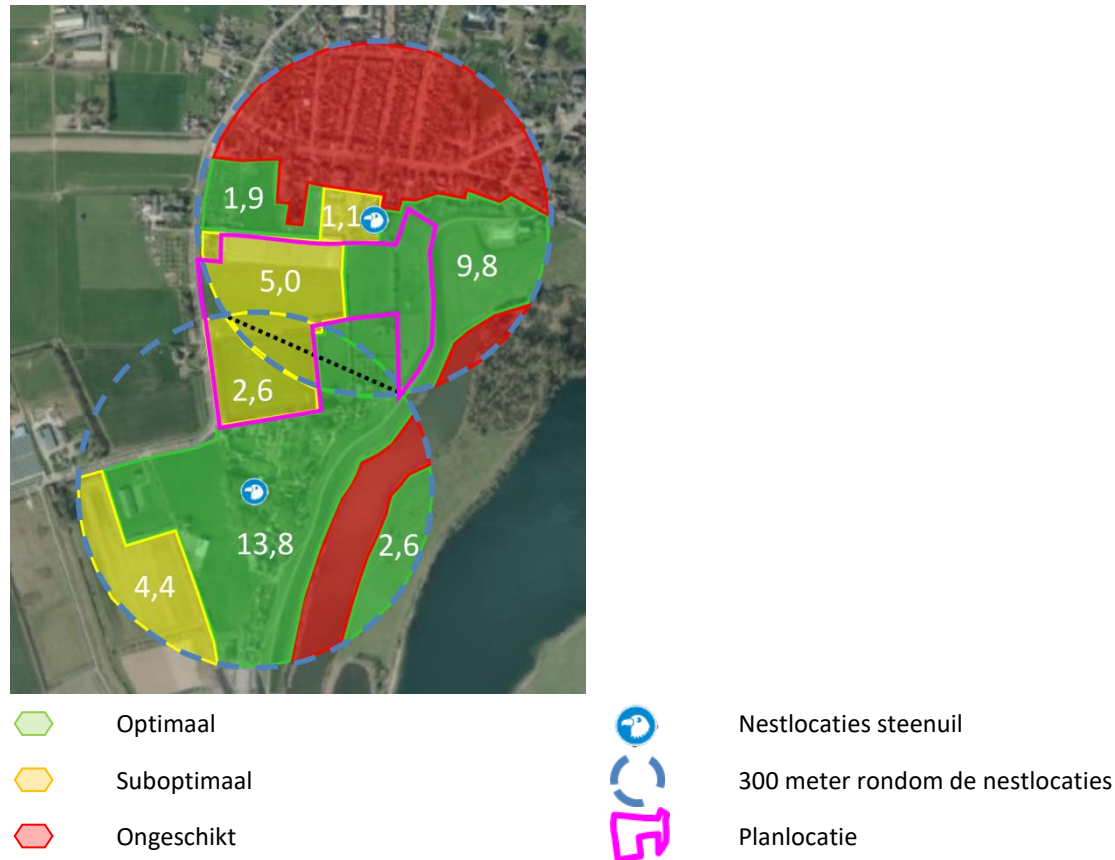
6.1.1 Steenuil

Twee territoria van verschillende steenuilen overlappen het plangebied. Elk territorium moet minstens 4,5 hectare geschikt optimaal leefgebied bevatten om te functioneren. Deze 4,5 hectare is dus essentieel voor de steenuil.

Terrein beoordeling

Het terrein rondom de nestlocaties is beoordeeld op basis van visuele kenmerken op de geschiktheid voor de steenuil. Kleinschalig landschap en begraasde weilanden zijn als optimaal beoordeeld. Grootschalige graslanden voor ruwvoerwinning en akkers zijn als suboptimaal beoordeeld. Alleen als de vegetatie laag is kan de steenuil hier voedsel vinden. Woonwijken, nevengeulen en bosgebieden zijn als niet relevant beoordeeld. Als grens tussen twee territoria is het midden tussen die territoria aangehouden (zie zwarte stippellijn in afbeelding 5). De Zandsestraat is een drukke verbindingsweg die een barrière voor de steenuil is. De nevengeul vormt geen barrière voor de steenuil.

Dit leidt tot de volgende indeling voor een gebied met een radius van 300 meter:

Per perceel is de oppervlakte in hectare weergegeven

Afbeelding 5. Terrein beoordeling voor de territoria van de steenuil in en nabij het plangebied.

Tabel 4. Hectares per kwaliteitsklasse per territorium van de steenuil.

Nestlocatie	Kwaliteit	Hectares
Teselaar 27 (noordelijk)	Optimaal	11,7
	Suboptimaal	6,1
De Pas 2 (zuidelijk)	Optimaal	16,4
	Suboptimaal	7,0

Effect op leefgebied

Door de plannen gaat optimaal en suboptimaal potentieel leefgebied van de steenuil verloren.

	Optimaal		Verlies optimaal Teselaar 27
	Suboptimaal		Verlies suboptimaal Teselaar 27
	Ongeschikt		Verlies suboptimaal De Pas 2
	Planlocatie		

Afbeelding 6. Verlies van gebied in het territorium van steenuilen aan de Teselaar 27 en De Pas 2. (ingezoomd ten opzichte van afbeelding 5).

Tabel 5. Hectares per kwaliteitsklasse per territorium die verloren gaan bij de plannen.

Nestlocatie	Kwaliteit	Hectares	Kleur
Teselaar 27	Optimaal	0,7	Donkerblauw
	Suboptimaal	2,64	Lichtblauw
De Pas 2	Suboptimaal	1,8	Paars

Bij de uitvoering gaat met de getekende territoria 0,7 hectare aan optimaal en 2,64 suboptimaal leefgebied verloren voor het territorium bij Teselaar 27. Van het territorium bij De Pas 2 gaat 1,8 hectare aan suboptimaal leefgebied verloren. Het optimale leefgebied blijft intact. In werkelijkheid zullen deze waarden mogelijk lager liggen, door de mate van groen in de nieuwe wijk.

Tabel 6. Samenvatting van hectares per kwaliteitsklasse per territorium voor en na de werkzaamheden.

Nestlocatie	Kwaliteit	Hectares binnen 300m	Hectares verlies	Aantal hectare over na werkzaamheden
Teselaar 27	Optimaal	11,7	0,7	11,0
	Suboptimaal	6,1	2,64	3,46
De Pas 2	Optimaal	16,4	0	16,4
	Suboptimaal	7,0	1,8	5,2

In de situatie dat alle potentiële leefgebieden in het plangebied tijdelijk tijdens de werkzaamheden ongeschikt worden, zal voor de steenuil bij de Teselaar 27 maximaal 3,2 hectare optimaal en 4.5 hectare suboptimaal leefgebied verloren gaan (grote planlocatie binnen territorium). Voor de steenuil bij De Pas 2 betreft dit 2,6 hectare suboptimaal leefgebied (grote planlocatie binnen territorium).

Conclusie

Tijdens het onderzoek is de steenuil op meerdere momenten waargenomen in het plangebied. De belangrijkste delen van het foerageergebied ligt voor de steenuil bij Teselaar 27 zuidelijk en oostelijk van het plangebied en voor de steenuil bij De Pas 2 zuidelijk van het plangebied.

Een steenuil heeft minimaal 4,5 tot 5 hectare optimaal leefgebied nodig binnen een straal van 300 meter rondom zijn nestlocatie. In zowel de huidige situatie, de nieuwe situatie en in het uiterste tijdelijk geval hebben de twee steenuilen de beschikking over een meer dan voldoende groot gebied voor het onderhouden van een zelfstandig territorium.

De huidige plannen leiden daarom niet tot een aantasting van essentieel leefgebied van de steenuil. Wel worden vaste rustplekken mogelijk tijdelijk verstoord tijdens de bouw van de woonwijk. Deze verstoring wordt voorkomen door het gebruik van een werkprotocol.

6.1.2 Gewone dwergvleermuis

6.1.2.1 Vliegroutes

Bij de sloop van de kas wordt een gat van ca. 55 meter in de vliegroute van de gewone dwergvleermuis gecreëerd, waardoor deze verstoord kan worden. Door het plaatsen van tijdelijke schermen en een nieuwe permanente bommenrij parallel aan de kas, zullen de vleermuizen van deze route gebruik kunnen blijven maken voor, tijdens en na de werkzaamheden. Verder kan ook door verlichting de vliegroutes verstoord worden. Door bij de vliegroutes zo min mogelijk gebruik te maken van verlichting óf gebruik te maken van vleermuisvriendelijke verlichting zullen deze routes niet permanent verstoord worden. Daarnaast zal tijdens de bouw ook tijdelijke verstoring door bouwlicht voorkomen worden door geen bouwlicht bij de vliegroutes te gebruiken tussen zonsondergang en zonsopkomst. De gewone dwergvleermuizen kunnen deze routes blijven gebruiken om zich van hun foerageergebieden naar hun vaste rust- en verblijfplaatsen te verplaatsen. Hierdoor zal de soort geen negatief effect ervaren door de realisatie van de woonwijk.

6.2 Effect werkzaamheden: monitoren

Van de werkzaamheden wordt een logboek bijgehouden door een ecologisch deskundige.

Als deskundige zal optreden:

Opdrachtnemer: Foreest Groen Consult

Namens opdrachtnemer: ir. [REDACTED]

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mail: [REDACTED]@foreestgroenconsult.nl

7 Maatregelen

Tabel 7: Overzicht maatregelen en effecten.

Soort	Vermijden kwetsbare perioden	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken	Permanente mitigatie
Steenuil	N.v.t.	Alleen werken tijdens reguliere werktijden en voorkomen verstoring door (bouw)licht bij de knotwilgen.	N.v.t.	Zo min mogelijk verlichting plaatsen bij de rustplekken. Waar dit niet mogelijk is gebruik maken van vleermuis- en vogelvriendelijke verlichting.
Gewone dwergvleermuis 2 vliegroutes	N.v.t.	Tijdelijke schermen parallel aan de gesloopte kas en voorkomen verstoring door (bouw)licht.	N.v.t.	Plaatsen bomenrij parallel aan de gesloopte kas. Bij realisatie van de woonwijk zo min mogelijk verlichting plaatsen bij de vliegroutes. Waar dit niet mogelijk is gebruik maken van vleermuisvriendelijke verlichting.

7.1 Steenuil

Er zijn twee vaste rustplekken van de steenuil waargenomen in de rij knotwilgen tussen perceel BML02-L-1146 en BML02-L-148. Deze knotwilgen bevinden zich geheel in perceel BML02-L-181. Tijdens de werkzaamheden zullen deze rustplekken mogelijk tijdelijk verstoord worden. Door alleen tijdens reguliere werktijden te werken, worden deze rustplekken 's nachts niet verstoord. Hierdoor kan de steenuil 's nachts gebruik blijven maken van de rustplekken en blijven foerageren in het plangebied.

Verder wordt tijdens de bouw van de woonwijk tijdelijk (bouw)licht buiten de reguliere werktijden uitgezet om 's nachts verstoring te voorkomen. Waar dit niet mogelijk is wordt deze tijdelijke verlichting vleermuisvriendelijk uitgevoerd. Bij de knotwilgen zal er zo min mogelijk permanente verlichting geplaatst worden. Waar dit niet mogelijk is zal gebruik gemaakt worden van vleermuisvriendelijke verlichting. Hierdoor zullen steenuilen, andere vogels en vleermuizen geen hinder vinden van licht bij de realisatie van de toekomstige woonwijk.

7.1.1 Fase van onderhoud

- Alleen werkzaamheden verrichten tijdens reguliere werktijden;
- Tijdens de bouw van de woonwijk wordt tijdelijk (bouw)licht uitgezet buiten de reguliere werktijden OF wordt deze tijdelijke verlichting vleermuisvriendelijk uitgevoerd;
- Bij de knotwilgen worden tijdens de realisatie van de woonwijk zo min mogelijk straatverlichting geplaatst of wordt de straatverlichting vleermuisvriendelijk uitgevoerd;
- Vastleggen bevindingen en werkzaamheden in het logboek.

7.1.2 Tijdelijke mitigatie

Er worden geen werkzaamheden verricht buiten de reguliere werktijden. Verder wordt tijdens de bouw van de woonwijk tijdelijk (bouw)licht uitgezet buiten de reguliere werktijden. Waar dit niet mogelijk is wordt deze tijdelijke verlichting vleermuisvriendelijk uitgevoerd. Door deze maatregelen kunnen de steenuilen 's nachts van de rustplekken en foerageergebieden gebruik blijven maken tijdens de bouw van de woonwijk.

7.1.3 Permanente mitigatie

Bij de knotwilgen wordt zoveel mogelijk verlichting weglaten. Voorbeelden om licht te beperken zijn: markeringstechnieken in de weg (kattenogen, reflecterende strepen), reflectiepalen en verwijderen verkeersonveilige objecten (Handboek licht/ donker, 2010).

Waar weglaten niet mogelijk is, wordt geadviseerd om te werken met vleermuisvriendelijke verlichting. Deze verlichting is ook gunstig voor andere vogels en vleermuizen, het beperken van lichtvervuiling en het verminderen van energiekosten. Verdere uitwerking van type verlichting staat in §7.2.3 *verlichting*. Locaties van de permanente maatregelen staan in §7.4.

7.2 Gewone dwergvleermuis

In totaal zijn 2 vliegroutes van gewone dwergvleermuizen in het plangebied aangetroffen. Deze routes bevinden zich langs de kas en bij de aangesloten bomenrijen (afbeelding 4). Door de sloop van de kas ontstaat een gat van ca. 55 meter. Tijdelijke schermen worden geplaatst parallel aan de kas (zie §7.3) om de periode te overbruggen tussen de sloop van de kas en de realisatie van de permanente mitigatie. Om de vliegroutes permanent te waarborgen worden nieuwe bomenrijen aangeplant parallel aan de kas (zie §7.4). De tijdelijke schermen blijven staan totdat de nieuwe bomen een minimale kroonbreedte van 2,5 meter en een hoogte van 5 meter hebben.

Verder wordt tijdens de bouw van de woonwijk tijdelijk (bouw)licht uitgezet buiten de reguliere werktijden in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis. De actieve periode van de gewone dwergvleermuis loopt van april tot en met oktober. Waar dit niet mogelijk is wordt deze tijdelijke verlichting vleermuisvriendelijk uitgevoerd. Bij de vliegroutes zal er zo min mogelijk permanente verlichting geplaatst worden. Waar dit niet mogelijk is zal gebruik gemaakt worden van vleermuisvriendelijke verlichting. Hierdoor zullen vleermuizen en vogels geen hinder vinden van licht bij de realisatie van de toekomstige woonwijk. Locaties van de permanente maatregelen staan in §7.4.

7.2.1 Fase van onderhoud

- Voor de sloop van de kas wordt ca. 55 meter aan scherm parallel langs de kas geplaatst. Deze dienen minimaal een maand voor de sloop van de kas aanwezig te zijn. De exacte locatie van deze schermen is te vinden in §7.3;
- Na ontvangst van de vergunning wordt de kas gesloopt;
- Tijdens de bouw van de woonwijk wordt tijdelijk (bouw)licht uitgezet buiten de reguliere werktijden in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis (april t/m oktober) OF wordt deze tijdelijke verlichting vleermuisvriendelijk uitgevoerd;
- In de toekomstige woonwijk wordt parallel aan de schermen 55 meter aan bomenrij geplant. De exacte locatie van deze bomenrij is te vinden in §7.4. Ook wordt er zo min mogelijk straatverlichting bij de vliegroutes geplaatst of wordt alle straatverlichting vleermuisvriendelijk uitgevoerd;
- Nadat de bomen in de bomenrij minimale kroonbreedte van 2,5 meter en een hoogte van 5 meter hebben, zullen de tijdelijke schermen verwijderd worden;
- Vastleggen bevindingen en werkzaamheden in het logboek.

7.2.2 Tijdelijke mitigatie

Bij de sloop van de kas wordt een gat van ca. 55 meter in de vliegroute van gewone dwergvleermuizen gecreëerd. Om te waarborgen dat de gewone dwergvleermuizen van deze vliegroute tussen hun vaste rust- en verblijfplaatsen en hun foerageergebieden gebruik kunnen blijven maken, wordt ca. 55 meter aan tijdelijke schermen parallel aan de kas geplaatst (zie §7.3).

De tijdelijke schermen worden geplaatst om de periode te overbruggen waarin de nieuwe bomen nog niet aanwezig zijn. Hiervoor worden “schermen” (doeken) geplaatst in palen van minimaal 3 meter hoog. Deze doeken zijn minimaal 2 meter hoog en worden in de bovenste 2 meter van die palen geplaatst. Deze schermen kunnen worden geplaatst op bouwhekken, waardoor deze overdag kunnen worden verplaatst. De schermen dienen voor zonsondergang weer op de juiste positie te worden geplaatst.

Verder wordt (bouw)licht tijdens de bouw van de woonwijk buiten de reguliere werktijden in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis (april t/m oktober) uitgezet. Waar dit niet mogelijk is wordt deze tijdelijke verlichting vleermuisvriendelijk uitgevoerd.

7.2.3 Permanente mitigatie

Bomenrij

In de huidige plannen is een bomenlaan afgebeeld (zie §7.4). Deze zal dienen als nieuwe permanente vliegroute. De nieuwe bomen zijn geschikt voor de vliegroute zodra ze een minimale onderste kroonbreedte van 2,5 meter hebben een hoogte van 5 meter. De afstand tussen de kronen dient maximaal 7 meter te zijn.

Opties:

- Blokhagen op stam
- Hoge hagen van minimaal 3 meter;
- Losse bomen van minimaal 5 meter met een minimale onderste kroonbreedte van 2,5 meter;
- Leilindes (of andere leibomen). Deze moeten minimaal 3 meter hoog zijn, waarvan het 'scherm' minimaal 2 meter moet zijn en de stam ongeveer 1,5 m. Wanneer ze hoger zijn, is dat ook prima.

Verlichting

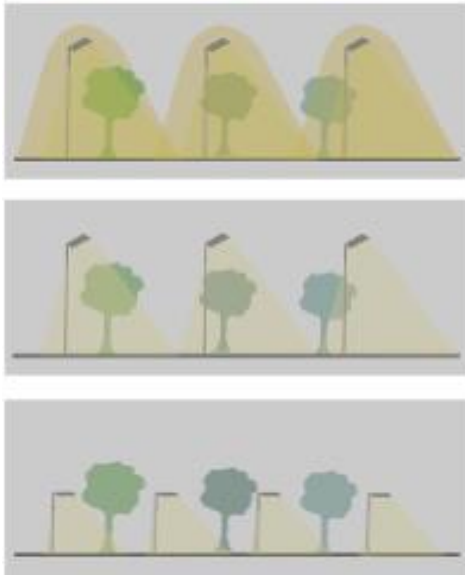
Hoe minder verlichting wordt toegepast, hoe beter voor vleermuizen en vogels. Bij de vliegroutes wordt zoveel mogelijk verlichting weglaten. Bij de invalswegen bij de dijk wordt ook verlichting weggelaten om aantasting van kwetsbare natuurgebieden in de Bemmelse waard te voorkomen. Voorbeelden om licht te beperken zijn: markeringstechnieken in de weg (kattenogen, reflecterende strepen), reflectiepalen en verwijderen verkeersonveilige objecten (Handboek licht/ donker, 2010).

Waar weglaten niet mogelijk is, wordt geadviseerd om te werken met vleermuisvriendelijke verlichting. Deze verlichting is ook gunstig voor andere diersoorten, het beperken van lichtvervuiling en het verminderen van energiekosten.

Type lantaarnpaal

De volgende eisen worden gesteld aan vleermuisvriendelijke verlichting:

- Kleur licht: rood of amberkleurig;
- UV vrije lampen;
- Human/bat response ratio ≥ 45 , dit geeft de verhouding tussen hoe goed mensen kunnen zien en hoeveel lichthinder een lamp voor de vleermuis veroorzaakt;
- Lichtmasten niet hoger dan 3 tot 4 meter;
- Scherpe afsnijding lichtval naar beneden;
- Eventueel gebruik van een bewegingssensor, waarbij lampen aangaan bij passeren van voetgangers, fietsers en/ of auto's. Het beste is als ze bij inschakelen langzaam opkomen en bij uitschakeling langzaam doven.

Afbeelding 7. Het effect van verlichting op de omgeving.

Boven: hoge verlichting zonder afsnijding.

Midden: Hoge verlichting met scherpe afsnijding naar beneden.

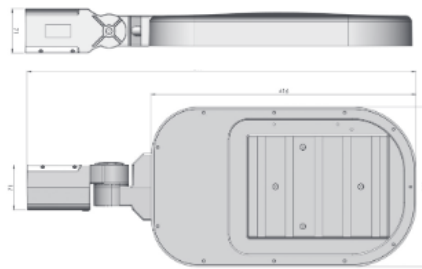
Onder: Lage verlichting met scherpe afsnijding naar beneden. Dit type lantaarnpaal is het best geschikt voor vleermuizen. Het voorkomt zoveel mogelijk verstoring van foerageergebied en/ of vliegroutes.

(bron: Voigt et al., 2018)

Voorgesteld wordt om het type DockLight led paaltop armatuur van LEDlicht Nederland toe te passen of een gelijkwaardig model. Deze is in te stellen op de bovenstaande vereisten. Ook op www.avalite.nl zijn goede oplossingen te vinden.

Specifications

Specifications	DockLight
Product name	DockLight
Illuminating angle of the LED	120°
Colour of the housing	RAL9006 (aluminium)
Pole inlet	60 mm.
Light colour	5,000K (neutral white)
Housing composition	die-cast aluminium
Supply voltage	230 Volts
Weight	5 Kg.
Vandalism class	IK10
IP class	IP65

Type	DockLight 1600	DockLight 2800	DockLight 5400	DockLight 8500
Power consumption	24 Watts	35 Watts	58 Watts	88 Watts
Light current (dep. on light colour)	1,400 – 1,800 lumens	2,600 – 3,000 lumens	5,000 – 5,800 lumens	7,500 – 8,700 lumens

Afbeelding 8. DockLight led paaltop (bron: <https://www.ledlichtnederland.nl/terrein-en-ovl/docklight>)

7.3 Locaties tijdelijke mitigatie

Op de onderstaande afbeelding is een overzicht te zien van de geplaatste tijdelijk mitigerende maatregelen voor de gewone dwergvleermuis.

- Tijdelijke schermen
- Te slopen kas

Afbeelding 9. Locaties van de tijdelijke vleermuisschermen voor de vliegroute van de gewone dwergvleermuis in het plangebied.

7.4 Locaties permanente mitigatie

Op de onderstaande afbeelding is een overzicht te zien van de geplaatste permanente mitigerende maatregelen voor de gewone dwergvleermuis.

- Nieuw aangeplante bomenrij
- Locaties waar geen verlichting of vleermuisvriendelijke verlichting geplaatst worden

Afbeelding 10. Locaties van de permanente mitigatie voor de vliegroute van de gewone dwergvleermuis en het leefgebied van de steenuil in het plangebied.

7.5 Uitvoering maatregelen: monitoren

De tijdelijke schermen moeten regelmatig worden gecontroleerd, zeker na heftig weer. Indien deze hun functie verliezen, moeten ze vervangen of gerepareerd worden. De levensduur van de gekozen inrichting met een bomenrij is afhankelijk van het soort en de onderhoud van de bomen die toegepast worden.

De gekozen oplossing behoren tot de standaard uitvoering van de verlichting waardoor de duurzaamheid gelijk gesteld kan worden op de levensduur van de toegepaste materialen:

- Een gemiddelde LED lamp gaat 35.000 branduren mee, wat neerkomt op ongeveer 12 jaar als de lamp elke dag 8 uur brand;
- De paal en behuizing van de lamp is gemaakt van aluminium wat een levensduur heeft van gemiddeld 20 tot 25 jaar.

8 Alternatieven

8.1 Alternatieve locatie

Alternatieve locaties zijn niet voorhanden. De aangetroffen rustplekken van de steenuil en vliegroutes van de gewone dwergvleermuizen bevinden zich in het plangebied. De rustplekken van de steenuil zijn niet te verplaatsen zonder dat ze hun functionaliteit verliezen. Het is ook niet gewenst om de vliegroutes te verplaatsen, omdat dit de functionaliteit van deze vliegroutes in het geding brengt.

8.2 Alternatieve inrichting

Bij de bouw van de woonwijk is zoveel mogelijk gezocht naar mogelijkheden voor het behouden van leefgebied van de steenuil en vliegroutes van gewone dwergvleermuizen. De woonwijk wordt met een brede groene strook ingericht door het midden, waardoor voorheen suboptimaal leefgebied voor de steenuil optimaal wordt. Hierdoor hebben de steenuilen na de bouw beschikking over meer optimaal leefgebied. Door geen of vleermuisvriendelijke verlichting te gebruiken bij de knotwilgen en vliegroutes wordt zo veel mogelijk gezorgd dat de steenuilen en vleermuizen hier niet verstoord worden. De functie van de rustplekken en vliegroutes zal hierdoor niet aangetast worden. Door voorgenoemde redenen is dit de meest optimale manier van inrichten voor de steenuilen en vleermuizen.

8.3 Alternatieve planning

8.3.1 Steenuil

Voor de steenuil is er geen mogelijkheid om buiten een kwetsbare periode te werken. De steenuil maakt het gehele jaar gebruik van zijn foerageergebied. Hierdoor kan tijdelijke verstoring niet voorkomen worden bij de bouw van een woonwijk in het foerageergebied. Verstoring kan wel beperkt worden door niet in de broedperiode van de steenuil te werken. Echter zal de bouw van een woonwijk dermate veel tijd in beslag nemen dat dit niet voorkomen kan worden. Door overdag te werken en tussen zonsondergang en zonsopkomst geen bouwlichten te gebruiken wordt de steenuil zo min mogelijk verstoord.

8.3.2 Gewone dwergvleermuis

Gezien het grotere netwerk van vliegroutes van gewone dwergvleermuizen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden niet bekend is, kan er niet uitgesloten worden dat de vliegroutes gerelateerd zijn aan een (massa)winterverblijf of aan een andere type verblijfplaats. Hierdoor is er geen mogelijkheid om buiten een kwetsbare periode te werken. Door geen bouwlicht tussen zonsondergang en zonsopkomst te gebruiken bij de vliegroutes worden de vliegroutes alleen in het minst kwetsbare dagdeel verstoord. Hierdoor is de huidige planning de meest gunstige.

9 Gunstige staat van instandhouding

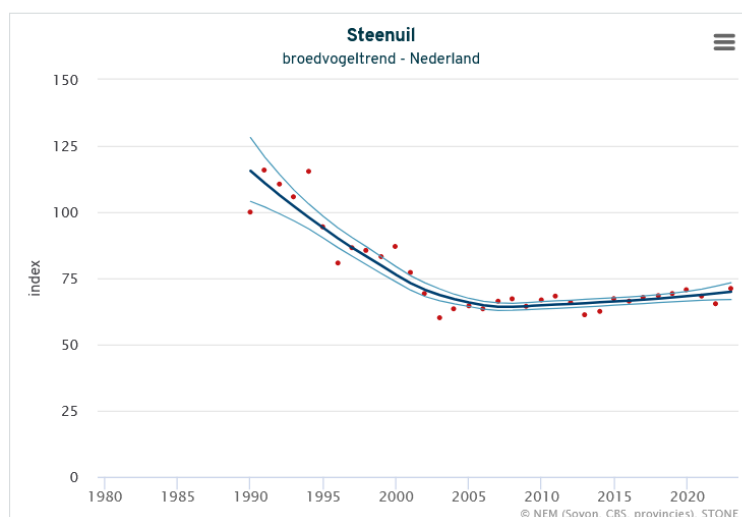
9.1 Steenuil

9.1.1 Staat van instandhouding

De steenuil staat onder druk maar de laatste 12 jaar is er landelijk een lichte significante toename (<5%) per jaar van het aantal broedparen aanwezig. De landelijke staat van instandhouding is in 2022 door SOVON beoordeelt als zeer ongunstig.

Aantalsontwikkeling

broedvogeltrend

Deze grafiek is gebaseerd op het Meetnet Broedvogels (kolonies en zeldzame broedvogels). Weergegeven is de jaarlijkse populatie-index, gebaseerd op de gehele populatie of aantallen in de belangrijkste broedgebieden (rode punten) en de trendlijn (donker gekleurde lijn).

vanaf 1990 significante afname, <5% per jaar (-)

laatste 12 jaar significante toename, <5% per jaar (+)

Beoordeling Staat van Instandhouding

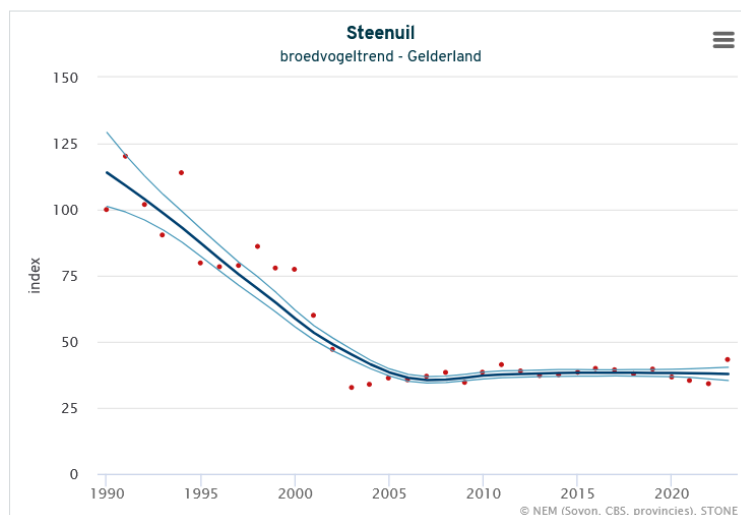
Verspreiding	Populatie	Leefgebied	Toekomst	Eindoordeel
matig ongunstig	zeer ongunstig	zeer ongunstig	matig ongunstig	zeer ongunstig

Afbeelding 11. Trend en staat van instandhouding van de steenuil in Nederland (bron: SOVON).

De laatste jaren lijken de aantallen in Gelderland niet toe of af te nemen en is er geen significante aantalsverandering. In 2018 is voor Gelderland de staat van instandhouding beoordeelt als ongunstig - ontoereikend.

Aantalsontwikkeling Gelderland

broedvogeltrend

Beoordeling staat van instandhouding van de steenuil in Gelderland

Beoordelingscriterium	Huidige situatie	Laatste tien jaar van de registratie ('trend')	Referentiewaarde 1994
Aandeel Gelderland in landelijke populatie	Zeer groot (38,8 %)		
Populatieomvang	Ongunstig - ontoereikend	Stabiel	Wordt niet gehaald
Verspreidingsgebied	Gunstig	Stabiel	Wordt gehaald
Kwaliteit van het leefgebied Achterhoek, Liemers en Rivierengebied	Ongunstig - ontoereikend	Stabiel	Wordt niet gehaald
Kwaliteit van het leefgebied Veluwe en Gelderse Vallei	Ongunstig - ontoereikend	Verslechterend	Wordt niet gehaald
Toekomstperspectief	Ongunstig - ontoereikend	n.v.t.	n.v.t.
Eindbeoordeling staat van instandhouding Achterhoek, Liemers en Rivierengebied	Ongunstig - ontoereikend	Stabiel	Wordt niet gehaald
Eindbeoordeling staat van instandhouding Veluwe en Gelderse Vallei	Ongunstig - ontoereikend	Verslechterend	Wordt niet gehaald

Afbeelding 12. Trend en staat van instandhouding van de steenuil in Gelderland (bron: SOVON & Arcadis: "De staat van instandhouding, factsheets voor 25 soorten in Gelderland"(PS2018-372))

9.1.2 Afbreuk gunstige staat van instandhouding

Als gevolg van de bouw van de woonwijk wordt niet verwacht dat de plaatselijke populatie van de steenuil zal afnemen. De steenuil heeft voldoende geschikt leefgebied beschikbaar om een territorium te onderhouden in en nabij het plangebied zowel voor, tijdens en na de bouw van de woonwijk. Tijdens de bouw is alleen een tijdelijke lichte verstoring dat zo veel mogelijk wordt voorkomen door het gebruik van een werkprotocol. Het functionele leefgebied wordt niet aangetast. Hierdoor is het zeker dat de plaatselijke populatie van de steenuil in stand blijft.

De gunstige staat van instandhouding van de steenuil in dit gebied, is hierdoor gewaarborgd.

9.2 Gewone dwergvleermuis

9.2.1 Staat van instandhouding

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene soort van Nederland (CBS & Zoogdiervereniging, 2020). Uitspraken over de aantalsontwikkeling is niet goed mogelijk. In de beoordeling van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis in Gelderland en in heel Nederland is de staat van instandhouding als ongunstig - ontoereikend aangegeven. Wanneer voldoende mitigerende maatregelen worden genomen veranderd deze beoordeling naar gunstig voor zowel heel Nederland als Gelderland.

Beoordeling landelijke staat van instandhouding gewone dwergvleermuis

Beoordelingscriterium	Huidige situatie	Laatste tien jaar van de registratie ('trend')	Referentiewaarde 1994
Populatieomvang	Gunstig	Verbeterend	Wordt gehaald
Verspreidingsgebied	Gunstig	Stabiel	Wordt gehaald
Kwaliteit van het leefgebied	Gunstig	Stabiel	Wordt gehaald
Toekomstperspectief	Ongunstig – ontoereikend (gunstig indien voldoende mitigerende maatregelen worden genomen)	n.v.t.	n.v.t.
Eindbeoordeling staat van instandhouding	Ongunstig – ontoereikend (gunstig indien voldoende mitigerende maatregelen worden genomen)	Stabiel	Wordt gehaald

Beoordeling staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis in Gelderland

Beoordelingscriterium	Huidige situatie	Laatste tien jaar van de registratie ('trend')	Referentiewaarde 1994
Aandeel Gelderland in landelijke populatie	Min of meer evenredig		
Populatieomvang	Gunstig	Stabiel	Wordt gehaald
Verspreidingsgebied	Gunstig	Stabiel	Wordt gehaald
Kwaliteit van het leefgebied	Gunstig	Stabiel	Wordt gehaald
Toekomstperspectief	Ongunstig – ontoereikend (gunstig indien voldoende mitigerende maatregelen worden genomen)	n.v.t.	n.v.t.
Eindbeoordeling staat van instandhouding	Ongunstig – ontoereikend (gunstig indien voldoende mitigerende maatregelen worden genomen)	Stabiel	Wordt gehaald

Afbeelding 13: Beoordeling van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis in Nederland (boven) en Gelderland (onder) (bron: Arcadis: "De staat van instandhouding, factsheets voor 25 soorten in Gelderland"(PS2018-372)).

Wanneer de gewone dwergvleermuis door het toepassen van voldoende mitigerende maatregelen gebruik kan blijven maken van de vliegroutes dan zal de gunstige staat van instandhouding van de plaatselijke populatie niet in gevaar komen.

9.2.2 Afbreuk gunstige staat van instandhouding

Als gevolg van de bouw van de woonwijk wordt niet verwacht dat de plaatselijke populatie van de gewone dwergvleermuis zal afnemen. De vleermuizen blijven beschikking hebben over de vliegroutes tijdens en na de werkzaamheden. Hierdoor kan de gewone dwergvleermuis voor, tijdens en na de bouw van de vliegroutes gebruik maken. De plaatselijke populatie zal dus geen hinder vinden van de realisatie van een woonwijk. De gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis in dit gebied is hierdoor gewaarborgd. Hiernaast ontstaan door de realisatie van de woonwijk mogelijke nieuwe verblijfplaatsen in de woningen wat positief is voor de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis.

9.3 Zorgvuldig handelen

Werkzaamheden vinden alleen overdag plaats, wat het meest gunstige dagdeel is. De genomen maatregelen worden gecontroleerd zodat kan worden vastgesteld of de maatregelen effectief zijn. Bij het onverwacht aantreffen van (beschermde) soorten wordt direct gestopt met de werkzaamheden waardoor schade wordt voorkomen.

10 Literatuur

- Arcadis_De_staats_van_instandhouding,_factsheets_voor_25_soorten_in_Gelderland_(P S2018-372);
- CBS & Zoogdiervereniging (2020). “Vervijfvoudiging vleermuizen sinds 1986”. Geraadpleegd via: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2020/53/vervijfvoudiging-vleermuizen-sinds-1986>;
- H. Limpens, K. Mostert & W. Bongers (1997). “Atlas van de Nederlandse Vleermuizen”, KNNV;
- B. Oerlemans & D. De Kok (2010), Handboek licht/donker. Interprovinciaal Overleg, januari 2010;
- Voigt, C. C., C. Azam, J. Dekker, J. Ferguson, M. Fritze, S. Gazaryan, F. Hölker, G. Jones, N. Leader, D. Lewanzik, H. J. G. A. Limpens, F. Mathews, J. Rydell, H. Schofield, K. Spoelstra, & M. ZagMajster. 2018a. Eurobats Publication Series Nr 8: Guidelines for consideration of bats in lighting projects. UNEP/Eurobats, Bonn;
- Zoogdiervereniging (2017). Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming, 13 oktober 2017;
- Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2017) Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie juli 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl;
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021) Vleermuisprotocol 2021, januari 2021. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl;
- BIJ12-2017-019, Kennisdocument Steenuil, versie 1.0, juli 2017;
- BIJ12-2017-009, Kennisdocument Huismus, versie 1.0, juli 2017;
- BIJ12-2017-004, Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 1.0, juli 2017;
- BIJ12-2024-004-Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 2.0, april 2024;

www.avalite.nl
www.kadastralekaart.com
www.ledlichtnederland.nl
www.sovon.nl
www.topotijdreis.nl
www.zoogdiervereniging.nl

11 Plan van aanpak in het kort

11.1 Voor de start van de werkzaamheden

- Plaatsen van tijdelijke schermen parallel aan de kas minimaal een maand voor de sloop van de kas (zie §7.3).

11.2 Fase van de werkzaamheden

Tijdens de bouw van de woonwijk:

- Werkzaamheden alleen verrichten tijdens reguliere werktijden;
- (Bouw)verlichting uitzetten buiten de reguliere werktijden waar mogelijk, anders deze verlichting vleermuisvriendelijk uitvoeren;
- Planten bomenrij parallel aan de gesloopte kas (zie §7.4).

Situatie na afronding:

- Zo min mogelijk straatverlichting plaatsen bij de vliegroutes, rij knotwilgen en invalwegen bij de dijk (zie §7.4) OF;
- Enkel vleermuisvriendelijke straatverlichting plaatsen bij de vliegroutes en rij knotwilgen (zie §7.4).

11.3 Na uitvoering van de werkzaamheden

- Nadat de bomen in de bomenrij een minimale kroonbreedte van 2,5 meter en een hoogte van 5 meter hebben, de tijdelijke schermen langs de gesloopte kas verwijderen.

11.4 Algemeen

- De werkzaamheden moeten worden begeleid door een deskundige op het gebied van steenuilen en vleermuizen;
- Bescherming leefgebied steenuilen en vliegroutes gewone dwergvleermuis.

12 Werk protocol

De wijze van werken staat weergegeven in de vorige hoofdstukken. In dit hoofdstuk zijn de werkzaamheden per periode weergegeven. Alle werkzaamheden worden vastgelegd in een logboek.

12.1 Preventief

- Het plaatsen van ca. 55 meter aan schermen voor de vliegroute van gewone dwergvleermuizen oostelijk parallel langs de kas minimaal een maand voor de sloop van de kas (zie §7.3).

12.2 Tijdens werkzaamheden

12.2.1 Na ontvangen van de vergunning

- Slopen kas.

12.2.2 Tijdens uitvoering van de werkzaamheden

- Planten bomen in een rij parallel aan de gesloopte kas (zie §7.4);
- Geen werkzaamheden verrichten bij knotwilgen buiten de reguliere werktijden;
- (Bouw)verlichting uitzetten buiten de reguliere werktijden waar mogelijk, anders deze verlichting vleermuisvriendelijk uitvoeren;
- Zo min mogelijk straatverlichting plaatsen bij de vliegroutes, rij knotwilgen en invalswegen bij de dijk waar mogelijk, anders enkel vleermuisvriendelijke straatverlichting plaatsen (zie §7.4).

12.3 Na uitvoering van het onderhoud

- Nadat de bomen in de bomenrij langs de gesloopte kas een minimale kroonbreedte van 2,5 meter en een hoogte van 5 meter hebben, de tijdelijke schermen langs de gesloopte kas verwijderen.

12.4 Maatregelen algemeen

- Geen werkzaamheden uitvoeren die van invloed zijn op steenuilen en vliegroutes van vleermuizen zolang er geen vergunning is;
- Alle werkzaamheden worden vastgelegd in het logboek.

13 Begeleiding en communicatie

Opdrachtgever:

Namens opdrachtgever: Jansen Bouwontwikkeling BV

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mail: [REDACTED]@jansenbouwontwikkeling.nl

Projectmanager: [REDACTED]

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mail: [REDACTED]@jansenbouwontwikkeling.nl

Opdrachtnemer:

Opdrachtnemer: N.t.b.

Tel.:

E-mail:

Uitvoerder: Nt.b.

Telefoonnummer:

E-mail:

Deskundige flora en fauna

Opdrachtnemer: Foreest Groen Consult BV.

Namens opdrachtnemer: ir. [REDACTED]

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mail: [REDACTED]@foreestgroenconsult.nl

Aandachtspunten voor de realisatie zijn:

1. Afstemmen en registratie van dit plan van aanpak en/of nieuw gevonden soorten, vaste rust- en verblijfplaatsen met toezichthouder
2. Verzorgen werkinstructie door de uitvoerder aannemer en deskundige flora-fauna; uitleg plan van aanpak aan betrokkenen, voordat de werkzaamheden starten;
3. Wekelijks agendapunt soortbescherming op de agenda van de bouwvergadering.
 - a. Wordt conform het plan van aanpak gewerkt;
 - b. Welke verbeterpunten gelden op basis van nieuwe inzichten en/of nieuwe verblijfplaatsen van soorten?
 - c. Afstemmen aanpassing tussen deskundige, opdrachtgever en opdrachtnemer;
 - d. Verwerken aanpassingen en nieuwe waarnemingen in plan van aanpak, projectdossier.
4. Evaluatie zorgvuldig handelen na afronding van het project: wat ging goed en wat kan de volgende keer beter?

Controle en deskundigheid

Foreest Groen Consult is beschikbaar voor advies en ondersteuning over de natuurwetgeving

Contactpersoon is: ir. [REDACTED]

14 Advies

14.1 Intrinsieke waarde

Alle levende dieren hebben een intrinsieke waarde. Worden dieren bij de sloop of nieuwbouw aangetroffen dan moeten deze dieren in veiligheid worden gebracht of de kans krijgen om zichzelf in veiligheid te brengen. Het moedwillig doden van dieren is niet toegestaan.

Ontstaan er onverwachte situaties met (strikt) beschermde soorten dan zal direct contact gezocht worden met de flora en fauna deskundige om naar een oplossing te zoeken.

14.2 Broedvogels

Alle vogels zijn in het broedseizoen beschermd. Ook de veelvuldig voorkomende merel, houtduif, ekster, roodborst, koolmees en pimpelmees. Het wordt aangeraden om beplanting buiten het broedseizoen te verwijderen. Indien beplanting verwijderd moet worden tijdens het broedseizoen wordt geadviseerd om tijdig voldoende maatregelen te nemen om het bouwen van nesten tegen te gaan. Hang schriklinten, FireFly bakenkaarten of netten op locaties die risico's vormen.

Bijlage 1: Artikel 4.144 bouwbesluit

Besluit bouwwerken leefomgeving Geraadpleegd op 05-03-2024. Geldend van 01-01-2024 t/m heden

Artikel 4.144. (openingen)

1. Een uitwendige scheidingsconstructie heeft geen openingen die breder zijn dan 0,01 m. Dit is niet van toepassing op een afsluitbare opening en een uitmonding van:
 - a. een afvoervoorziening voor luchtverversing;
 - b. een afvoervoorziening voor rookgas; en
 - c. een ont- en beluchting van een afvoervoorziening voor huishoudelijk afvalwater en hemelwater.
2. In afwijking van het eerste lid is een grotere opening toegestaan voor een nest of een vaste rust- of verblijfplaats voor op grond van afdeling 11.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving beschermde diersoorten.
3. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op een inwendige scheidingsconstructie die de scheiding vormt met een gebruiksfunctie waarop het eerste lid niet van toepassing is.

Bijlage 2: Quicksan natuuronderzoek 2020

adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

Quick scan natuur

Bemmel, Zandsestraat

Jansen Bouwontwikkeling B.V.

Datum: 29-09-2020

Projectnummer: 200256

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Plangebied	3
2	Wettelijk kader	6
2.1	Gebiedsbescherming	6
2.2	Soortenbescherming	7
2.3	Bescherming houtopstanden	7
3	Onderzoeksmethode	9
3.1	Deskundigheid	9
3.2	Werkwijze	9
4	Aanwezigheid beschermde gebieden en soorten	11
4.1	Ligging beschermde gebieden	11
4.2	Aanwezigheid beschermde soorten	12
4.3	Aanwezigheid houtopstanden	21
5	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	22
5.1	Mogelijke effecten op beschermde gebieden	22
5.2	Mogelijke effecten op beschermde soorten	22
5.3	Mogelijke effecten op beschermde houtopstanden	26
6	Conclusie	27

Geraadpleegde bronnen

Bijlage 1. Wettelijk kader

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Zandsestraat te Bemmelen bevinden zich een aantal agrarische percelen en een perceel met kassen. De initiatiefnemer is voornemens om op deze locatie nieuwbouw te realiseren. Hiertoe worden de aanwezige kassen gesloopt en zal het aanwezige groen in het gebied grotendeels verwijderd worden. Ook zou een nieuw bestemmingsplan opgesteld moeten worden.

Voor de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan is het noodzakelijk dat de haalbaarheid ervan wordt aangetoond. Er dient daarom vanuit de ecologie onderzocht te worden of met de ruimtelijke ontwikkelingen die het plan toestaat sprake is van overtreding van de geldende natuurwet- en regelgeving. Voorliggende rapportage zet door middel van een quick scan natuur uiteen of met de ruimtelijke ontwikkeling mogelijk sprake kan zijn van het verstoren van beschermde natuurgebieden en beschermde soorten en of nader onderzoek hiernaar noodzakelijk is.

1.2 Plangebied

1.2.1 Huidige situatie

Het plangebied grenst aan de bebouwde kom van Bemmelen (gemeente Lingewaard, provincie Gelderland). De omgeving van Bemmelen kenmerkt zich door de nabijheid van de rivier de Waal en wordt omgeven door agrarische gronden. In de nabijheid liggen natuurgebieden als Ooijpolder en Ambtswaard. Ten zuiden van het plangebied bevinden zich natuurakkers van Doornik.

De directe omgeving van het plangebied kenmerkt zich voornamelijk door de aanwezigheid van agrarische gronden. Ten noorden bevinden zich woonhuizen, welke op grote percelen staan. Ten westen van de Zandsestraat zijn agrarische percelen aanwezig. Ten oosten wordt het gebied omsloten door de Waaldijk en ten zuiden zijn weer voornamelijk alleenstaande woningen aanwezig. Navolgende afbeeldingen geven de globale ligging van het plangebied weer.

Topografische kaart met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: PDOK. Bewerking: SAB.

Luchtfoto met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: PDOK. Bewerking: SAB.

Op 17 september 2020 is een veldbezoek uitgevoerd. Het plangebied bestaat deels uit een perceel met kassen en deels uit agrarische gronden. Eén perceel bestaat uit engels raigras en op de andere percelen wordt groente verbouwd. Navolgende afbeeldingen geven een impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek.

De houtwal en grasland met engels raaigras ten noorden in het plangebied.

Het middelste perceel met aardappelkweek.

Ruigte met rechts de kassen.

Het meest zuidelijke perceel in het plangebied met de houtwal ten oosten.

De kassen van binnen

Elektriciteitshuisje net buiten het plangebied, ten zuiden.

1.2.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie zal nieuwbouw in het plangebied zijn gerealiseerd. Dit zal gaan om vrijstaande woningen, twee-onder-een-kap woningen en rijtjeshuizen. In totaal zullen circa 80 woningen zijn gerealiseerd. Voor de nieuwbouw wordt een groot deel van het aanwezige groen verwijderd, als ook een groot deel van de houtwallen.

2 Wettelijk kader

Hieronder staat een samenvatting van het wettelijk kader. Een uitgebreide beschrijving staat in bijlage 1.

2.1 Gebiedsbescherming

2.1.1 *Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden*

Op grond van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen.

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Het is verboden om zonder vergunning een project te realiseren dat significant negatieve gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Als een plan of project mogelijk negatieve gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, vindt eerst een globale toetsing plaats, de voortoets. Als uit de voortoets blijkt dat er zeker geen negatieve gevolgen zijn, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of geldt in het geval van een project geen vergunningplicht. Als de kans op significante gevolgen niet kan worden uitgesloten dan moet, conform artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming een passende beoordeling worden gemaakt.

2.1.2 *Natuurnetwerk Nederland*

De Wet natuurbescherming draagt Gedeputeerde Staten op, om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. Voor dit netwerk geldt, op basis van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (het Barro), een 'nee, tenzij'-beschermingsregime. Het bestemmingsplan, of een omgevingsvergunning waarmee van het bestemmingsplan wordt afgeweken, maakt geen ontwikkelingen mogelijk die kunnen leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur, of tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden, *tenzij* er sprake is van groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn, negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en overblijvende negatieve effecten worden gecompenseerd. Provincies dienen deze bescherming te regelen bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, genaamd bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

De provincie Gelderland spreekt niet van Natuurnetwerk Nederland maar van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO). Binnen het GNN en de GO staat de bescherming van de kernkwaliteiten centraal. De kernkwaliteiten bestaan uit bestaande natuurwaarden, uit nog te ontwikkelen potentiële waarden en omgevingscondities. Per saldo moet elke ontwikkeling in het GNN een verbetering van de betreffende kernkwaliteiten opleveren.

De GO heeft een dubbeldoelstelling. Er is ruimte voor economische ontwikkeling in combinatie met versterking van de ecologische samenhang tussen inliggende en aangrenzende natuurgebieden. Door de samenhang met de aangrenzende en inliggende natuur van het GNN herbergt de GO ook kenmerkende natuurwaarden. Bij ruimtelijke ingrepen in de GO wordt onderscheid gemaakt tussen nieuwvestiging, uitbreiding van bestaande bestemmingen en de schaal/omvang van de ingreep.

De provincie Gelderland vindt het verder van belang dat rustgebieden voor winterganzen geschikt blijven voor ganzen. De provincie stuurt daarom op het behoud van de openheid en de rust in deze gebieden. Ook zijn weidevogelgebieden aangewezen. De provincie wil hier een landbouwpraktijk stimuleren en in stand houden die rekening houdt met weidevogels. Beschermde weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden liggen voornamelijk in de GO en voor het overige deel in het GNN.

2.2 Soortenbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is geregeld in de Wet natuurbescherming. Voor een aantal soorten is door middel van verboden een beschermingsregime opgenomen. Er is een apart beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten, voor Habitatrichtlijnsoorten en voor andere soorten. Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt voor al de in het wild levende soorten ook een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

Provinciale Staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de verboden van de wet. De provincie Gelderland heeft besloten voor een aantal algemeen voorkomende zoogdiersoorten en amfibieën een vrijstelling te verlenen, voor handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud. Het betreft de soorten aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, woelrat, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker.

Daarnaast zijn de verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Tot slot kunnen Gedeputeerde Staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een ontheffing verlenen van de verboden.

2.3 Bescherming houtopstanden

Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vier-

kante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn onder meer niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

3 Onderzoeksmethode

3.1 Deskundigheid

Kwaliteit van het ecologisch onderzoek en het geleverde product staan bij SAB hoog in het vaandel. Mede daarom zijn wij aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB); de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Om aan onze standaard te voldoen, wordt ecologisch onderzoek enkel uitgevoerd door deskundigen. Onder een ecologisch deskundige verstaan we iemand met aantoonbare ervaring en kennis op het gebied van de ecologie van de betreffende soorten. Onze deskundigen voldoen aan de eisen van een ecologisch deskundige zoals de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland die stelt. Ecologen in opleiding tot deskundige werken altijd onder begeleiding van een deskundige.

3.2 Definitie product

Het product wat in deze rapportage geleverd wordt is een “quick scan natuur”. Dit bestaat uit een “quickscan soorten” conform de begrippenlijst van het Netwerk Groene Bureaus (NGB, 2020), aangevuld met verkennende analyse op het gebied van gebiedsbescherming (Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland) en een verkennende analyse op het gebied van houtopstanden.

3.3 Werkwijze

Voor het onderzoek werd een bureaustudie uitgevoerd en werd een veldbezoek aan de locatie gebracht. Als eerste werd voor het onderzoek, op basis van informatie van de opdrachtgever, het plangebied in beeld gebracht en werden de toekomstige ontwikkelingen beschreven. Vervolgens werd onderzocht welke beschermde plant- en diersoorten in de omgeving van het plangebied zijn te verwachten. Hiervoor werd de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd op 14 september 2020, waarbij waarnemingen van de afgelopen 10 jaar werden opgevraagd. Aanvullend hierbij is gebruik gemaakt van andere bronnen, als websites en verspreidingsatlassen. Bij deze bureaustudie werd ook de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden en gebieden die via de provinciale verordening zijn beschermd onderzocht. Hiervoor werd onder meer informatie van de website van de provincie geraadpleegd.

Vervolgens werd een veldbezoek aan het plangebied en de directe omgeving ervan gebracht. Dit bezoek vond plaats op 17 september 2020, bij droog, windstil onbewolkt weer en een temperatuur van circa 12 graden Celsius. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de habitats ter plaatse en om de geschiktheid van het plangebied voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft niet de status van een volledige veldinventarisatie. Het eenmalige veldbezoek geeft een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

Met de gegevens uit de bureaustudie en het veldbezoek is vervolgens een inschatting gemaakt van de mogelijke effecten op beschermde soorten en beschermde gebieden. Op basis van deze inschatting is een advies opgesteld met aanbevelingen voor vervolgstappen. Nadat het eerste conceptrapport gereed was, is dit beoordeeld op inhoud en vorm door een deskundig collega. Het commentaar is vervolgens besproken en verwerkt, om zo tot een eensluidend advies te komen.

4 Aanwezigheid beschermde gebieden en soorten

In dit hoofdstuk beschrijven wij de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en beschrijven we de kans op de aanwezigheid van beschermde soorten. In het volgende hoofdstuk volgt een beoordeling van de mogelijke effecten op beschermde gebieden en beschermde soorten ten gevolge van de ontwikkeling.

4.1 Ligging beschermde gebieden

Ligging Natura 2000-gebied

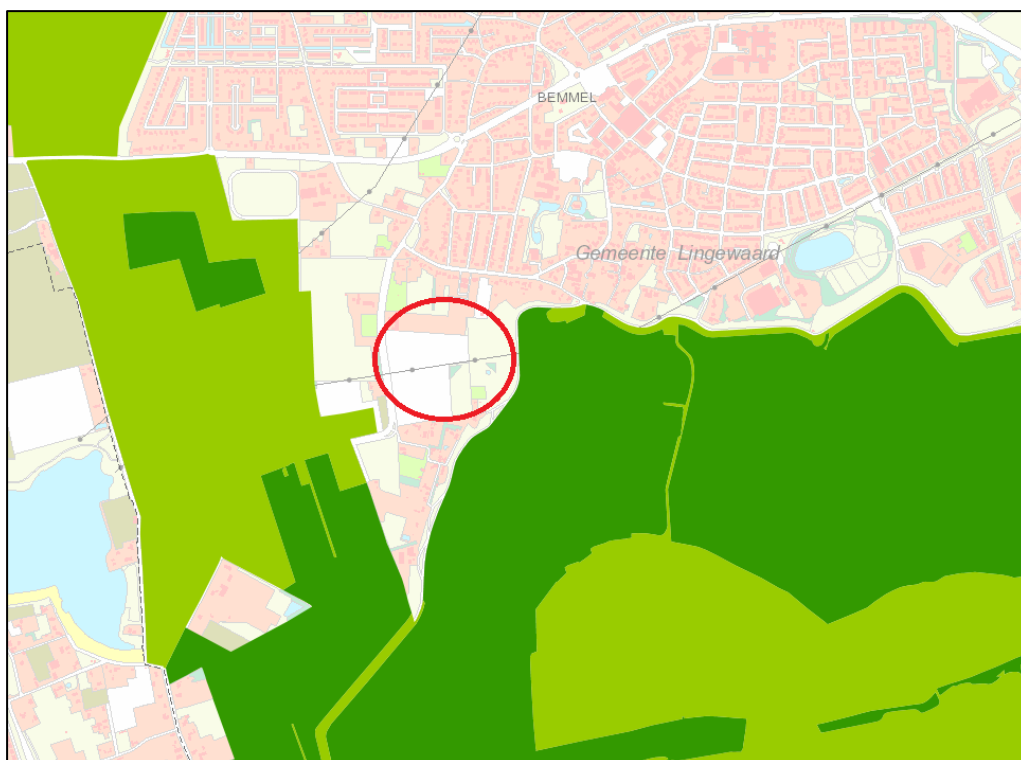
Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen (zie navolgende afbeelding). Wel ligt Natura 2000-gebied “Rijntakken” in de directe omgeving van plangebied. Deze ligt op 100 meter van het plangebied verwijderd.

Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (lichtgroen gemarkeerd). Bron: PDOK. Bewerking: SAB.

Ligging Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt niet binnen Gelders Natuurnetwerk (zie navolgende afbeelding). Het dichtstbijzijnde gedeelte van het Gelders Natuurnetwerk bevindt zich op ongeveer 100 meter ten westen van het plangebied en betreft een gedeelte van de Groene Ontwikkelingszone. De dichtstbijzijnde ganzenrustgebieden en weidevogelleefgebieden bevinden zich op respectievelijk 100 meter en 7,7 kilometer afstand.

Globale ligging van het plangebied ten opzichte van Gelders Natuurnetwerk (donker groen) en Groene Ontwikkelingszone (lichtgroen). Bron: Gelderland. Bewerking: SAB.

4.2 Aanwezigheid beschermde soorten

4.2.1 Zorgplicht, voor alle in het wild levende dieren en planten

In het plangebied zijn kassen en is groen aanwezig. Het plangebied vormt daarmee geschikt leefgebied voor in het wild levende planten en dieren.

4.2.2 Vogelrichtlijnsoorten

Vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied soorten met niet jaarrond beschermde nesten aangetroffen als merel, houtduif en pimpelmees. Dergelijke soorten kunnen mogelijk in het plangebied tot broeden komen.

Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Naast de reguliere bescherming in het broedseizoen zijn er verschillende vogelsoorten van wie de nesten jaarrond worden beschermd. Deze jaarrond beschermde status is vanwege verschillende redenen. Zo zijn er soorten die het hele jaar gebruik maken van het nest. Daarnaast zijn er koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn. Ook zijn er soorten die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die nauwelijks in staat zijn zelf een nest te maken. Hieronder wordt in meer detail beschreven of en in welke mate het gebied geschikt kan zijn voor de betreffende soorten.

De steenuil is de kleinste uilensoort die in Nederland broedt. Ze zijn sterk gebonden aan kleinschalig agrarisch cultuurlandschap. Ze blijven het gehele jaar in ons land.

Koppels zijn territoriaal en verblijven het hele jaar binnen het territorium. Het activiteitsgebied rond de nestplaats is enkele honderden meters. De grootte van het territorium hangt af van het voedselaanbod en de leeftijd van het mannetje. Voor een ervaren mannetje voldoet een kleiner territorium dan voor een onervaren mannetje. Een koppel steenuilen blijft in principe voor het leven bij elkaar. Bij uitzondering gaat één van de partners naar een nabijgelegen territorium.

Het nest van een steenuil bevindt zich voornamelijk op de erven van boerderijen. De nesten zitten daar onder het dak, in schuurtjes of in een steenuilkast. Daarnaast zijn nesten te vinden in holtes in knotbomen of oude hoogstamfruitbomen.

Het voedsel van de steenuil is zeer gevarieerd. De steenuil jaagt het liefst op muizen, aangezien dit voor een steenuil een relatief grote prooi is en daarmee veel voedsel oplevert. Indien muizen minder voorhanden zijn, wordt ook gejaagd op kleine vogels, kevers, andere insecten, kikkers, salamanders en regenwormen. Per jaar kan het voedselaanbod sterk verschillen in een territorium. Derhalve is een gevarieerd leefgebied met een divers prooiaanbod van groot belang. Dit komt neer op een open tot halfopen landschap met afwisselend korte en verruigde vegetatie, erven met bebouwing, beplanting, moestuinen en kleine weilanden. Daarnaast moet een territorium grotendeels vrij zijn van verstoring of versnippering door grote wegen.

In het plangebied is geschikt habitat voor de steenuil aanwezig. Het plangebied en omgeving maken onderdeel uit van een kleinschalig landschap. In directe omgeving van het plangebied zijn fruitboomgaarden aanwezig en ten noorden aangrenzend aan het plangebied bevindt zich een moestuincomplex. In het plangebied zijn ook houtwallen aanwezig en open veld om in te jagen. Ten tijden van het veldbezoek zijn ook muizenholletjes gezien. Dit biedt allen ideaal foerageergebied voor de steenuil, waardoor niet op voorhand uitgesloten kan worden of essentieel leefgebied voor de steenuil aanwezig is. Nader onderzoek zal dit moeten uitwijzen. Op voorhand kan wel uitgesloten worden dat een nestlocatie van de steenuil in het plangebied zelf aanwezig is.

De buizerd, roek, havik, sperwer, wespendif, zwarte wouw, boomvalk en ransuil zijn soorten die in hoge bomen in bos of boomgroepen kunnen broeden. Tijdens het veldbezoek zijn meerdere buizerds waargenomen. Vanwege de bladeren aan de bomen, kon niet goed gecontroleerd worden of nesten van deze soorten net buiten het plangebied in de houtopstanden aanwezig was. Wanneer hier een nest aanwezig is van één van deze soorten, kan de functionele leefomgeving in het geding komen door de gepande ruimtelijke ontwikkelingen. Om duidelijkheid te krijgen of nesten net buiten het plangebied aanwezig zijn, zal een wintercheck uitgevoerd moeten worden. Wel kan uitgesloten worden dat nesten in het plangebied aanwezig zijn.

Andere vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, nestelen in gebouwen onder dakpannen (huismus, gierzwaluw), op hoge gebouwen (slechtvalk), op richels van bergen of steengroeven en soms op oude roofvogelnesten (oehoe), langs stromende beken (grote gele kwikstaart), in nissen van kerktorens of in andere toegankelijke gebouwen in kleinschalig agrarisch gebied (kerkuil) of op speciale nestpalen (ooievaar) (SOVON 2002, vogelbescherming.nl, sovon.nl). Deze elementen zijn niet in het

plangebied aanwezig. Nesten van deze vogelsoorten worden niet in het plangebied verwacht.

4.2.3 Planten

De vaatplanten die zijn beschermd middels de Wet natuurbescherming betreffen veelal zeldzame soorten, waarvan de meeste Rode Lijst-soorten, met specifieke groeiplaatsen in met name stabiele en natuurlijke biotopen, zoals bossen, zeeduin, kalkgraslanden, beekdalen, veengronden en moerassen. Ook is een aantal soorten beschermd die groeit op oude en verweerde muren en zijn enkele zeldzame akkerplanten beschermd. Een deel van de beschermde planten komt alleen voor in Zuid-Limburg. Veel soorten komen voornamelijk voor op kalkhoudende en voedselarme grond (Sparrius et al. 2012). Naast de beschermde vaatplanten zijn er twee mossorten beschermd. Beide soorten zijn zeer zeldzaam. Tonghaarmuts is in Nederland gevonden in vochtige, jonge wilgenbossen en in jonge aanplant van zomereik. Geel schorpioenmos groeit op moskussens op weinig substraat (Janssen en Schaminee 2004, verspreidingsatlas.nl).

In het plangebied is sprake van voedselrijke en regelmatig bewerkte grond. Beschermde planten worden in een dergelijk biotoop niet verwacht en zijn dan ook niet aangetroffen.

4.2.4 Grondgebonden zoogdieren

Aanwezigheid soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Zoals beschreven in paragraaf 2.2, geldt voor een aantal meer algemeen voorkomende beschermde soorten zoogdieren een provinciale vrijstelling van de verboden in de wet. Het is goed mogelijk dat in of nabij het plangebied deze soorten voorkomen, zoals de veldmuis of egel. Deze soorten komen wijdverspreid voor en stellen geen hoge eisen aan hun omgeving.

Aanwezigheid soorten waarvoor geen vrijstelling geldt

Deze beschermde grondgebonden zoogdieren komen voornamelijk voor in natuurlijke- of half-natuurlijke habitats zoals bos, heide of kleinschalig agrarisch landschap. Een aantal soorten is zeer zeldzaam en komt alleen in Zuid-Limburg voor. Dit geldt voor hamster, hazelmuis, eikelmuis, molmuis, lynx en wilde kat. Ook de wolf is zeer zeldzaam. Andere soorten, zoals bever, boomarter, das, eekhoorn, steenarter, waterspitsmuis en wild zwijn komen algemener voor. Met name eekhoorn en steenarter worden ook regelmatig in meer stedelijk gebied aangetroffen (Lange et al. 2003, verspreidingsatlas.nl).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de bever, boomarter, bunzing, das, steenarter en wezel in de omgeving van het projectgebied voor. Ook de waterspitsmuis kan in de omgeving voorkomen aldus de verspreidingsgegevens van verspreidingsatlas.nl.

Bevers zijn knaagdieren die leven in en nabij het water, waar ze hun voedsel zoeken en hun schuilplaatsen maken. De bever heeft een voorkeur voor rustige rivieren en meren omzoomd door bossen met bomen als wilg en es. Bos op de oever is een vereiste, open of rotsige oevers worden vermeden. Als schuilplaats wordt een hol gegrav-

ven of een burcht van takken en modder gemaakt. Daarnaast gebruiken bevers regelmatig legers om de dag door te brengen. Het leger van de bever is een plek met platgetrapte vegetatie of een kuiltje, soms bekleed met houtsnippers (zoogdiervereniging.nl). In of in directe omgeving van het plangebied is geen water aanwezig. Pas achter de dijk bevindt zich een deel van de rivier de Waal. In het plangebied zijn ook geen sporen gevonden, als knaagactiviteit, van bevers. Het voorkomen van bevers in het plangebied kan dan ook uitgesloten worden.

De boommarter heeft een voorkeur voor oud (loof-)bos, maar is ook in andere typen bos te vinden. De soort komt soms ook in meer open terreinen voor, mits er voldoende bosjes en lijnvormige elementen in de omgeving zijn, zoals heggen en houtwallen. De boommarter komt slechts incidenteel voor in de nabijheid van gebouwen. Boommarters kiezen een rustplaats in boomholten, konijnen-, vossen of dassenhollen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Nesten worden vaak in spechten- of eekhoornholten of inrottingsholten gemaakt (www.zoogdiervereniging.nl). In het plangebied zijn houtwallen aanwezig. Deze kan de boommarter gebruiken als schuilplek. Verblijfplaatsen voor de boommarter zijn in het plangebied niet aanwezig, dit omdat bomen met holtes ontbreken en andere hollen ontbreken. Echter aan de randen van het plangebied zijn wel kleine houtopstanden aanwezig. Door de aanwezigheid van blad aan de bomen, was het niet mogelijk om eventuele holtes in bomen waar te nemen. Hierdoor is het niet duidelijk of een verblijfplaats van de boommarter in directe omgeving van het plangebied aanwezig is. Het voorkomen van essentieel leefgebied voor de boommarter kan dan ook niet op voorhand worden uitgesloten.

De bunzing heeft een voorkeur voor een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de nabijheid. De soort kan ook voorkomen in een bebouwde omgeving met veel groen en in open bossen. De bunzing maakt zijn schuilplaats in oude hollen van konijn, mol, vos en das, maar ook steenhopen, holle bomen en boomwortels worden als schuilplaats gebruikt (Bouwens, 2017). In het plangebied is geschikt habitat voor de bunzing aanwezig. Het plangebied ligt in een kleinschalig landschap, waar houtwallen aanwezig zijn. Ook zijn molshopen waargenomen. Het voorkomen van de bunzing in het plangebied kan dan ook niet op voorhand worden uitgesloten.

De das leeft in allerlei soorten biotopen en heeft een voorkeur voor een kleinschalig landschap, met akkers, bosjes, weiland en houtwallen. Leefgebied van de das moet voldoende dekking bieden, met weinig verstoring, een groot voedselaanbod, een bodem waarin ze goed kunnen graven en met een grondwaterstand lager dan 1,5m onder het maaiveld. De das is een omnivoor. Het belangrijkste voedsel voor de das zijn regenwormen. Daarnaast eten ze vruchten, noten, granen, paddenstoelen, knaagdieren, egels, slakken en insecten. In het plangebied is geschikt habitat voor de das, als hierboven beschreven, aanwezig. Het plangebied is echter geheel doorzocht op sporen en verblijfplaatsen van de das. Sporen bestaan uit wissel, uitwerpselen, mestputjes en haren. Deze zijn niet aangetroffen. Ook burchten, zowel hoofd- als bijburchten, zijn niet aangetroffen in of in de directe omgeving van het plangebied. Het voorkomen van essentieel leefgebied voor de das in het plangebied kan dan ook op voorhand worden uitgesloten.

De steenmarter leeft bij voorkeur in een kleinschalig, parkachtig landschap. De soort is met name aanwezig in de nabijheid van dorpen, boerderijen en ook steden. Elementen als groenstroken, heggen, bosjes en greppels zijn belangrijk voor het vinden van voedsel en als dekking. Binnen zijn leefgebied heeft de steenmarter vele schuilplaatsen, zoals boomholtes, takkenhopen, dicht struweel en ruimtes in bebouwing. Hier bewoont de soort bijvoorbeeld zolders, kruipruimtes of ruimtes in de spouw (www.zoogdiervereniging.nl). In het plangebied is geschikt habitat voor de steenmarter aanwezig. Echter verblijfplaatsen als takkenhopen, dicht struweel of ruimtes in bebouwing zijn niet aanwezig. De kassen zijn onderzocht op geschiktheid voor de steenmarter, wat niet het geval blijkt te zijn. Ook sporen als prooiresten of uitwerpselen zijn niet aangetroffen in het plangebied ten tijden van het veldbezoek. Onduidelijk is alleen of geschikte boomholtes voor de steenmarter aanwezig zijn in het plangebied. Dit zal nader onderzocht moeten worden.

De wezel is niet gebonden aan een bepaald landschapstype maar heeft een voorkeur voor een kleinschalig (cultuur-) landschap. Een vereiste is wel dat er voldoende dekking aanwezig is, bijvoorbeeld in de vorm van bosschages, houtstapels of heggen. De soort komt ook wel voor in een groene bebouwde omgeving. De soort mijdt natte gebieden. Als verblijfplaats gebruiken ze onder meer houtstapels, oude hopen van muizen, ratten en konijnen (Bouwens, 2017). In het plangebied is geschikt habitat voor de wezel aanwezig. Schuilplekken als houtwallen zijn aanwezig en ook liggen twee kleine houtopstanden net buiten het plangebied. Ook zijn oude muizenholten aangetroffen in het plangebied, welke de wezel kan gebruiken als verblijfplaats. Het voorkomen van de wezel in het plangebied kan dan ook niet op voorhand worden uitgesloten.

4.2.5 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis in de buurt van het plangebied voor. Daarnaast kunnen de meervleermuis en de watervleermuis in de omgeving voorkomen aldus de verspreidingsgegevens van verspreidingsatlas.nl. Alle vleermuissoorten, alsmede hun verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden en vliegroutes zijn beschermd volgens de Wet natuurbescherming.

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis en boombewonende soorten als rosse vleermuis en watervleermuis. Daarnaast bestaan soorten die van beide elementen gebruikmaken. Daarbij is ook onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten zoals de gewone dwergvleermuis verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen, etc.). Andere soorten als de rosse vleermuis verblijven jaarrond in bomen (in holten, hopen en achter loshangend schors). De watervleermuis overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders en verblijft in de zomerperiode in boomholten (Dietz et al. 2011).

Gebouwbewonende vleermuissoorten

Gebouwbewonende vleermuizen hebben hun verblijfplaats achter bijvoorbeeld gevelbetimmering, in spouwmuren, achter dakbeschot, achter luiken en in schoorstenen (BIJ12 2017a, Dietz et al. 2011). In het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. In het plangebied zijn wel kassen aanwezig. Deze zijn geïnspecteerd op eventueel ge-

schikte verblijfplaatsen, maar die zijn niet aangetroffen. Daarnaast is het materiaal waar de kassen uit zijn opgebouwd niet geschikt voor vleermuizen, omdat deze weinig isolerend werkt. Het voorkomen van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen in het plangebied kan dan ook op voorhand worden uitgesloten.

Boombewonende vleermuissoorten

Boombewonende soorten worden gevonden in holten en spleten in bomen en achter loshangend schors. Bomen dienen hiervoor een zekere diameter en leeftijd te hebben. Zo hebben vleermuizen genoeg ruimte in de boom. Grofweg zijn hardhout bomen als eik en beuk jonger dan 60 jaar en zachthout bomen jonger dan ongeveer 30 jaar voor een spechtenhol nog niet geschikt (Zoogdiervereniging & Probos 2012). In het plangebied zijn naast lage struiken van sleedoorn en meidoorn in de houtwallen geen bomen aanwezig. Tegen het plangebied aan liggen wel twee kleine houtopstanden. Deze konden niet goed geïnspecteerd worden op de aanwezigheid van geschikte verblijfplaatsen, omdat er bladeren aan de bomen aanwezig waren. Het voorkomen van verblijfplaatsen van boombewonende soorten kan dan ook niet op voorhand worden uitgesloten. Verblijfplaatsen van boombewonende soorten zijn beschermd en wanneer essentieel leefgebied in de omgeving van een eventuele verblijfplaats verdwijnt, kan deze verblijfplaats ongeschikt worden. Onduidelijk is dus of essentieel leefgebied van boombewonende vleermuizen aanwezig is in het plangebied.

Essentieel foerageergebied

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen leven van insecten. Zij foerageren daarom op plaatsen waar veel insecten aanwezig zijn. Voorbeelden van veel voorkomende foerageergebieden zijn openingen op kruinhoogte tussen bomen, boven water en in de luwte van dijken. Als een dergelijk foerageergebied van zeer groot belang is voor vleermuizen van een bepaalde verblijfplaats, kan gesproken worden van een essentieel foerageergebied. Als een dergelijk foerageergebied verloren zou gaan, zou de voedselvoorziening van deze vleermuizen verdwijnen, waardoor ze de verblijfplaats moeten verlaten. Het verdwijnen van het foerageergebied leidt zo tot het niet meer functioneren van de verblijfplaats. Dergelijk essentieel foerageergebied is beschermd.

In het plangebied is veel groen aanwezig. Is landbouw grond aanwezig en zijn houtwallen aanwezig. Dit vormt geschikt foerageergebied voor vleermuizen. In de directe omgeving van het plangebied is echter vergelijkbaar alternatief foerageergebied aanwezig. Zoals ten westen van het plangebied, waar landbouwgrond en houtwallen aanwezig zijn. Het is dan ook niet waarschijnlijk dat het plangebied essentieel foerageergebied voor vleermuizen vormt.

Essentiële vliegroutes

Om zich van hun verblijfplaatsen naar hun foerageergebied te verplaatsen worden door een aantal soorten steeds dezelfde lijnvormige elementen gebruikt. Bijvoorbeeld de gewone dwergvleermuis gebruikt vaak bomenrijen waaraan het zich kan oriënteren. Als een dergelijke route verdwijnt of onderbroken wordt, vervalt deze mogelijkheid om van verblijfplaats naar foerageergebied te komen. Vleermuizen moeten dan een alternatieve route zoeken. Als dit niet mogelijk is en als de vliegroute door veel vleermuizen wordt gebruikt, kan dit een groot negatief effect op de vleermuizenpopulatie in het gebied hebben (Limpens et al. 2004). Daarom zijn dergelijke vliegroutes beschermd. In het plangebied zijn rechtlijnige houtwallen aanwezig. De houtwal die van

noord naar zuid loopt, is in het noorden verbonden aan een rechtlijnige structuur die naar de dorpskern loopt. Op onderstaande afbeelding is met blauw aangegeven hoe deze lijnvormige structuur van de dorpskern naar het buitengebied loopt (noord naar zuid). Het buitengebied vormt dan ook ideaal foerageergebied voor vleermuizen, omdat hier kleinschalig groen en bomen aanwezig zijn. Het is dan ook te verwachten dat de houtwal die van noord naar zuid loopt in het plangebied onderdeel uitmaakt van een essentiële vliegroute voor vleermuizen.

4.2.6 Reptielen

Reptielen komen in ons land voornamelijk voor op de hogere zandgronden, in duin-, bos- of heidegebieden. De ringslang komt daarnaast ook voor in veengebieden en laat zich ook in meer stedelijk gebied zien. Deze soort komt vooral voor ten noorden van de grote rivieren. De muurhagedis is gebonden aan warme, stenige plekken en leeft in Nederland vooral in Maastricht en is daarnaast op verschillende plaatsen uitgezet. (Creemers en van Delft 2009).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en verspreidingsatlas.nl komen geen reptielen voor in de buurt van het plangebied. In het plangebied is ook geen geschikt habitat als duin-, bos- of heidegebieden aanwezig. Het voorkomen van beschermde reptielen in het plangebied kan dan ook op voorhand uitgesloten worden.

4.2.7 Amfibieën

Aanwezigheid soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Zoals beschreven in paragraaf 2.2, geldt voor een aantal meer algemeen voorkomende beschermde soorten amfibieën een provinciale vrijstelling van de verboden in de wet. Het is goed mogelijk dat in of nabij het plangebied deze soorten voorkomen, zoals de bruine kikker of gewone pad. Deze soorten komen wijdverspreid voor en stellen geen hoge eisen aan hun omgeving.

Aanwezigheid soorten waarvoor geen vrijstelling geldt

Beschermde amfibieën waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, komen voornamelijk voor in en nabij vennen, poelen en slootjes, met helder en schoon water, in heide-, veen- en bosgebied en in de uiterwaarden. De rugstreeppad is ook in de duinen aan-

wezig. De geelbuikvuurpad, vuursalamander en vroedmeesterpad worden bijna uitsluitend in Zuid-Limburg aangetroffen (Creemers en van Delft 2009, verspreidingsatlas.nl).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en verspreidingsatlas.nl komen de alpenwatersalamander, kamsalamander, poelkikker en rugstreeppad in de buurt van het plangebied voor.

De alpenwatersalamander heeft een voorkeur voor zandige leemgronden waar hij voorkomt in loof- of gemengde bossen, of kleinschalige landschappen met heggen of struwelen. Voortplanting vindt plaats in allerlei typen water, zolang het niet snelstromend en niet rijk is aan vis (Goverse et al.). Wanneer de temperatuur 's avonds boven de vijf graden komt trekken alpenwatersalamanders naar het voortplantingshabitat, meestal is dat rond half maart. Ze blijven hier dan tot en met juni. Half september hebben ook de larven het voortplantingswater verlaten. Alpenwatersalamanders overwinteren op het land ze zijn dan te vinden onder hout, stenen, bunkers of in niet bewoonde holen van knaagdieren (Creemers & van Delft, 2009). Het dichtstbijzijnde voortplantingswater voor de alpenwatersalamander bevindt zich op circa 150 meter van het plangebied, achter de Waaldijk. Essentieel leefgebied in de vorm van voortplantingswater is dan ook niet aanwezig in het plangebied. Omdat het dichtstbijzijnde voortplantingswater voor de alpenwatersalamander wordt omsloten door de Waaldijk is het onwaarschijnlijk dat de alpenwatersalamander delen van het plangebied gebruikt als overwinteringsgebied. Binnen de Waaldijk is ook ideaal overwinteringsgebied aanwezig, wat de kans nog kleiner maakt dat de alpenwatersalamander rustgebied in het plangebied zoekt. Het voorkomen van de alpenwatersalamander in het plangebied kan dan ook op voorhand redelijkerwijs uitgesloten worden.

De kamsalamander komt voor in kleinschalige landschappen met bossen, heggen en struwelen. Dieren trekken half maart naar het voortplantingsbiotoop dat bestaat uit matig voedselrijke tot voedselrijke stilstaande wateren met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie. Een poel mag niet geheel beschaduwd zijn en moet permanent water bevatten. De soort heeft een leefgebied in een straal van 300 tot 500 meter rond het voortplantingswater en overwintert tussen november en februari op vorstvrije locaties onder takenstapels of stenen. Sommige kamsalamanders blijven gedurende het hele jaar in het water (Creemers & van Delft, 2009, Goverse et al. 2015). In het plangebied zijn geen waterlichamen aanwezig. Geschikt leefgebied voor de kamsalamander bevindt zich achter de Waaldijk ten zuidoosten van het plangebied. De kamsalamander kan vanwege de Waaldijk het plangebied niet bereiken om te gebruiken als overwinteringsverblijfplaats. Het voorkomen van de kamsalamander in het plangebied kan dan ook op voorhand uitgesloten worden.

De poelkikker leeft rond onbeschaduwde vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden en in uiterwaarden. De soort is kritisch wat betreft de waterkwaliteit dat voedselarm en schoon moet zijn. De dieren kunnen grote afstanden afleggen en kunnen op grote afstanden van het water worden gevonden. De poelkikker overwintert op het land waar hij zichzelf ingraaft of gebruik maakt van muizenholletjes, houtstronken of stenen. De overwinteringsplaatsen liggen afhankelijk van het landschapstype binnen de 100 à 200 meter van het water (Creemers & van Delft, 2009, Goverse et al. 2015). Net zoals bij de kamsalamander en de alpenwatersalamander bevindt het

dichtstbijzijnde geschikte voortplantingswater voor de poelkikker zich achter de Waaldijk. Het is onwaarschijnlijk dat de poelkikker het dijk oversteeft om bij zijn overwinteringsgebied te komen, vooral ook omdat genoeg geschikt habitat voor de poelkikker aanwezig is binnen de Waaldijk, zoals bij natuurgebied Ambstwaard. Het voorkomen van overwinteringsgebied voor de poelkikker in het plangebied kan dan ook worden uitgesloten.

De rugstreeppad is een bewoner van zandige terreinen met een hoge dynamiek zoals duinen, uiterwaarden, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Ook komt de soort op minder natuurlijke terreinen voor, zoals braakliggende terreinen of bouwlocaties. Deze soort is een echte pionier die zich ingraaft in kaal braakliggend terrein en haar eitjes legt in ondiepe kale poeltjes en plassen, maar ook slootjes en vennen kunnen geschikt leefgebied zijn. De dieren verlaten half maart de winterverblijfplaats. Voortplanting begint half april en kan doorgaan tot in augustus. Mannetjes verblijven de gehele voortplantingsperiode in het water. Vrouwtjes daarentegen verlaten na de eierafzet het water weer. De rugstreeppad overwintert op het land, de dieren hebben eind oktober allemaal het water weer verlaten (Creemers & van Delft, 2009). Op het moment is het niet waarschijnlijk dat de rugstreeppad in het plangebied voorkomt omdat zanderig terrein en ondiepe poelen ontbreken. Als het plangebied in een later stadium echter uit braakliggend terrein zal bestaan, is het niet onmogelijk dat de soort zich in het plangebied zal vestigen.

4.2.8 Vissen

De beschermde vissoorten zijn veelal zeldzaam voorkomende soorten gebonden aan helder, stromend water van beekjes of rivieren. Een uitzondering hierop is de grote modderkruiper die vooral leeft in langzaam stromend water van sloten, vennen of plassen. De soort komt daar voor op plekken met veel onderwatervegetatie en een goed ontwikkelde waterbodem (Janssen en Schamineé 2004, verspreidingatlas.nl).

In het plangebied zijn geen permanent watervoerende elementen aanwezig. De aanwezigheid van beschermde vissen in het plangebied is daarmee uitgesloten.

4.2.9 Insecten en andere ongewervelden

Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden zijn veelal zeldzaam en eisen een specifiek habitat. Beschermde vlindersoorten komen vooral voor in kruidenrijke en soortenrijke graslanden, heiden, venen en (vochtig) bos (Bos et al. 2006, vlinderstichting.nl). Beschermde libellensoorten leven met name in veengebieden, nabij beekjes of rivieren en bij vennen op de hogere zandgronden (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002). Beschermde keversoorten zijn gebonden aan oude, rottende bomen in bosgebieden of komen zeldzaam voor in (groter) permanent, helder open water van goede kwaliteit op veengrond (eis-nederland.nl, Janssen en Schamineé, 2004). De Europese rivierkreeft is in ons land nog maar van één plek bekend, op landgoed Warnsborn bij Arnhem. De Bataafse stroommossel is uit ons land verdwenen en de platte schijfhoren komt lokaal voor in laagveengebieden en het rivierengebied, in helder, stilstaand of zeer zwak stromend water met rijke plantengroei, in zowel meren, sloten als plassen (anemoon.org, verspreidingsatlas.nl).

In het betreffende plangebied is geen sprake van open water, bos, soortenrijk grasland, heide of veen. Leefgebied voor deze soorten is hierdoor niet aanwezig. Beschermde insecten en andere ongewervelden zijn daarom niet te verwachten in het plangebied. Echter de zuidelijke houtwal bestaat bijna volledig uit sleedoorn. De beschermde vlindersoort sleedoornpage legt hier zijn eieren op en is afhankelijk van de sleedoorn soort voor zijn overleving. Daarnaast is de sleedoornpage in de omgeving van het plangebied waargenomen, aldus de verspreidingsgegevens van NDFF. Met de geplande ruimtelijke ontwikkelingen gaat mogelijk een deel van deze houtwal verloren. Het voorkomen van de sleedoornpage in deze houtwal moet dan ook onderzocht worden.

4.3 Aanwezigheid houtopstanden

Binnen het plangebied is geen houtopstand aanwezig. In het plangebied zijn wel bomen en struiken aanwezig. Maar deze bomen en struiken zijn geen onderdeel van een eenheid bomen en struiken waarvan de oppervlakte groter is dan duizend vierkante meter en zijn ook geen onderdeel van een rijbeplanting die groter is dan 20 bomen.

5 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

5.1 Mogelijke effecten op beschermde gebieden

Natura 2000

Uit voorliggend onderzoek blijkt dat Natura 2000-gebied Rijntakken op 100 meter afstand van het plangebied ligt. Met de geplande ruimtelijke ontwikkeling is een toename in stikstofuitstoot in het plangebied te verwachten. Ook zijn andere verstoringen als gevolg van de ontwikkeling niet op voorhand uit te sluiten, zoals verstoring van instandhoudingsdoelstellingen door geluid, licht en trilling.

Om te onderzoeken of negatieve effecten op Natura 2000-gebied mogelijk zijn, adviseren wij nader onderzoek in de vorm van een voortoets Natura 2000 uit te voeren. Als onderdeel van deze voortoets is een AERIUS-berekening noodzakelijk om in beeld te brengen of negatieve effecten door stikstofdepositie te verwachten zijn. Mocht uit de voortoets blijken dat negatieve effecten mogelijk zijn, dan dient voor het plan een passende beoordeling te worden opgesteld. In dit geval wordt een plan eveneens m.e.r.-plichtig¹. Blijkt uit de passende beoordeling dat er geen aantasting plaatsvindt van de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld. In bepaalde gevallen kan, ondanks dat uit de passende beoordeling blijkt dat aantasting van de natuurlijke kenmerken mogelijk is, een plan toch worden vastgesteld of kan een vergunning toch worden verleend. Er dient dan te worden voldaan aan de zogeheten ADC criteria. De ADC criteria houden in: i) dat er geen alternatieve oplossingen zijn, ii) dat er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en iii) dat de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

Provinciale bescherming

Het dichtstbijzijnde gedeelte van het natuurnetwerk bevindt zich op minimaal 100 meter ten westen van het plangebied. De bescherming van het NNN kent in de provincie Gelderland niet het begrip externe werking. Aangezien het plangebied niet in de GNN of GO ligt, leidt de voorgenomen ingreep niet tot vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur. De voorgenomen ingreep zal geen effect op de wezenlijke waarden en kenmerken van het Gelders Natuurnetwerk hebben. De bescherming van het Gelders Natuurnetwerk staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

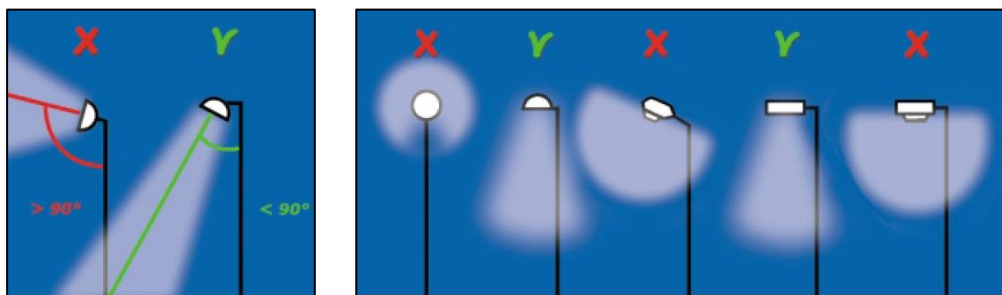
5.2 Mogelijke effecten op beschermde soorten

5.2.1 *Zorgplicht, voor alle in het wild levende dieren en planten*

In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren voorkomen. Bij de ruimtelijke ontwikkeling zouden deze planten en dieren kunnen worden gedood. Voor al de in het wild levende soorten geldt de zorgplicht van de Wet natuurbescherming. Dit houdt in elk geval in dat iedereen die weet dat hij schade aan natuur

¹ Richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001, welke plicht in de Nederlandse wetgeving is verankerd in artikel 7.2a van de Wet milieubeheer.

gaat veroorzaken door een bepaalde handeling, hij deze handeling daarom niet uitvoert, of maatregelen neemt om schade aan de natuur door de handeling zoveel mogelijk te voorkomen. Probeer bijvoorbeeld bij de ruimtelijke ingreep zoveel mogelijk bomen, struiken en overig groen te behouden. Werken buiten de winterperiode voorkomt dat dieren die in winterrust zijn verstoord of gedood worden. Wanneer verlichting wordt geplaatst, probeer uitstraling van licht naar de omgeving zoveel mogelijk te beperken, om verstoring van diersoorten te voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld door verlichting te beperken tot die plekken waar licht noodzakelijk is, lage en gericht armaturen te gebruiken in plaats van rondstralende armaturen en lampen goed te richten.

Om verstoring van dieren door straatverlichting en andere vormen van verlichting tot een minimum te beperken, dienen lichtbundels zo veel mogelijk naar beneden te worden gericht.

5.2.2 Vogels

Uit voorliggend onderzoek blijkt verder dat in en direct rond het plangebied vogels aanwezig zijn en ook kunnen broeden. Voor deze vogels geldt artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming, die het onder meer verbiedt vogels te doden, te vangen of in gebruik zijnde nesten van vogels te beschadigen of te vernielen.

Bij de geplande ontwikkeling zouden nesten van broedende vogels kunnen worden beschadigd, wat verboden is onder de Wet natuurbescherming. De periode waarin de meeste vogelsoorten broeden, loopt globaal van half maart tot half augustus, maar ook broedgevallen buiten deze periode zijn gewoon beschermd. Om overtreding van de wet te voorkomen adviseren wij u om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield. Ook zullen vogels in en direct rond het plangebied geen nest bouwen, omdat te veel verstoring aanwezig is.

Indien de werkzaamheden echt in de broedperiode gestart moeten worden, is nader onderzoek naar broedende vogels noodzakelijk. Kort voor de start van de werkzaamheden dient dan door een ecooloog met kennis van vogels door middel van één veldbezoek onderzocht te worden of broedende vogels in en direct rond het plangebied aanwezig zijn. Als deze niet aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden starten. Als wel een broedende vogel aanwezig is, mogen de werkzaamheden niet starten. Er dient dan met een ecooloog met kennis van vogels naar een oplossing gezocht te worden.

Jaarrond beschermde nesten

Naast soorten waarvan het nest alleen in de broedtijd beschermd is, zijn mogelijk ook soorten aanwezig waarvan het nest jaarrond is beschermd. Dit betreft onder andere

de soort steenuil. Met de geplande werkzaamheden gaat mogelijk essentieel leefgebied voor deze soort verloren. In dit geval is sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming. Om uitsluitel te krijgen over de aan- of afwezigheid van deze soorten dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien nestplaatsen of essentieel leefgebied aanwezig blijkt, dan moeten voor de werkzaamheden mitigerende maatregelen worden getroffen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Overige vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd zijn niet in het plangebied of de omgeving aanwezig.

Uit het onderzoek blijkt ook dat nog onduidelijk is of de soorten buizerd, roek, havik, sperwer, wespandief, zwarte wouw, boomvalk en ransuil een nestlocatie direct naast het plangebied hebben en of het plangebied daardoor essentieel leefgebied voor ze vormt. Deze soorten zijn net als de steenuil beschermd volgens de Wet natuurbescherming. Uit een extra wintercheck moet blijken of nesten aanwezig zijn.

5.2.3 Overige beschermde soorten

Soorten waarvoor provinciale vrijstelling geldt

In en nabij het plangebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Dit betreft bijvoorbeeld de soorten bruine kikker en gewone pad. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Wel geldt ook voor deze soorten altijd de eerder beschreven zorgplicht.

Soorten, waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Door het uitgevoerde onderzoek is duidelijk geworden dat enkele essentiële elementen, van soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, niet op voorhand kunnen worden uitgesloten in het plangebied. Het betreft essentieel leefgebied voor bunzing, wezel en sleedoornpage. De wezel, bunzing en sleedoornpage zijn 'andere soorten', waarvoor de verboden van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming gelden. Daarmee is het onder meer verboden deze soorten te doden of rust- of verblijfplaatsen te beschadigen. Met de geplande werkzaamheden gaan eventueel aanwezige verblijfplaatsen waarschijnlijk verloren. Ook is kans aanwezig op het verwonden of doden van deze dieren. In beide gevallen is sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming. Om uitsluitel te krijgen over de aan- of afwezigheid van deze soorten dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien verblijfplaatsen of essentieel leefgebied aanwezig blijkt, dan moeten voor de werkzaamheden mitigerende maatregelen worden getroffen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Andere soorten waarvoor de provinciale vrijstelling niet geldt, zijn niet in of nabij het plangebied aanwezig. Negatieve effecten op die soorten zijn dan ook niet te verwachten en nader onderzoek naar die soorten is dan ook niet nodig.

Daarnaast blijkt uit het uitgevoerde onderzoek dat nog onduidelijk is of verblijfplaatsen van vleermuizen, boommarter en steenmarter in de kleine houtopstanden net buiten

het plangebied aanwezig zijn. Deze soorten zijn habitatrichtlijnsoorten, waarvoor de verboden van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming gelden. Daarmee is het onder meer verboden deze soorten te doden of rust- of verblijfplaatsen te beschadigen. Aan de hand van het uitvoeren van een wintercheck moet verduidelijkt worden of deze eventuele verblijfplaatsen aanwezig zijn.

Ook kan essentieel leefgebied voor de rugstreeppad ontstaan door de geplande ruimtelijke ontwikkelingen. De rugstreeppad is een habitatrichtlijnsoorten, waarvoor de verboden van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming gelden. Daarmee is het onder meer verboden deze soorten te doden of rust- of verblijfplaatsen te beschadigen. Aangeraden wordt om gedurende de ruimtelijke ontwikkelingen ondiepe poelen zo snel mogelijk te dempen en het terrein zo kort mogelijk braak te laten liggen. Hiermee kan vestiging van de rugstreeppad worden voorkomen.

5.2.4 Aanvullend onderzoek naar beschermde soorten: onderzoekseisen en -periodes

Voor veel beschermde plant- en diersoorten zijn protocollen opgesteld waarin beschreven staat waar het nader soortgericht onderzoek aan moet voldoen om aan- of afwezigheid van de betreffende soort aan te kunnen tonen.

Steenuil

Onderzoek naar de steenuil dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen van het kennisdocument steenuil (BIJ12b, 2017). De aanwezigheid van de steenuil kan het gehele jaar worden aangetoond. De beste periode om een territorium van een steenuil vast te stellen is van 15 februari tot en met 15 april. In deze periode kunnen 's avonds territoriumroepen van een steenuil worden afgespeeld. Ook dient overdag het plangebied op sporen van een steenuil onderzocht te worden. In totaal dienen minimaal drie veld-bezoeken verricht te worden om afwezigheid met voldoende zekerheid aan te kunnen tonen. De afwezigheid van broedende steenuilen is met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid aangetoond als tijdens drie gerichte veldbezoeken in de periode van 15 februari tot en met 30 april geen aanwezigheid kan worden aangetoond.

Vleermuizen

Om uit te sluiten of het plangebied onderdeel uitmaakt van een essentiële vliegroute, zal nader onderzoek uitgevoerd moet worden. Dit nader onderzoek dient plaats te vinden conform de richtlijnen van het vleermuizenprotocol (2017). Twee veldbezoeken dienen plaats te vinden in de periode van half april tot en met half oktober, waarbij één veldbezoek in de kraamtijd zal moeten vallen (periode half mei tot en met half juli). De inventarisaties dienen tijdens goede weersomstandigheden (maximaal motregen en een windkracht van 4 Bft) en na zonsondergang en voor zonsopkomst plaats te vinden. Tijdens de inventarisaties wordt gebruik gemaakt van batdetectors met time-expansion.

Kleine marterachtigen (bunzing en wezel)

De aanwezigheid van kleine marterachtigen kan worden vastgesteld door het gebruik van de 'struikrover'; een buis met wildcamera waarmee kleine marters kunnen worden waargenomen (zoogdiervereniging.nl). Ook kan voor het waarnemen van kleine marterachtigen een combinatie van verschillende methoden worden gebruikt (zie ook on-

derstaande tabel). Dit zijn het gebruik van cameravallen, marterboxen, sporenbuizen en nestkasten. Wanneer onderzoek in de actieve periode (maart tot en met augustus) van de dieren wordt gedaan, dan dienen de onderzoeksinstrumenten minimaal 6 weken op de onderzoekslocatie te worden geplaatst. Buiten de actieve periode van de dieren is er minder trefkans. Daarom is dan een dubbele hoeveelheid instrumenten nodig en dient er minimaal 12 weken onderzoek te worden gedaan (Bouwens 2017).

Sleedoorn

Voor onderzoek naar de sleedoornpage zijn geen onderzoeksprotocollen opgesteld. Om te onderzoeken of de sleedoornpage aanwezig is worden naar eitjes van deze soort gezocht op de sleedoorn. Eitjes van deze soort zijn aanwezig in de winter. In deze tijd kunnen de sleedoorns en andere prunussoorten in het plangebied worden gecontroleerd en geïnventariseerd. Een mitigatieplan kan dan worden opgesteld, om de waardplanten te sparen en zo overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

Wintercheck

Om de aanwezigheid van holtes, loshangend schors en nesten te bepalen in de houtopstanden net buiten het plangebied, moet een wintercheck uitgevoerd worden. Dit kan gebeuren in de periode dat geen blaadjes aan de bomen zitten.

Navolgend overzicht geeft de onderzoeksperiodes van alle te onderzoeken soorten weer.

Soortgroep	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Steenuil												
Vleermuizen												
Sleedoornpage												
Kleine marter-achtigen												
Wintercheck												

5.3 Mogelijke effecten op beschermde houtopstanden

In het plangebied is geen houtopstand aanwezig. De bescherming van houtopstanden vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

6 Conclusie

Aan de Zandsestraat te Bemmelen bevinden zich een aantal agrarische percelen en een perceel met kassen. De initiatiefnemer is voornemens om op deze locatie nieuwbouw te realiseren. Hiertoe worden de aanwezige kassen gesloopt en zal het aanwezige groen in het gebied verwijderd worden. Het bestemmingsplan wordt aangepast. Voor de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan is het noodzakelijk dat de haalbaarheid ervan wordt aangetoond. Er dient daarom vanuit de ecologie onderzocht te worden of met de ruimtelijke ontwikkelingen die het plan toestaat sprake is van overtreding van de geldende natuurwet- en regelgeving. In deze quick scan is onderzocht of er beschermde natuurwaarden, volgens de nu geldende natuurwet- en regelgeving, aan- of afwezig zijn in het plangebied. Ook is nagegaan of de ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt, mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde natuur buiten het plangebied.

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebied Rijntakken ligt op 100 meter afstand van het plangebied. Een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van de Veluwe is vanwege een mogelijke toename in stikstofdepositie door de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied niet uit te sluiten. Nader onderzoek in de vorm van een voortoets Wet natuurbescherming is daarom noodzakelijk. Ook zijn andere verstoringen als gevolg van de ontwikkeling niet op voorhand uit te sluiten, zoals verstoring van instandhoudingsdoelstellingen door geluid.

Verder blijkt uit de quick scan dat in de omgeving van het plangebied geen Natuurnetwerk Nederland of andere provinciaal beschermde natuur aanwezig is. De provinciale bescherming van deze gebieden staat de uitvoering van het plan dan ook niet in de weg en nader onderzoek hiernaar is niet noodzakelijk.

Soortenbescherming

In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren aanwezig zijn. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving.

In en nabij het plangebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Daarnaast zijn mogelijk nog enkele essentiële elementen aanwezig, voor soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt. Zo blijkt uit de quick scan dat in en rondom het plangebied vogels kunnen broeden. Om overtreding van de wet te voorkomen wordt geadviseerd om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield.

Mogelijk is essentieel leefgebied van de steenuil aanwezig. Het verdwijnen van essentieel leefgebied van de steenuil, kan leiden tot het verdwijnen van nestplaatsen. Nestplaatsen van deze soort zijn jaarrond beschermd. Om hierover duidelijkheid te krijgen dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien essentieel leefgebied

van deze soort aanwezig blijkt, dan moeten voor de werkzaamheden mitigerende maatregelen worden getroffen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Verder zijn mogelijk verblijfplaatsen van bunzing en wezel aanwezig. Ook is mogelijk leefgebied van de sleedoornpage aanwezig in het plangebied en mogelijk is een essentiële vliegroute voor vleermuizen aanwezig in het plangebied. Om uitsluitel te krijgen over de aan- of afwezigheid van deze soorten dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien verblijfplaatsen aanwezig blijken, dan moeten voor de werkzaamheden mitigerende maatregelen worden getroffen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Daarnaast kan met de geplande ruimtelijke ontwikkelingen leefgebied voor de rugstreeppad ontstaan. Aangeraden wordt om ondiepe poelen zo snel mogelijk te dempen en het terrein zo kort mogelijk braak te laten liggen. Hiermee kan vestiging van de rugstreeppad worden voorkomen.

Nog onduidelijk is of verblijfplaatsen van vleermuizen, boommarter, steenmarter, buizerd, roek, havik, sperwer, wespandief, zwarte wouw, boomvalk en ransuil aanwezig zijn in het plangebied. Hiervoor moet een wintercheck uitgevoerd worden, wanneer de blaadjes van de bomen zijn en de bomen goed geïnspecteerd kunnen worden.

Andere essentiële elementen, zoals essentieel leefgebied of verblijfplaatsen, van andere beschermde soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, zijn niet aanwezig. De bescherming van deze categorie soorten staat de ontwikkeling niet in de weg.

Bescherming houtopstanden

Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt geen houtopstand geveld waarop de regels van de Wet natuurbescherming van toepassing zijn. De bescherming van houtopstanden vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BIJ12. 2017a. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12, 2017b, Kennisdocument Steenuil, *Athena noctua*, versie 1.0 juli 2017 BIJ12, Utrecht

Bos, F. Bosveld, M. Groenendijk, D. van Swaay, C. Wynhof, I. De Vlinderstichting. 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming. Nederlandse fauna deel 7.

Bouwens, S. 2017. Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant. Zoogdiervereniging, rapport 2017.32.

Creemers, R. van Delft, J. 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna deel 9.

Dietz, Ch. von Helversen, O. Nill, D. 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika.

Goverse, E., A., J. E. Herder & M.P. de Zeeuw, 2015. Handleiding voor het Monitoren van Amfibieën in Nederland. Vierde herziene druk. RAVON werkgroep Monitoring, Amsterdam & Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag.

Janssen, J. A. M. Schamineé, J. H. J. 2004. Europese Natuur in Nederland. Soorten van de habitatrichtlijn.

Lange, R. Twisk, P. van Winden, A. van Diepenbeek, A. 2003. Zoogdieren van West-Europa.

Limpens, H. J. G. A. Twisk, P. Veenbaas, G. 2004. Met vleermuizen onderweg. Uitgave DDW en VZZ.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie. 2002. De Nederlandse Libellen (Odonata). Nederlandse Fauna deel 4.

Netwerk Groene Bureaus, Definitielijst Netwerk Groene Bureaus 2020, 16 januari 2020.

Ministerie EZLI. 2012. Memorie van toelichting bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk.

Ministerie EZ. 2015. Memorie van antwoord bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk Eerste Kamer der Staten-Generaal.

SOVON. 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels. Verspreiding, aantallen, verandering. Nederlandse Fauna deel 5.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse Fauna 5: 1-584. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden

Sparrus, L. Odé, B. Beringen, R. Basisrapport Rode Lijst Vaatplanten 2012 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. FLORON rapport 57.

Zoogdiervereniging & Probos. 2012. Laanbeheer en vleermuizen; met oog voor veiligheid en cultuurhistorie; met bijdragen van E. A. Jansen, M. H. A. van Benthem, C. de Groot, P. Twisk & H. J. G. A. Limpens.

Websites

www.anemoon.org
www.aerius.nl
www.eis-nederland.nl
www.ndff.nl
www.ravon.nl
www.sovon.nl
statline.cbs.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vlinderstichting.nl
www.vogelbescherming.nl

Bijlage 1. Wettelijk kader

Gebiedsbescherming

Inleiding

Op grond van artikel 2.1 van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Wet natuurbescherming draagt Gedeputeerde Staten daarnaast op, om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. De bescherming van dit natuurnetwerk wordt geregeld bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, genaamd bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen. Hieronder wordt een toelichting gegeven bij de verschillende vormen van gebiedsbescherming.

Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden

Voor alle Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze gebieden. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor deze gebieden zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht. Uit de Memorie van Toelichting blijkt, dat de Wet natuurbescherming, buiten de zorgplicht, al voldoende instrumenten bevat om schadelijke handelingen in Natura 2000-gebieden te beperken. Deze zorgplicht is daarmee primair bedoeld om de eigen verantwoordelijkheid vast te leggen, die een ieder heeft voor een zorgvuldige omgang met de natuurwaarden in Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Conform artikel 2.7, lid 2 van de Wet natuurbescherming is het verboden om zonder vergunning een project te realiseren dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Als een plan of project mogelijk negatieve gevolgen kan hebben op Natura 2000-gebied, vindt eerst een globale toetsing plaats, de voortoets. Als uit de voortoets blijkt dat er zeker geen negatieve gevolgen zijn, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of geldt in het geval van een project geen vergunningplicht. Als de kans op significante gevolgen niet kan worden uitgesloten dan moet, conform artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming een passende beoordeling worden gemaakt. In dit geval wordt een plan eveneens m.e.r.-plichtig². Blijkt uit de passende beoordeling dat er geen aantasting plaatsvindt van de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of kan voor de projecten door Gedeputeerde

² Richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001, welke plicht in de Nederlandse wetgeving is verankerd in artikel 7.2a van de Wet milieubeheer.

Staten een vergunning worden verleend. In bepaalde gevallen kan, ondanks dat uit de passende beoordeling blijkt dat aantasting van de natuurlijke kenmerken mogelijk is, een plan toch worden vastgesteld of kan een vergunning toch worden verleend. Er dient dan te worden voldaan aan de zogeheten ADC criteria. De ADC criteria houden in: i) dat er geen alternatieve oplossingen zijn, ii) dat er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en iii) dat de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

Bijzondere nationale natuurgebieden

In uitzonderlijke gevallen kan de Minister, op grond van artikel 2.11, bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Minister kan dit doen voor een gebied dat is of wordt aangemeld als Habitatrichtlijngebied, maar nog niet definitief is aangewezen. Ook kan het voor een gebied dat nog geen onderdeel is van het Natura 2000-netwerk, maar waar compenserende maatregelen worden getroffen voor de realisatie van een project met significante gevolgen. Tot slot kan een gebied worden aangewezen in het geval dat dat noodzakelijk is in het kader van de Vogel- of Habitatrichtlijn, om een gunstige staat van instandhouding te realiseren. Ter bescherming van de bijzondere nationale natuurgebieden kan de Minister verschillende maatregelen nemen, waaronder toegangsbeperkingen tot het gebied, het gebruik maken van zijn of haar aan-schrijvingsbevoegdheid en het treffen van behoud- en herstelmaatregelen in het gebied.

Natuurnetwerk Nederland

Ter bescherming van vogelsoorten, van soorten van de Habitatrichtlijn en van rode lijstsoorten dienen provincies, op basis van artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming, zorg te dragen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS). Voor dit netwerk geldt, op basis van artikel 2.10 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (het Barro), een 'nee, tenzij'-beschermingsregime. Het bestemmingsplan, of een omgevingsvergunning waarmee van het bestemmingsplan wordt afgeweken, maakt geen ontwikkelingen mogelijk die kunnen leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur, of tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden, *tenzij* er sprake is van groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn, negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en overblijvende negatieve effecten worden gecompenseerd.

Provincies dienen deze bescherming te regelen bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, zoals weidevogelgebieden of ganzenfoerageergebied. De precieze invulling van de bescherming verschilt van provincie tot provincie. In paragraaf 2.1 staat de bescherming beschreven die in dit geval van toepassing is.

Soortenbescherming

Verboden en zorgplicht

Voor een aantal soorten is door middel van verboden een beschermingsregime opgenomen in de Wet natuurbescherming. Er is een apart beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (artikelen 3.1-3.4), voor Habitatrichtlijnsoorten (artikelen 3.5-3.9) en voor andere soorten (artikelen 3.10 en 3.11).

Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming voor al de in het wild levende soorten ook een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

Vogelrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om van nature in Nederland in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen, het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van deze soorten te beschadigen of te vernielen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden deze soorten opzettelijk te storen wanneer dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort.

De verboden in de wet zorgen voor een goede bescherming van nesten van alle in het wild levende vogelsoorten tijdens het broedseizoen. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot half augustus, maar ook de nesten van broedende vogels buiten deze periode zijn beschermd. Daarnaast zijn van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd, dus ook als ze niet als broedlocatie worden gebruikt. Het betreft dan over het algemeen soorten die hun nest het gehele jaar als verblijfplaats gebruiken of soorten die niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

Habitatrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om soorten van de Habitatrichtlijn en van de verdragen van Bonn en Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen of te verstoren, om eieren opzettelijk te vernielen, om voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om planten van de Habitatrichtlijn en van het verdrag van Bern opzettelijk te ontwortelen of te vernielen.

Andere soorten

Naast de Vogelrichtlijnsoorten en de Habitatrichtlijnsoorten worden in de wet een aantal diersoorten en plantensoorten beschermd. Voor deze soorten zijn bij ruimtelijke ingrepen de volgende verboden relevant: het is verboden de beschermde diersoorten opzettelijk te doden of te vangen en om de vaste voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en het is verboden om de beschermde plantensoorten opzettelijk te plukken, ontwortelen of te vernielen.

Opzetvereiste

Bij veel van de hierboven genoemde verboden is er sprake van een opzetvereiste. Zo is het verboden om vogelnesten *opzettelijk* te beschadigen. In de wet wordt bij deze opzet uitgegaan van 'voorwaardelijke opzet'. Bij voorwaardelijke opzet is men zich bij het handelen bewust van de mogelijke negatieve consequenties, terwijl men de handeling toch uitvoert. Een voorbeeld van voorwaardelijke opzet is iemand die in het voorjaar een boom omzaagt en daarbij 'per ongeluk' een vogelnest beschadigt. De persoon had niet de opzet dit nest te beschadigen. Maar in de broedtijd van vogels is er wel een aanzienlijke kans dat er in een boom een vogel nestelt. Er kan daarom toch sprake zijn van opzettelijke beschadiging van het nest; voorwaardelijke opzet.

Vrijstelling, gedragscodes en ontheffing

Provinciale Staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de bovenstaande verboden. Zie paragraaf 2.2 voor de vrijstelling die in deze provincie van toepassing is.

Daarnaast zijn de verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen daarbij zowel gebruikt worden voor de omgang met de Vogelrichtlijnsoorten, de Habitatrichtlijnsoorten als de andere beschermde soorten. Wel geldt voor de Vogelrichtlijnsoorten en de Habitatrichtlijnsoorten de aanvullende eis dat de handelingen die men uitvoert een wettelijk belang dienen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het gaat dan onder meer om handelingen in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of ter bescherming van flora en fauna.

Tot slot kunnen Gedeputeerde Staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een ontheffing verlenen van de verboden. Ook hierbij geldt voor Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten dat aan de handelingen die men verricht een wettelijk belang van de Vogelrichtlijn respectievelijk de Habitatrichtlijn ten grondslag dient te liggen.

Bescherming houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen, op fruitbomen, op windschermen om boomgaarden, op naaldbomen bedoeld om te dienen als kerstbomen, op kweekgoed, op bepaalde beplantingen van wilgen of populieren, op bepaalde beplantingen

bedoeld voor de productie van houtige biomassa en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

De provincie kan regels stellen ten aanzien van de meldingsplicht en de plicht tot herbeplanting. Ook kan de provincie een ontheffing verlenen ten behoeve van herbeplanting op andere grond. Verder kan de provincie ontheffing verlenen en kan de provincie bij verordening vrijstelling verlenen van zowel de meldingsplicht als de plicht tot herbeplanting.

Bijlage 3: Nader onderzoek 2021

**Nader onderzoek Zandsestraat Bemmelse
vleermuizen, sleedoornpage, roofvogelnesten
kleine marterachtigen en steenuil**

Nader onderzoek Zandsestraat Bemmelen vleermuizen, sleedoornpage, roofvogelnesten kleine marterachtigen en steenuil

Opdrachtgever: Jansen Bouwontwikkeling B.V.

Datum: 12 november 2021

Status: **Definitief**

Uitvoering: Foreest Groen Consult BV

T [redacted]
E [redacted]@foreestgroenconsult.nl
W www.foreestgroenconsult.nl

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
2	METHODE VAN ONDERZOEK	5
2.1	VLEERMUIZEN	5
2.2	SLEEDOORNPAGE	5
2.3	ROOFVOGELNESTEN.....	5
2.4	KLEINE MARTERACHTIGEN.....	6
2.5	STEENUIL.....	6
2.6	PLANGEBIED	7
3	RESULTATEN VLEERMUIZEN	8
4	RESULTATEN SLEEDOORNPAGE.....	10
5	RESULTATEN ROOFVOGELNESTEN	11
6	RESULTATEN KLEINE MARTERACHTIGEN	12
7	RESULTATEN STEENUIL.....	14
8	CONCLUSIE.....	15
8.1	VLEERMUIS.....	15
8.2	SLEEDOORNPAGE	15
8.3	ROOFVOGELNESTEN.....	15
8.4	KLEINE MARTERACHTIGEN.....	16
8.5	STEENUIL.....	16
8.6	SAMENGEVAT	18
9	ADVIES	19
9.1	INTRINSIEKE WAARDE.....	19
9.2	AANVRAAG ONTHEFFING	19
9.3	WERKPROTOCOL.....	19

1 Inleiding

In opdracht van Jansen Bouwontwikkeling B.V. is een nader onderzoek uitgevoerd naar een aantal beschermde diersoorten en soortgroepen op de locatie Zandsestraat in Bemmelen.

De reden voor dit nader onderzoek is dat de huidige locatie wordt omgevormd in een nieuwe woonwijk. Een bestaand kassencomplex wordt hiervoor verwijderd en enkele akkers verdwijnen.

In december 2020 is door SAB adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling, een quickscan natuuronderzoek uitgevoerd: "Quick scan natuur Bemmelen, Zandsestraat 29-09-2020, projectnummer 200256".

Uit deze quickscan kwamen een aantal soorten en soortgroepen naar voren waarvoor de plannen mogelijk nadelig uitvallen. Het betreft de volgende soorten en soortgroepen:

- Vleermuizen, vliegroute
- Sleedoornpage
- Roofvogelnesten
- Kleine marters
- Steenuil

Voor al deze soorten en soortgroepen is in 2021 een nader onderzoek uitgevoerd.

Het nader onderzoek en de rapportage zijn uitgevoerd door ir. [REDACTED] en [REDACTED] BSc. werkzaam bij Foreest Groen Consult BV.

2 Methode van onderzoek

2.1 Vleermuizen

Voor het onderzoek is het geldende vleermuisprotocol 2021 gevolgd. Om een goed inzicht te krijgen in de huidige situatie zijn hiervoor 4 bezoeken van elk 2,0 uur gebracht aan het terrein.

Data en duur bezoeken:

Bezoek	Datum	Tijd	Omstandigheden	Onderzoeker
1 ^e	28 mei 2021	21:45 - 23:45	16 °C. half bewolkt 1-2 Bft. 13 °C. half bewolkt 1-2 Bft.	
2 ^e	7 juni 2021	21:50 - 23:50	21 °C. heldere avond 1-2 Bft.- 18 °C. heldere nacht 0 Bft	
3 ^e	11 augustus 2021	21:15 - 23:15	22:00 23 °C licht bewolkt 0 Bft - 00:00 21 °C. licht bewolkt 0 Bft	
4 ^e	12 augustus 2021	21:00 - 23:00	22:00 20 °C. helder 0 Bft - 00:00 19 °C. helder 0 Bft	

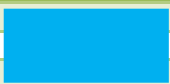
Tijdens de bezoeken voldeed het weer aan de normen die hiervoor in het vleermuisprotocol zijn gesteld.

Het onderzoek gebeurt op zicht en met behulp van een batdetector, een Petterson D240 en de inzet van een Batlogger. De batlogger is de dag na het onderzoek uitgelezen met het programma Batexplorer van Elektron. Vervolgens zijn de opgeslagen gegevens verwerkt.

2.2 Sleedoornpag

Conform inventarisatieprotocol van de groene netwerkbureaus is in het voorjaar in bladloze toestand onderzoek uitgevoerd op ei pakketten. In de vliegtijd van de sleedoornpag is twee keer een bezoek gebracht op zoek naar volwassen exemplaren. In totaal zijn drie bezoeken afgelegd.

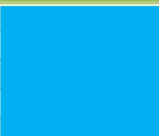
Data van bezoeken:

Bezoek	Datum	Tijd	Omstandigheden	Onderzoeker
1 ^e	30 maart 2021	11:00 – 15:00	15 °C. zonnige dag 0-1 Bft	
2 ^e	28 juli 2021	14:00 – 16:00	22 °C. Wisselend bewolkte dag 1- 2 Bft	
3 ^e	11 augustus 2021	12:00 – 15:00	23 °C. Zonnige dag met enkele wolken 2-3 Bft	

2.3 Roofvogelnesten

Het onderzoek naar het gebruik van roofvogelnesten is uitgevoerd voorafgaande een aansluitend op de onderzoeken naar de steenuil, vleermuis en de sleedoornpag. Daarnaast is ook bij de overige uitgevoerde onderzoeken op andere momenten gelet op de aanwezigheid van roofvogelnesten en het eventuele gebruik hiervan.

Data van bezoeken:

Bezoek	Datum	Tijd	Onderzoeker
1e	25 februari 2021	Avond	
2e	30 maart 2021	Middag	
3e	31 maart 2021	Ochtend	
4e	17 april 2021	Ochtend	
5e	28 mei 2021	Avond	

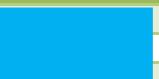
2.4 Kleine marterachtigen

De aanwezigheid van de kleine marterachtigen is met cameravallen (type struikrover) onderzocht conform de handleiding kleine marterachtigen. Hiervoor zijn vier struikrovercamera's ingezet verdeeld over de totale locatie. De cameravallen hebben hier tussen 30 maart 2021 en 28 mei 2021, in totaal ruim 8 weken gestaan.

2.5 Steenuil

Conform kennisdocument Steenuil BIJ12 zijn in de periode tussen 1 februari en 30 april drie gerichte inventarisatie ronden uitgevoerd tijdens goede weersomstandigheden. Daarnaast is bij alle uit gevoerde vleermuisonderzoeken ook de steenuil gemonitord.

Data van bezoeken:

Bezoek	Datum	Tijd	Omstandigheden	Onderzoeker
1e	25 februari 2021	18:15 – 23:00	10 °C. bewolkte avond 2 Bft	
2e	31 maart 2021	04:00 – 06:00	8 °C. heldere nacht/ochtend dag 0 Bft	
3e	17 april 2021	04:30 – 06:30	5 °C. heldere nacht/ochtend dag 0 Bft	

2.6 Plangebied

Topografische kaart met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: PDOK. Bewerking: SAB.

Luchtfoto met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: PDOK. Bewerking: SAB.

Afbeelding 1, Ligging van het plangebied, het terrein is met een rode lijn omcirkeld. (bron: rapport projectnummer 200256, SAB)

3 Resultaten vleermuizen

Data en duur bezoeken:

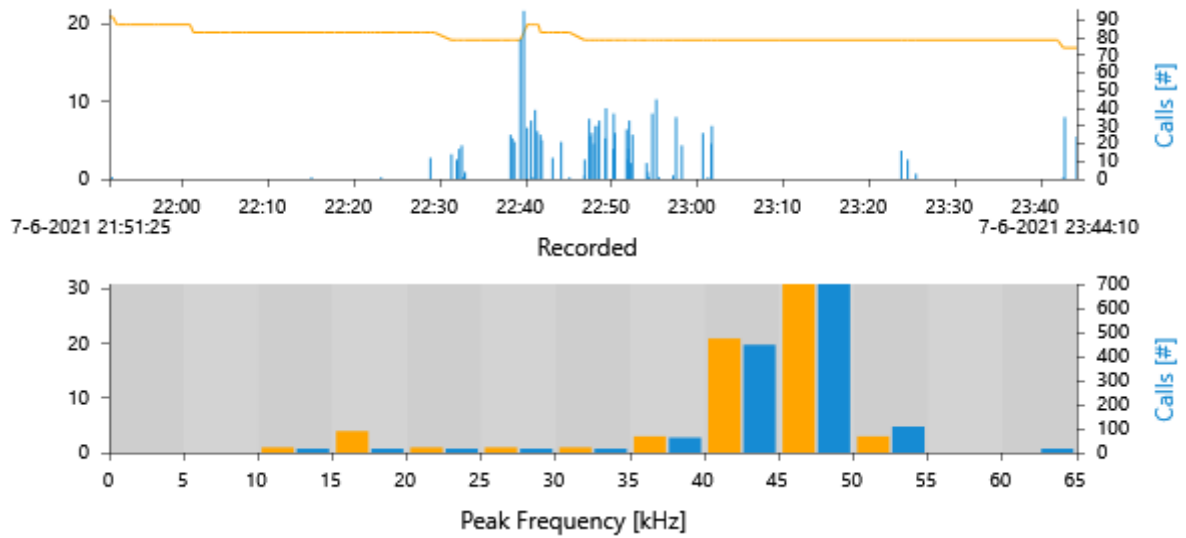
Bezoek	Datum	Tijd	Omstandigheden	Onderzoeker
1 ^e	28 mei 2021	21:45 - 23:45	16 °C. half bewolkt 1-2 Bft. 13 °C. half bewolkt 1-2 Bft.	
2 ^e	7 juni 2021	21:50 - 23:50	21 °C. heldere avond 1-2 Bft.- 18 °C. heldere nacht 0 Bft	
3 ^e	11 augustus 2021	21:15 - 23:15	22:00 23 °C licht bewolkt 0 Bft - 00:00 21 °C. licht bewolkt 0 Bft	
4 ^e	12 augustus 2021	21:00 - 23:00	22:00 20 °C. helder 0 Bft - 00:00 19 °C. helder 0 Bft	

Twee landschappelijke hagen zijn in de quickscan aangewezen als mogelijke vliegroute voor de vleermuis. Deze structuur is in twee clusters van onderzoek opgedeeld. Elk cluster is, conform het vleermuisprotocol 2021, tweemaal bezocht.

Bij deze onderzoeken is in het voorjaar 2021 een duidelijke vliegroute van vleermuizen vastgesteld. Op 7 juni kwamen vanaf 22.30, 21 gewone dwergvleermuizen (*Pipistrellus pipistrellus*) aanvliegen uit de wijk rond de Teselaar, ten noorden van de planlocatie. Deze dieren vlogen langs de kas en de haag in zuidelijke richting weg. Het meer zuidelijke gelegen cluster van onderzoek werd minder intensief gebruikt maar ook hier passeerden nog een kleine 10 gewone dwergvleermuizen.

In het najaar was veel minder sprake van een vliegroute en zijn slechts enkele passerende vleermuizen aangetroffen. De meeste dieren vlogen al foeragerend langs de landschappelijke haag op. Hierbij werd de haag van links naar rechts en omgekeerd gepasseerd.

Behalve passerende gewone dwergvleermuizen zijn ook enkele laatvliegers foeragerend waargenomen, na enige tijd verdwenen deze dieren in zuidelijke richting. Op 11 augustus passeerde één ruige dwergvleermuis de locatie. Deze soort was nog niet eerder aangetroffen.

Afbeelding 2, Aanwezigheid en frequenties van de aangetroffen vleermuizen op 7 juni 2021

Afbeelding 3, Gebruik van de singels door vleermuizen:
 Geel, gewone dwergvleermuis, lijn vliegroute, druppel foeragerend;
 Blauw, ruige dwergvleermuis, passerend;
 Groen laatvlieger, druppel foeragerend.

4 Resultaten sleedoornpage

Data van bezoeken:

Bezoek	Datum	Tijd	Omstandigheden	Onderzoeker
1 ^e	30 maart 2021	11:00 – 15:00	15 °C. zonnige dag 0-1 Bft	
2 ^e	28 juli 2021	14:00 – 16:00	22 °C. Wisselend bewolkte dag 1- 2 Bft	
3 ^e	11 augustus 2021	12:00 – 15:00	23 °C. Zonnige dag met enkele wolken 2-3 Bft	

Bij de controle van de nog kale struiken op ei pakketten (30 maart 2021) van de sleedoornpage zijn geen ei pakketten aangetroffen. De hagen zijn systematisch gecontroleerd tussen knie en ooghoogte conform het inventarisatieprotocol van de vlinderstichting.

Bij de twee bezoeken in de zomer zijn geen sleedoornpages aangetroffen.

Wel aangetroffen zijn koolwitje, atalanta, dagpauwoog, citroenvlinder en bruin zandoogje. Het koolwitje, atalanta en dagpauwoog waren in zeer grote aantallen aanwezig op de koolzaad- en rammenasakkers die op dat moment in bloeistonden. Vele tientallen exemplaren van deze soorten waren aanwezig. Het bruinzandoogje bevindt zich vooral op de gras/kruidenstrook tussen de landschappelijke haag en de akker.

5 Resultaten roofvogelnesten

Data van bezoeken:

Bezoek	Datum	Tijd	Onderzoeker
1e	25 februari 2021	Avond	
2e	30 maart 2021	Middag	
3e	31 maart 2021	Ochtend	
4e	17 april 2021	Ochtend	
5e	28 mei 2021	Avond	

De nesten in de grote bomen aan de zuidzijde van de planlocatie zijn niet in gebruik bij roofvogels. De nesten worden gebruikt door ekster en zwarte kraai.

Bij het onderzoek naar de steenuil en ook bij de vleermuisonderzoeken bleek aan de westzijde van de planlocatie naast de woning, Zandsestraat 18, een paar ransuilen aanwezig. Even ten noorden van deze woning is een kleine landschappelijke beplanting met onder andere fijnspaar. De beide vogels zijn hier langdurig waargenomen vlogen regelmatig even kort uit de beplanting weg om vervolgens weer terug te keren. Hoogstwaarschijnlijk is in de fijnsparren een nest van de ransuil aanwezig. Het nest zelf is niet gevonden.

6 Resultaten kleine marterachtigen

De aanwezigheid van de kleine marterachtigen is met cameravallen (type struikrover en marterbox) onderzocht conform de handleiding kleine marterachtigen. Hiervoor zijn drie struikrovercamera's en één marterbox ingezet verdeeld over de totale locatie. De cameravallen hebben hier tussen 30 maart 2021 en 28 mei 2021, in totaal ruim 8 weken gestaan.

Op geen van de camerabeelden zijn kleine marterachtigen geregistreerd. Op de beelden zijn bosmuis, egel en huiskat aangetroffen.

Afbeelding 4, locatie van de cameravallen, Blauw camerasymbool de marterbox, groen camerasymbool een struikrover.

Afbeelding 5, enkele afbeeldingen afkomstig uit de cameravallen en marterbox.

7 Resultaten steenuil

Data van bezoeken:

Bezoek	Datum	Tijd	Omstandigheden	Onderzoeker
1e	25 februari 2021	18:15 – 23:00	10 °C. bewolkte avond 2 Bft	
2e	31 maart 2021	04:00 – 06:00	8 °C. heldere nacht/ochtend dag 0 Bft	
3e	17 april 2021	04:30 – 06:30	5 °C. heldere nacht/ochtend dag 0 Bft	

Bij de drie speciaal op de steenuil gerichte bezoeken en vervolgens ook bij de vier uitgevoerde vleermuisonderzoeken zijn elke keer steenuilen waargenomen. Rondom de planlocatie zijn enkele territoria van steenuilen aanwezig. Afbeelding 6 toont de locaties waar de steenuil is waargenomen.

Afbeelding 6, waarnemingen van de steenuil, de blauwe vogelsymbolen geven de locaties weer waar de steenuil is aangetroffen. Het oranje vogelsymbool is de locatie van de ransuil.

8 Conclusie

8.1 Vleermuis

De oostelijke rand van het kassencomplex en de twee landschappelijke hagen vormen een vliegroute voor gewone dwergvleermuizen. Vooral in het voorjaar wordt deze route gebruikt. Dit kan wijzen op een kraamverblijf van deze soort ter hoogte van de bebouwing op de Teselaar. Dit vermoedelijke kraamverblijf bevindt zich buiten het plangebied.

Bij de sloop van de kas ontstaat een groot gat in deze route. De vleermuizen gebruiken nu de kas om zich te verplaatsen van de beplanting op het volkstuincomplex naar de landschappelijke hagenstructuur. Bij sloop van de kas wordt de vliegroute aangetast.

Vervolgens gebruiken de vleermuizen de landschappelijke haag. Halverwege splitst de haag zich, waardoor het zuidelijke deel van de landschappelijke haag iets minder intensief wordt gebruikt. Waarschijnlijk maakt een deel van de vleermuizen gebruik van de tweede parallel lopende haag over particuliere grond.

Bij het verwijderen van de landschappelijke haag wordt deze vliegroute aangetast.

Bij behoud van de haag kan de functie van vliegroute ook nog worden aangetast op het moment dat hier als gevolg van het bouwen van woningen, verlichting wordt geplaatst. Het gebied is nu donker. In het verleden kan alleen de kas lichtbelasting hebben veroorzaakt. Hierdoor kan de verbinding tussen het volkstuincomplex en de landschappelijke haag als reeds licht belast worden aangemerkt. Door bij het ontwerp van de verkaveling en het verlichtingsplan rekening te houden met deze vliegroute kan een aantasting van de vliegroute, door verlichting, worden voorkomen.

Het slopen van de kas, het verwijderen van de landschappelijke hagen en de herontwikkeling (aanbrengen van verlichting) leidt tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft vliegrouten van vleermuizen. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is noodzakelijk.

8.2 Sleedoornpage

De sleedoornpage is niet aangetroffen. De landschappelijke hagen met de grote hoeveelheid sleedoorn is van geen belang voor deze soort.

Het verwijderen van deze hagen leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de sleedoornpage.

8.3 Roofvogelnesten

Onderzoek heeft aangetoond dat aan de westzijde van de planlocatie een nest van de ransuil aanwezig is. De nesten in de bomen ten zuiden van de planlocatie en in de bomen langs de Zandsestraat zijn van geen belang voor roofvogels. Hier zijn geen roofvogels aangetroffen.

Het nest van de ransuil is het jaarrond beschermd. Dit betekent dat het nest door de plannen niet mag worden aangetast. Het nest bevindt zich in een landschappelijke beplanting ten westen van de Zandsestraat. Hierdoor is het uitgesloten dat dit nest door de plannen wordt beschadigd. De afstand van het nest tot de rand van de bestaande akker bedraagt ca 40 meter. De tussen liggende ruimte wordt op dit moment benut als rijweg en voet-fietspad. Op deze route is intensief verkeer aanwezig omdat dit een ontsluitingsweg is van Bommel en een verbindingsweg is naar Nijmegen. De ransuil is hierdoor al gewend aan passerende voertuigen, fietsende en lopende mensen. Hierdoor gaat de functionaliteit van de nestlocatie niet verloren op het moment dat hier bouwactiviteiten plaatsvinden en beweging van mensen en voertuigen zullen ontstaan.

Het slopen van de kassen, het verwijderen van de landschappelijke hagen en de herontwikkeling leidt daardoor niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de ransuil. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

8.4 Kleine marterachtigen

Kleine marterachtigen zijn niet aangetroffen.

Het slopen van de kassen, het verwijderen van de landschappelijke hagen en de herontwikkeling leidt daardoor niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de ransuil. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

8.5 Steenuil

Rondom het plangebied zijn meerdere territoria van de steenuil aanwezig.

Een territorium bevindt zich bij de boerderij Zandsestraat 12, ten noorden van de planlocatie. Een tweede territorium bevindt zich rond de boerderij Zandsestraat 14. Deze boerderij staat aan de westzijde van de Zandsestraat. Een derde territorium bevindt zich ten noordoosten van de planlocatie rondom de tuin van Teselaar 27 en de volkstuinen. De steenuil die in de boomgaard langs de Zandsestraat is waargenomen is waarschijnlijk het zelfde dier als in de tuin van Teselaar 27. Een vierde territorium bevindt zich ten zuiden van de planlocatie rondom De Pas 2. In afbeelding 7 is dit verbeeld.

Bij alle uitgevoerde onderzoeken, inclusief vleermuis onderzoeken is de steenuil nooit binnen de planlocatie aangetroffen. De akkers en het kassencomplex zijn voor de steenuil geen geschikt jacht biotoop. De steenuil kan hier geen voedselvinden in tegenstelling tot de volkstuinen, de begraasde boomgaard en de gebieden rondom de boerderijen. Alleen het gebied ten oosten van de landschappelijke haag kan incidenteel als foerageergebied voor de steenuil dienen. Op het moment dat hier het gras is gemaaid is, kan het gebied voor de steenuil tijdelijk als foerageergebied fungeren.

Dit leidt tot de conclusie dat een populatie de steenuilen rondom het plangebied aanwezig is maar dat het plangebied zelf, met de huidige landgebruik, grotendeels van geen belang is.

Alleen als het grasgebied ten oosten van de landschappelijke haag wordt omgevormd tot woongebied kan dit betekenen dat het leefgebied van de steenuil wordt aangetast. Een nestlocatie is niet binnen het plangebied aanwezig.

Wordt het geel omlijnde gebied in de plannen ontwikkeld dan is een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor de steenuil noodzakelijk. Op dat moment kan niet worden uitgesloten dat het bestaande territorium het jaarrond voldoende voedsel kan leveren. Het gebied ten noorden van de planlocatie (boomgaard, volkstuinten en groene achtertuinen achter Teselaar 27 is ca 5 hectare groot. Dit is het minimum dat een steenuil nodig heeft als leefgebied.

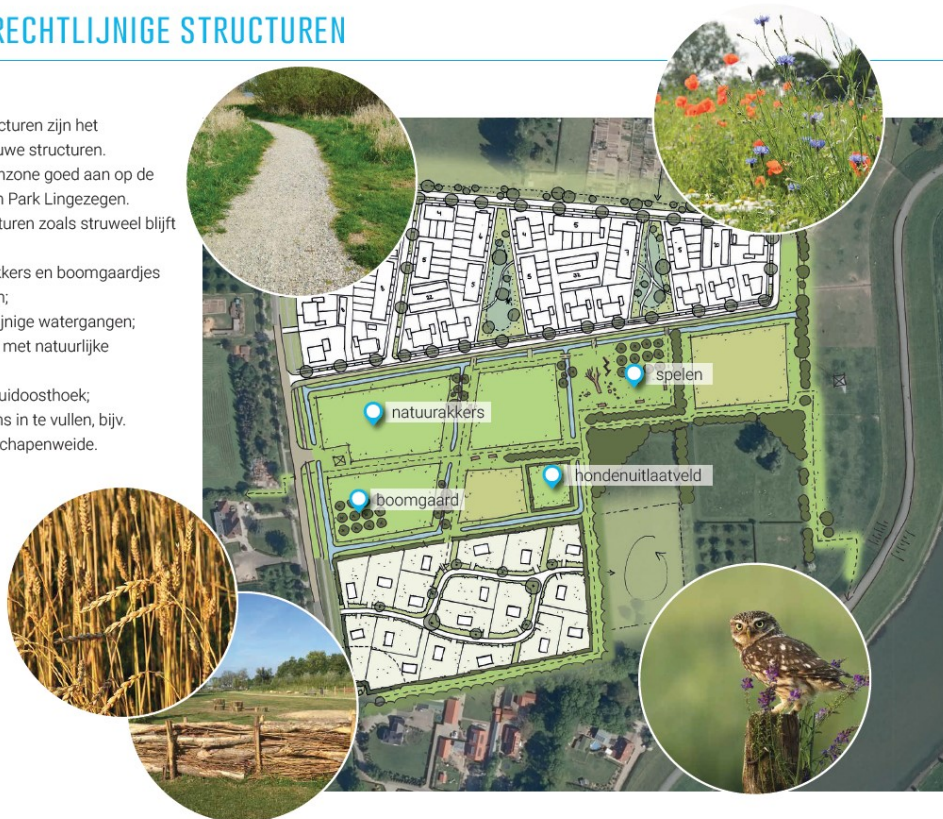
Wordt alleen het oranje omlijnde gebied ontwikkeld dan is er geen sprake van een aantasting van het functionele leefgebied van de steenuil en is een ontheffing van de Wet natuurbescherming niet noodzakelijk.

Afbeelding 7, waarnemingen van de steenuil inclusief 300 meter cirkels die de territoria verbeelden. Het oranje gebied is van geen belang voor de steenuil. Het gele gebied is alleen van belang op het moment dat de vegetatie hier kort is en behoort daarmee tot het functionele leefgebied.

VARIANT 1 - RECHTLIJNIGE STRUCTUREN

- Blokvormige kavelstructuren zijn het uitgangspunt voor nieuwe structuren. Daarmee sluit de groenzone goed aan op de mozaïeklandschap van Park Lingezegen.
- Bestaande groenstructuren zoals struweel blijft behouden;
- Kleinschalige natuurakkers en boomgaardjes met bloemrijke bermen;
- Waterberging in rechtlijnige watergangen;
- Eén centrale speelplek met natuurlijke speelaanleidingen;
- Hondenuitlaatveld in zuidoosthoek;
- 'Groenkavels' naar wens in te vullen, bijv. moestuincomplex of schapenweide.

Afbeelding 8, Variant 1 schetsontwerp groenzone. (bron: Jansen Bouwontwikkeling Wijchen)

Het bovenstaande voorstel voor de landschappelijke inpassing van de wijk kan heel goed dienen als basis voor de ontheffing aanvraag voor de steenuil. In het plan zijn alle elementen die de steenuil nodig heeft terug te vinden.

8.6 Samengevat

Soort	Overtreding	Ontheffing Wet natuurbescherming	Mitigatie
Vleermuis	Ja, bij sloop kas en of verwijderen van de landschappelijke hagen wordt een vliegroute aangepast	Ja	Handhaven landschappelijke beplantingen, tijdig aanleggen van vervangende geleiding tussen volkstuin en bestaande hagenstructuur.
Sleedoornpage	Nee	Nee	
Roofvogels	Nee	Nee	
Kleine marterachtigen	Nee	Nee	
Steenuil	Ja, bij ontwikkeling meest oostelijk gelegen weiland.	Ja	Handhaven van oostelijk gelegen weiland.

9 Advies

9.1 Intrinsieke waarde

Onder de wet natuurbescherming wordt elk in het wild levende dier of inheemse plant beschermd. Ook diersoorten of diergroepen, die niet in de lijsten van de flora en faunawet voorkomen, bezitten deze bescherming. Voorwaarde is wel dat het inheemse dieren betreft. Dit is de intrinsieke waarde van het dier of de plant.

Het is daarom aan te bevelen om direct voorafgaande aan de werkzaamheden het plangebied en de omgeving te controleren op de aanwezigheid van dieren. Worden dieren aangetroffen moeten deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen. Ook tijdens de werkzaamheden dient met de aanwezigheid van dieren rekening te worden gehouden. Treft men een dier aan dan moet deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen, of moet het dier in veiligheid gebracht worden. Worden onverhoopt beschermde diersoorten aangetroffen dan moeten de werkzaamheden worden gestaakt en een passende oplossing worden gezocht.

9.2 Aanvraag ontheffing

Geadviseerd wordt om voor de vliegroute van de gewone dwergvleermuis een ontheffing aan te vragen. Door het slopen van de kas ontstaat een dermate groot gat dat de vliegroute wordt aangetast. Bij de aanvraag van de ontheffing is het aan te bevelen om ook vooraf te kijken naar het verlichtingsplan. Vraag deze ontheffing tijdig aan en start ook op tijd met de aanleg van een vervangende vliegroute.

Mocht er sprake zijn van het gebruiken van het oostelijke weiland wordt geadviseerd om gelijktijdig ook een ontheffing aanvraag te doen voor de steenuil. Beide soorten kunnen in één aanvraag worden samengevoegd.

9.3 Werkprotocol

Een ecologisch werkprotocol maakt deel uit van de ontheffing aanvraag. Worden de plannen echter zo vormgegeven dat een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen, dan is het aan te raden om de werkwijze te borgen middels een ecologisch werkprotocol en dit protocol op te nemen in alle documenten voor de realisatie van de woonwijk. Hiermee wordt invulling gegeven aan de altijd geldende zorgplicht.

Bijlage 4: Quicksan natuuronderzoek 2022

Quickscan natuur onderzoek

Uitbreiding plangebied, Zandsestraat

Bemmel

Quickscan natuur onderzoek Uitbreiding plangebied, Zandsestraat Bemmel

Opdrachtgever: Jansen Bouwontwikkeling B.V.

Datum: 19 april 2022

Status: **Definitief**
Uitvoering: Foreest Groen Consult BV

E @foreestgroenconsult.nl
W www.foreestgroenconsult.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
2	Beschrijving van het plangebied.	5
2.1	Beschrijving onderzoek	6
2.2	Natura 2000.....	6
2.3	Gelders Natuur Netwerk	7
3	Resultaten	8
4	Conclusie	10
4.1	Flora.....	10
4.2	Zoogdieren	10
4.3	Amfibieën	10
4.4	Reptielen	11
4.5	Ongewervelden	11
4.5.1	Vlinders.....	11
4.5.2	Libellen	11
4.5.3	Overige ongewervelden	11
4.6	Broedvogels.....	12
4.7	Vissen	12
4.8	Vleermuizen	12
4.8.1	Vaste rust- en verblijfplaatsen	12
4.8.2	Foerageergebied	12
4.7	Vissen	13
4.8	Vleermuizen	14
4.8.1	Vaste rust- en verblijfplaatsen	14
4.8.2	Foerageergebied	14
4.8.3	Vliegroute	14
4.9	Samenvatting.....	15
4.10	Natura 2000.....	16
4.11	Gelders Natuur Netwerk	16
4.12	Houtopstanden.....	16
6	Litteratuurlijst.....	17
6.1	Websites.....	17
6.2	Verspreidingsatlassen	17
6.3	Overige literatuur.....	17
	Bijlage 1: Foto impressie plangebied	18
	Bijlage 2: Quicksan 2020.....	21

1 Inleiding

In opdracht van Jansen Bouwontwikkeling BV is op 23 februari 2022 een quickscan natuuronderzoek uitgevoerd op enkele percelen langs de waaldijk ter hoogte van Waaldijk 18 in Bemmeler.

De reden voor deze quickscan is dat deze percelen grond worden toegevoegd aan een nieuw te ontwikkelen woonwijk. In september 2020 is een quickscan uitgevoerd op de percelen langs de Zandsestraat in Bemmeler: *“Quick scan natuur, Bemmeler, Zandsestraat, SAB, Datum: 29-09-2020 Projectnummer: 200256”*. Op basis van dit rapport is in 2021 nader onderzoek uitgevoerd naar een aantal soortgroepen. Dit is gerapporteerd in het rapport: *“Nader onderzoek Zandsestraat Bemmeler vleermuizen, sleedoornpage, roofvogelnesten, kleine marterachtigen en steenuil, Foreest Groen Consult BV, 12 november 2021”*.

De nu uitgevoerde quickscan heeft als doel om te bepalen of de destijds in 2020 aangetroffen conclusies ook voor dit naastgelegen gebied gelden en of ook hier nader onderzoek nodig is naar deze al eerder onderzochte soorten. De quickscan is uitgewerkt als een oplegnotitie op de in 2020 door SAB uitgevoerde quickscan.

Een quickscan is een eerste opname die inzicht geeft in de eventuele aanwezigheid van beschermde dier- en plantensoorten. De quickscan bestaat uit een veldbezoek en wordt aangevuld met gegevens uit openbaar toegankelijke bronnen als verspreidingsatlassen en waarneming sites. Op basis van de resultaten kan nader aanvullend onderzoek naar een of meerdere soorten noodzakelijk zijn.

Het onderzoek en de rapportage zijn uitgevoerd door ir. [REDACTED] werkzaam bij Foreest Groen Consult BV.

2 Beschrijving van het plangebied.

Het perceel dat behoort bij de Waaldijk 18 is landschappelijk ingericht. Hier zijn strak geschoren hagen rondom kleine dierenweiden aanwezig. In een van deze kleine weiden bevindt zich een boomgaard. Rondom het gebied zijn los uitgroeiende heggen langs grotere weiden aanwezig. Achterop het perceel ligt een poel met daarachter een klein bosje. Een tweede bosje bevindt zich aan noordwestzijde van het perceel. Beide bosjes zijn relatief jong en bestaan naast bomen veelal uit opgaande struiken. Op dit perceel staan een schuur voor werktuigen en gereedschap, een kippenhok met opslag en een klein dierenverblijf voor schapen. Aan de oostrand, parallel aan de dijk, staan oude knotwilgen en knotpopulieren. In het verleden zijn gaten in deze rij opgevuld met jonge exemplaren.

Tussen het perceel dat bij de Waaldijk 18 behoort en de dijk ligt een strook grond die is opgedeeld in een drietal weiden. Deze weiden worden met paarden begraasd en op de meest noordelijk weide is een stalling aanwezig voor deze dieren. Uitgezonderd de knotbomen langs de sloot zijn hier geen opgaande beplantingen aanwezig. De drie weilanden stoppen aan de voet van de dijk. Het gras is kort begraasd. Het talud van de dijk is eveneens met gras begroeid maar behoort niet tot de planlocatie.

Afbeelding 1: ligging van het plangebied. Het plangebied is met een rode lijn omcirkeld. Het eerdere onderzochte gebied (QS 2020 en NO 2021) is met een gele lijn aangegeven. (bron: <https://topotijdreis.nl>)

2.1 Beschrijving onderzoek

Weersgesteldheid:

Temperatuur 11 °C

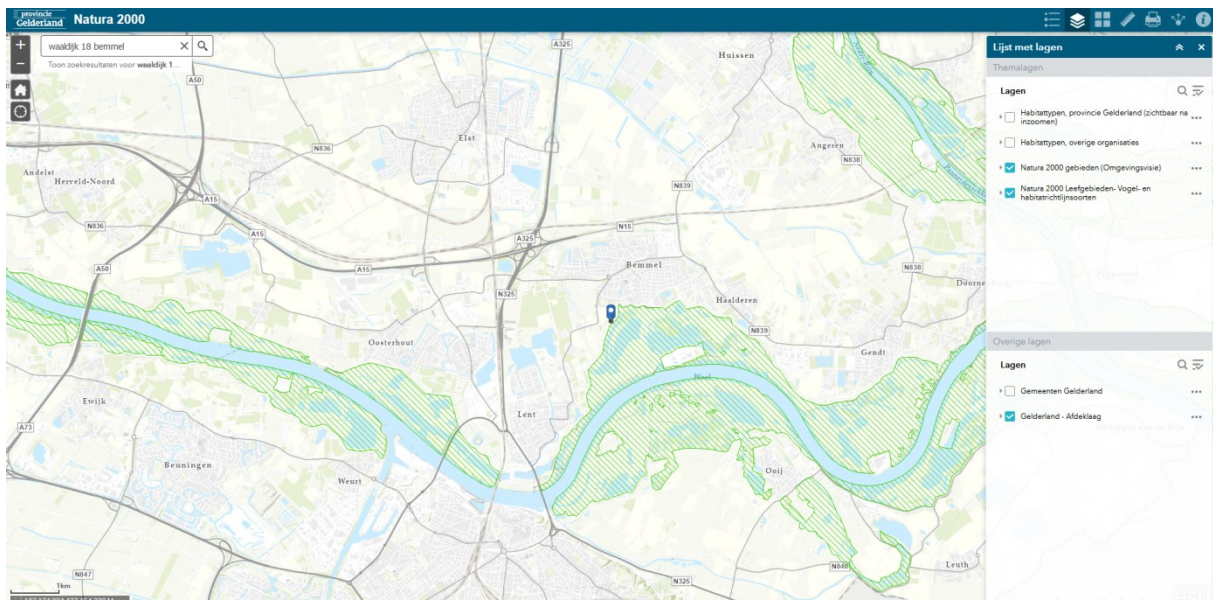
Windkracht: 0-1 Bft

Omschrijving: Mooie zonnige dag

Het terrein is systematisch nagezocht op soorten. Alle soorten zijn genoteerd. Vervolgens zijn verspreidingsatlassen en openbare bronnen nagezocht op eventueel waarnemingen van beschermde soorten die voor de plannen van belang kunnen zijn.

2.2 Natura 2000

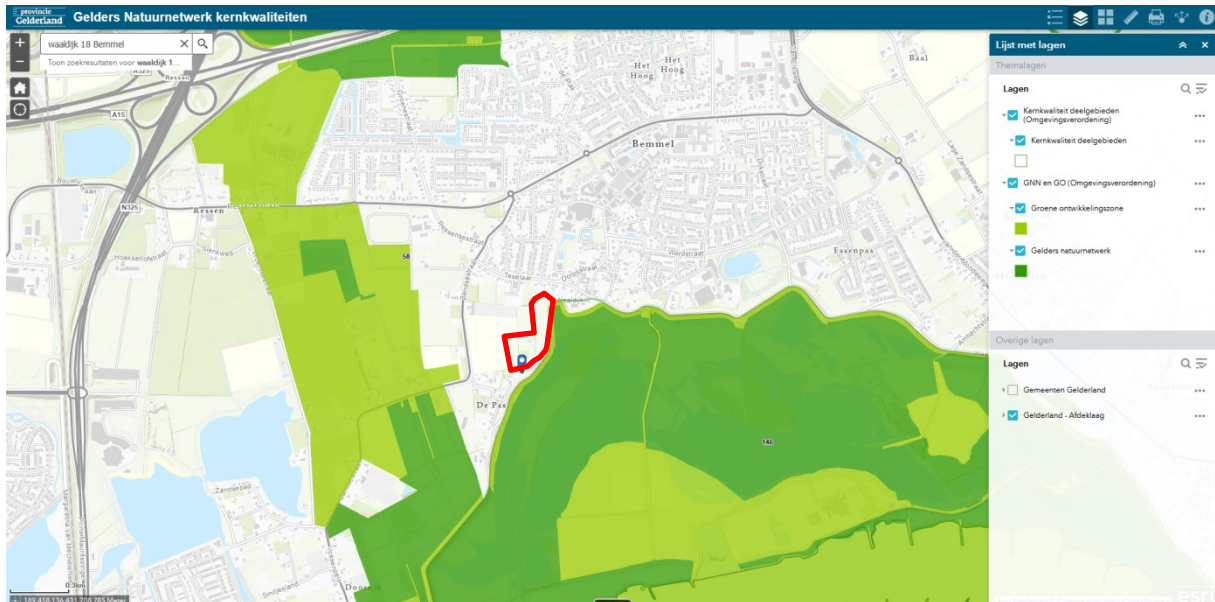
Het plangebied ligt naast het Natura 2000 gebied Rijntakken. Dit gebied begint aan de andere zijde (oostzijde) van de Waaldijk.

Afbeelding 2: ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000 gebieden. Het plangebied is met een blauwe marker aangegeven. (bron: <https:// gelderland.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/>)

2.3 Gelders Natuur Netwerk

Het plangebied ligt niet in de GNN of GO gebieden van het Gelders Natuur Netwerk. Delen van dit netwerk liggen aan de oostzijde van de dijk.

Afbeelding 3: ligging van het plangebied ten opzichte van GNN en GO gebieden. De Waaldijk 18 is met een blauwe marker aangegeven. Het onderzochte perceel met een rode lijn. (bron: <http://gelderland.maps.arcgis.com>)

3 Resultaten

Bij het veldwerk zijn de volgende soorten aangetroffen:

Planten

- Boswilg
- Dauwbraam
- Fluitenkruid
- Gelderse roos
- Gewone es
- Gewone witbol
- Gewoon biggenkruid
- Grote brandnetel
- Grote kaardenbol
- Harig wilgenroosje
- Hondsdraf
- Hondstroos
- Jacobs kruiskruid
- Klimop
- Kropaar
- Liggend walstro
- Madeliefje
- Paardenbloem
- Paarse dovenetel
- Populier
- Rode kornoelje
- Schapengras
- Scherpe boterbloem
- Schietwilg
- Sleedoorn
- Speenkruid
- Speerdistel
- Tweestijlige meidoorn
- Veldesdoorn
- Vertakte leeuwentand
- Vlier
- Vogelmuur
- Wilde peen
- Zachte ooievaarsbek
- Zandmuur
- Zwarte els

Zoogdieren

- Haas
- Konijn (hol en uitwerpselen)
- Mol (molshopen)

- Veldmuis(holen)

Vogels

- Buizerd
- Ekster
- Gaai
- Goudvink
- Houtduif
- Huismus
- Kauw
- Koolmees
- Merel
- Pimpelmees
- Putter
- Roodborst
- Spreeuw
- Steenuil
- Torenvalk (kast)
- Vink
- Winterkoning
- Zwarte kraai

Ongewervelden

- Aardhommel

Vleermuizen

Bomen

Er zijn geen grote bomen met holten, spleten of loszittende delen anders dan de oude volledig holle knotbomen. Alle overige bomen hebben kleine diameters tot ca 20 cm.

Gebouwen

Alle vier de schuren zijn enkelwandig. Holle ruimten zijn niet aanwezig. De daken van de drie schuren bij Waaldijk 18 zijn niet beschoten. De schuur in de paarden wei heeft wel een dakbeschot. De vier schuren verkeren allemaal in een goede staat van onderhoud. Sporen van dieren, anders dan de landbouwhuisdieren, zijn niet aangetroffen.

4 Conclusie

4.1 Flora

Het gebied wordt intensief gebruikt als weide. Beschermde soorten zijn niet aangetroffen en worden, gezien dit gebruik, ook niet verwacht. De eerdere getrokken conclusie uit 2020 voor het naastgelegen gebied geldt ook voor dit gebied. Er zijn geen redenen om hiervan af te wijken.

Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep flora niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.2 Zoogdieren

In het gebied zijn meerdere elementen aanwezig die voor beschermde zoogdieren van belang kunnen zijn. Zo zijn er bosjes, hagen struwelen en een normaliter droogstaande sloot. De aanwezigheid van de eekhoorn kan worden uitgesloten. Nesten van de eekhoorn zijn in de aanwezige bomen niet aangetroffen. Veel voedsel vindt de eekhoorn bovendien niet omdat de bosjes voornamelijk bestaan uit gewone es en veldesdoorn. De overige conclusies uit de quickscan 2020 ten aanzien van beschermde soorten in de omgeving gelden ook voor dit gebied. Het onderzoek dat in 2021 is uitgevoerd naar de beschermde zoogdieren moet ook voor dit gebied worden uitgevoerd.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep zoogdieren mogelijk overtreden. Nader onderzoek naar kleine marterachtigen steen- en boommarter is noodzakelijk.

4.3 Amfibieën

In tegenstelling tot het eerder uitgevoerde onderzoek ligt in het nu onderzochte gebied een poel. Deze poel ligt grotendeels in de schaduw waar door deze voor de drie beschermde amfibieën (poelkikker, kamsalamander en alpenwatersalamander) van geen belang is. Daarbij komt dat de plannen geen effect hebben op deze poel. De poel ligt in de beschermingszone die rondom het hoogspanningstracé aanwezig is. In een zone van 60 meter links en rechts van het tracé mag niet worden gebouwd. De plannen voorzien hier in een landschapspark met hagen, struwelen en kruidenrijke graslanden. De poel en omgeving worden integraal opgenomen in deze plannen. De eerdere getrokken conclusie uit 2020 voor het naastgelegen gebied geldt ook voor dit gebied.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep amfibieën niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.4 Reptielen

De aanwezigheid van reptielen is uitgesloten. Nergens zijn structuren aanwezig die voor reptielen van belang kunnen zijn. Een opeenhoping van organisch materiaal is niet aanwezig. Ook zijn er geen zandige kale plekken aangetroffen of structuren waaronder reptielen kunnen wegkruipen. Mollengangen en holen van veldmuizen zijn in principe geschikt voor reptielen maar de verspreidingsgegevens laten geen waarnemingen zien van reptielen in de omgeving van het plangebied. Door het ontbreken van de noodzakelijke elementen kan de aanwezigheid van reptielen in dit deel van het plangebied worden uitgesloten. De eerdere getrokken conclusie uit 2020 voor het naastgelegen gebied geldt ook voor dit gebied.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep reptielen niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.5 Ongewervelden

4.5.1 Vlinders

Ook in dit plangebied zijn losse hagen van sleedoorn aangetroffen. Hierdoor is het ook hier niet uitgesloten dat de sleedoornpage aanwezig is.

De eerdere getrokken conclusie uit 2020 voor het naastgelegen gebied geldt ook voor dit gebied.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep vlinders mogelijk overtreden. Nader onderzoek naar de sleedoornpage is noodzakelijk.

4.5.2 Libellen

In tegenstelling tot het in 2020 onderzochte gebied ligt in de uitbreiding een poel. De poel heeft stilstaand water maar is verre van helder en heeft door de schaduw van de omringende bomen geen rijke vegetatie. Dit komt niet overeen met de biotoopeisen die beschermde libellen aan het voortplantingswater stellen. In de poel zullen libellen aanwezig zijn maar dit zijn algemene soorten die minder hoge eisen stellen aan het voortplantingswater. De aanwezigheid van beschermde soorten is uitgesloten.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep libellen niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.5.3 Overige ongewervelden

In tegenstelling tot het in 2020 onderzochte gebied ligt in de uitbreiding een poel. De platte schijfhoren die plaatselijk in de omgeving voorkomt, heeft helder, stilstaand of zwak stromend water nodig met een rijke plantengroei. De poel heeft stilstaand water maar is verre van helder en heeft door de schaduw van de omringende bomen geen rijke vegetatie. Hierdoor is de aanwezigheid van de platte schijfhoren uit te sluiten.

Daarbij komt dat de plannen geen effect hebben op deze poel. De poel ligt in de beschermingszone die rondom het hoogspanningstracé aanwezig is. In een zone van 60

meter links en rechts van het tracé mag er niet worden gebouwd. De plannen voorzien hier in een landschapspark met hagen, struwelen en kruidenrijke graslanden. De poel wordt integraal opgenomen in deze plannen.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep overige ongewervelden niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.6 Broedvogels

Op het moment van de inspectie waren alle bomen goed te beoordelen. Nesten van kraai of buizerd zijn niet in de bomen aangetroffen. In de rij met knotbomen staat een kast voor een torenvalk. De torenvalk zelf is niet waargenomen. Deze kast blijft in de plannen behouden. De buizerd is wel waargenomen. Een buizerdpaar heeft het nest in een bosje aan de oostzijde van de Waaldijk op 155 meter afstand, aan de oostzijde van De Strang. Het foerageergebied van de buizerd is groot. De ontwikkeling van de woningen in dit plangebied heeft geen essentiële gevolgen voor het foerageergebied. Het grootste deel van het gebied wordt gebruikt voor de vorming van een landschapspark in verband met de aanwezige hoogspanningsleiding. Ook een cumulatief (negatief) effect van deelgebied 1 (onderzoek 2021) en deelgebied 2 is uit te sluiten. Realisatie van de woonwijk heeft hierdoor geen invloed op dit broedpaar van de buizerd.

Afbeelding 4: ligging van bewoond nest van de buizerd ten opzichte van het plangebied.

De steenuil is bij de het veldbezoek waargenomen. Het dier zat in een knotwilg in de grote rij met knotbomen. Het plangebied grenst ook aan het eerder in 2021 aangetroffen territorium. De knotbomen kunnen een vaste rust en verblijfplaats zijn voor de steenuil. Onderzoek naar de steenuil is ook hier noodzakelijk.

In tegenstelling tot deelgebied 1 zijn in dit deelgebied wel schuren aanwezig. Ook zijn veel huismussen aangetroffen in de hagen nabij de woning Waaldijk 18. De drie schuren die hier (Waaldijk 18) aanwezig zijn, zijn door het ontbreken van een dakbeschot niet geschikt als broedlocatie van de huismus. De woning Waaldijk 18 heeft een rieten dak en is daardoor minder geschikt. De woningen op De Pas, hebben echter allemaal geschikte daken met dakpannen. De nestlocaties van de huismus zullen hierdoor buiten het plangebied liggen.

In de paardenweide aan de noordzijde heeft het verblijf wel een dakbeschot maar hier ontbreken de overige noodzakelijke elementen die een huismus nodig heeft. Hier is geen dekking of kaal zand aanwezig. Water ontbreekt grote delen van het jaar. Alleen bij zware regenval is de sloot namelijk watervoerend. De huismus is hier niet waargenomen en zal hier ook niet aanwezig zijn.

Omdat bij Waaldijk 18 een of meerdere hagenstructuren zullen verdwijnen is onderzoek naar de functionele leefomgeving van de huismus noodzakelijk.

De schuren zijn van geen belang voor andere jaarrond beschermde vogelsoorten.

De Wet natuurbescherming wordt voor wat betreft de steenuil en huismus mogelijk overtreden. Nader onderzoek is noodzakelijk.

4.7 Vissen

In tegenstelling tot het uitgevoerd onderzoek in 2020 ligt in dit deel van het plangebied wel een permanent watervoerend element, een poel. Grote modderkruiper komt in de omgeving voor maar de poel staat op geen enkele manier in verbinding met ander water waarin deze grote modderkruiper aanwezig is. Omdat de poel binnendijs ligt kan er ook geen vis de poel bereiken op het moment dat het hoogwater is en de uiterwaarden overstromen.

De poel is gering in omvang en heeft geen uitgesproken onderwatervegetatie. Hierdoor is de aanwezigheid van de grote modderkruiper uit te sluiten.

Daarbij komt dat de plannen geen effect hebben op deze poel. De poel ligt in de beschermingszone die rondom het hoogspanningstracé aanwezig is. In een zone van 60 meter links en rechts van het tracé mag er niet worden gebouwd. De plannen voorzien hier in een landschapspark met hagen, struwelen en kruidenrijke graslanden. De poel wordt integraal opgenomen in deze plannen. Eventueel aanwezig vissen lopen hierdoor geen enkel risico.

De eerdere getrokken conclusie uit 2020 voor het naastgelegen gebied geldt ook voor dit gebied.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep vissen niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.8 Vleermuizen

4.8.1 Vaste rust- en verblijfplaatsen

De opgaande bomen zijn allemaal te jong om voor vleermuizen van belang te kunnen zijn. Holten en spleten ontbreken. De knotbomen zijn volledig hol. Holle ruimten met een stabiel klimaat ontbreken hierdoor. De holle stammen tochten aan alle kanten. De knotbomen zijn voor vleermuizen als verblijfplaats niet van belang.

De gebouwen hebben geen holle afgesloten ruimten. De muren zijn van hout en enkelwandig. Van drie gebouwen is het dak niet beschoten. De paardenstal heeft een beschoten dak maar de ruimte tussen de pannen en het dakbeschot is door de aanwezigheid van een dakgoot niet te bereiken voor vleermuizen. Bovendien kunnen de dieren nergens heen op het moment dat de temperaturen onder de dakpannen te hoog oplopen.

Hierdoor is het uitgesloten dat in dit plangebied vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn.

De Wet natuurbescherming wordt voor wat betreft de vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.8.2 Foerageergebied

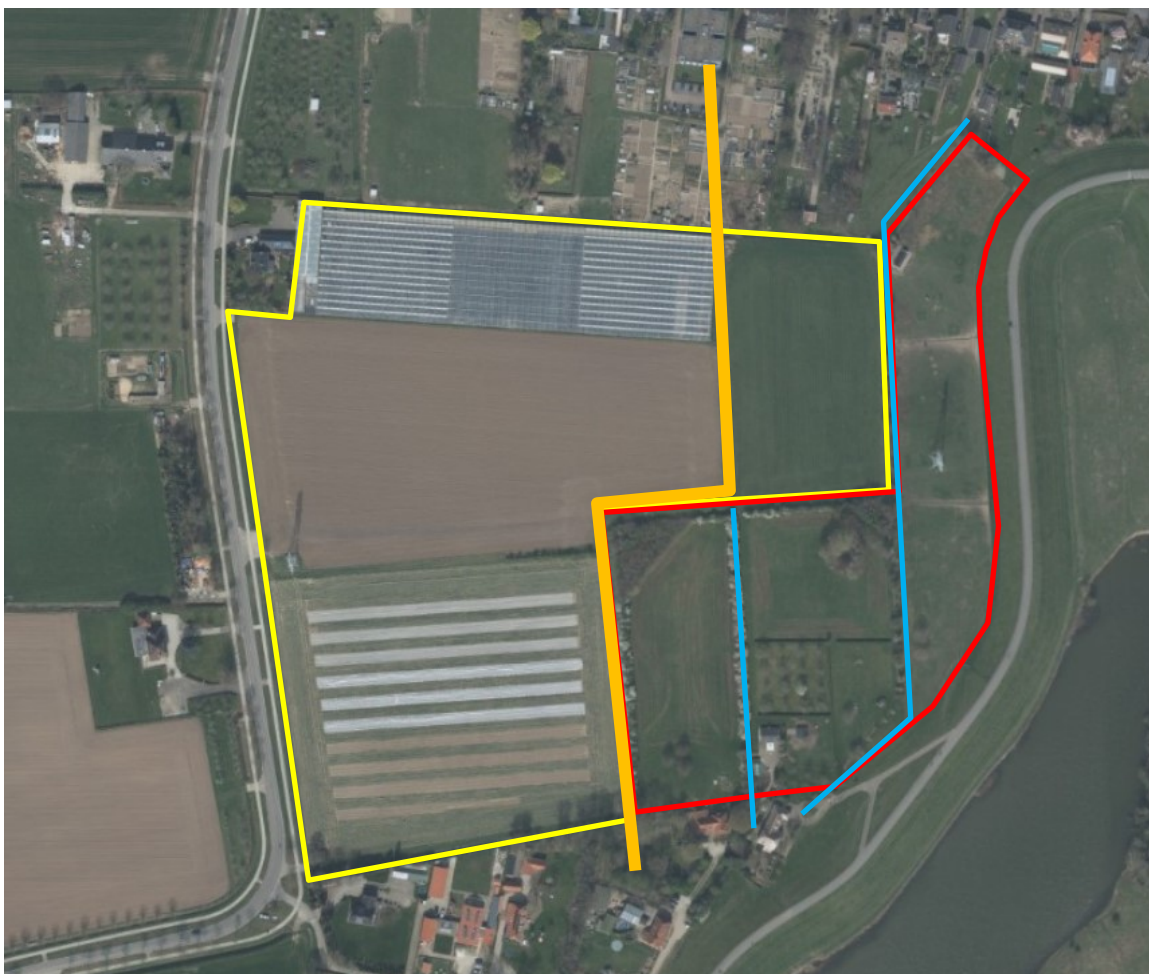
Foerageergebieden zijn uitsluitend beschermd als deze een essentieel onderdeel vormen bij een vaste rust- en verblijfplaats. Deze vaste rust en verblijfplaatsen ontbreken. De woningen worden gebouwd in de open ruimte en de structuren blijven grotendeels intact. Hierdoor is het uitgesloten dat essentieel foerageergebied verloren gaat. Dit geldt ook voor het cumulatieve effect van deelgebied 1 en deelgebied 2. Door de aanleg van het landschapspark, in de zone van de hoogspanningsleiding, kan de kwaliteit van het foerageergebied mogelijk zelfs worden versterkt.

De Wet natuurbescherming wordt voor wat betreft de foerageergebieden van vleermuizen niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.8.3 Vliegroute

In het plangebied zijn drie lijnvormige elementen aanwezig. De meest westelijk gelegen struweelhaag is in 2021 onderzocht. Hierbij is vastgesteld dat deze struweelhaag onderdeel is van een vliegroute voor vleermuizen. De middelste struweelhaag en de rij met knotbomen kunnen ook deel uit maken van een vliegroute voor vleermuizen. Nader onderzoek is noodzakelijk.

De Wet natuurbescherming wordt voor wat betreft vliegrouten van vleermuizen mogelijk overtreden. Nader onderzoek is noodzakelijk.

Afbeelding 5: de oranje lijn is een in 2021 aangetroffen vliegroute van gewone dwergvleermuizen. De blauwe lijnen vormen mogelijk onderdelen van een tweede en/of derde vliegroute.

4.9 Samenvatting

Onderdeel	Overtreding Wet natuurbescherming	Nader onderzoek	Periode	Mitigatie
Flora	Nee	Nee		
Zoogdieren	Ja, mogelijk effect op steen- en boommarter, bunzing en wezel	Ja, naar de genoemde soorten	April – augustus 6 weken daar buiten 3 maanden. Conform handreiking kleine marterachtigen	
Amfibieën	Nee	Nee		
Reptielen	Nee	Nee		
Ongewervelden	Ja, mogelijk belang voor sleedoornpage	Ja, naar sleedoornpage	Winterperiode zoeken eitjes, in zomer 2 bezoeken tijdens vliegtijd	Handhaven sleedoorn struweel
Broedvogels	Ja, belang voor huismus en steenuil	Ja, naar huismus en steenuil	Conform kennis documenten BIJ12	Handhaven vaste rust en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied
Vissen	Nee	Nee		
Vleermuizen	Ja, mogelijk effect op vliegroueten	Ja, onderzoek naar vliegroueten	Conform vleermuisprotocol 2021	Handhaven doorgaande structuren.

4.10 Natura 2000

Het plangebied ligt buiten de Natura 2000 gebieden maar op zeer korte afstand. De dijk zal de meeste directe effecten van de bouw van de woningen en de aanleg van de infrastructuur absorberen. Het bevoegde gezag kan echter om een voortoets Natura 2000 vragen.

4.11 Gelders Natuur Netwerk

Het plangebied ligt buiten de GNN en GO zones. De kernkwaliteiten zijn niet van toepassing op dit gebied.

4.12 Houtopstanden

De twee bosjes vallen op dit moment onder de Wet natuurbescherming betreffende houtopstanden. Op het moment dat het bestemmingsplan wijzigt om de woonwijk mogelijk te maken komen deze bosjes waarschijnlijk binnen de bebouwde kom te liggen en daarmee vervalt de bescherming vanuit de Wet natuurbescherming.

Blijven deze bosjes buiten de bebouwde kom liggen, dan zal op het moment dat deze bosjes worden gerooid een melding en mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming moeten worden aangevraagd. Een herplant met eenzelfde oppervlakte zal dan noodzakelijk zijn.

De twee bosjes worden integraal opgenomen in de plannen voor een landschapspark waardoor het voortbestaan van deze bosjes is gegarandeerd.

6 Litteratuurlijst

6.1 Websites

- ❑ www.quickscanhulp.nl
- ❑ www.verspreidingsatlas.nl
- ❑ www.ravon.nl
- ❑ www.telmee.nl
- ❑ www.eis-nederland.nl
- ❑ www.determineren.nederlandsesoorten.nl
- ❑ www.gelderland.nl
- ❑ www.libellenet.nl
- ❑ www.vlindernet.nl
- ❑ www.sovon.nl

6.2 Verspreidingsatlassen

- ❑ Atlas van de Nederlandse broedvogels, verspreiding en bescherming, Nederlandse fauna 5
- ❑ De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming, Nederlandse fauna 7
- ❑ De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse fauna 9
- ❑ Atlas van de Nederlandse zoogdieren, Natuur van Nederland 12
- ❑ Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie
- ❑ Vademecum wilde planten
- ❑ Flora van Nederland

6.3 Overige literatuur

- ❑ Arcadis De staat van instandhouding, factsheets voor 25 soorten in Gelderland(PS2018-372)
- ❑ Quick scan natuur, Bemmelse Zandsestraat, SAB, Datum: 29-09-2020 Projectnummer: 200256.
- ❑ Nader onderzoek Zandsestraat Bemmelse Zandsestraat: vleermuizen, sleedoornpage, roofvogelnesten, kleine marterachtigen en steenuil, Foreest Groen Consult BV, 12 november 2021.

Bijlage 1: Foto impressie plangebied

Foto 1: links, de schuur met materialen opslag

Foto 2: rechts, de schuur met opslag voor vee met aangebouwd afdak voor kleinvee en niet zichtbaar een kippenren.

Foto 3: links, de schuur voor kleinvee in de weide met op de voorgrond jonge knotbomen

Foto 4: rechts, enkele van de oude knotbomen met op de achtergrond twee paarden

Foto 5: links, een van de geschoren hagen

Foto 6: rechts, het bosje met de poel, met op de achtergrond de hoogspanningsleiding

Foto 7: links, de boomgaard omringd met geschoren hagen

Foto 8: rechts, hollen van enkele konijnen

Foto 9: links, de kast voor de torenvalk

Foto 10: rechts, de paardenstalling

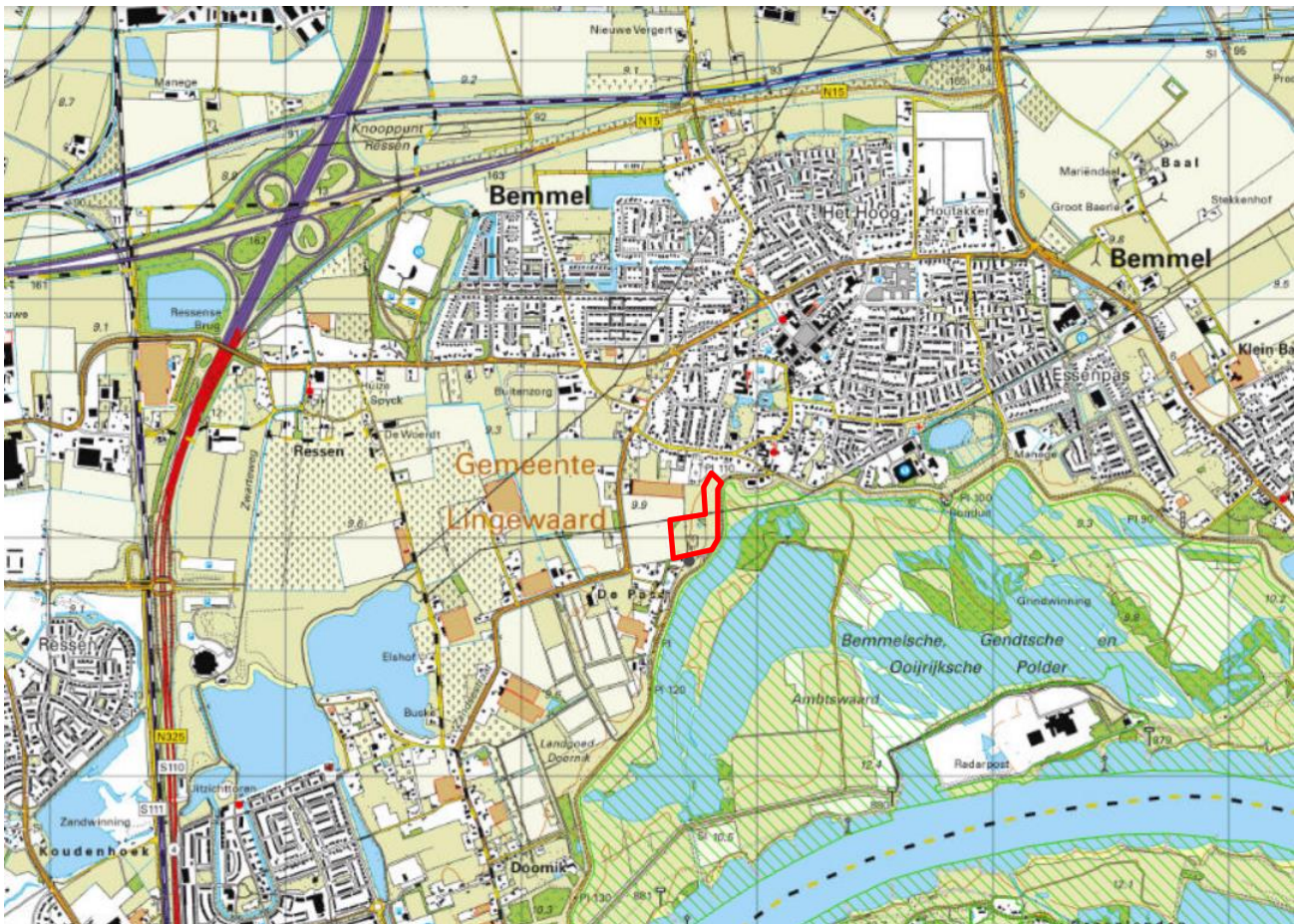
Foto 11: links, zicht over het perceel langs de dijk in noordelijke richting

Foto 12: rechts, Het nest van de buizerd in het bosje achter De Strang.

Bijlage 5: Nader onderzoek 2022

**Nader onderzoek Uitbreiding plangebied,
Zandsestraat Bemmelse
vleermuizen, huismus, steenmarter,
kleine marterachtigen, steenuil en sleedoornpage**

**Nader onderzoek Uitbreiding plangebied,
Zandsestraat Bemmelen
vleermuizen, huismus, steenmarter,
kleine marterachtigen, steenuil en sleedoornpage**

Opdrachtgever: Jansen Bouwontwikkeling B.V.

Datum: 11 december 2022

Status: **Definitief**

Uitvoering: Foreest Groen Consult B.V.

E @foreestgroenconsult.nl
Www.foreestgroenconsult.nl

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
2	METHODE VAN ONDERZOEK	5
2.1	PLANGEBIED	5
2.2	VLEERMUIZEN	6
2.2	HUISMUS	7
2.3	STEENMARTER	7
2.4	KLEINE MARTERACHTIGEN	7
2.5	STEENUIL	7
2.6	SLEEDOORNPAGE	8
3	RESULTATEN	9
3.1	VLEERMUIZEN	9
3.1.1	<i>Vliegroutes</i>	9
3.1.2	<i>Foerageergebieden</i>	10
3.2	HUISMUS	10
3.3	STEENMARTER EN KLEINE MARTERACHTIGEN	11
3.4	STEENUIL	14
3.5	SLEEDOORNPAGE	15
3.6	OVERIGE WAARNEMINGEN	15
3.6.1	<i>Laatvlieger</i>	15
4	CONCLUSIE	16
4.1	VLEERMUIS	16
4.1.1	<i>Vliegroute</i>	16
4.1.2	<i>Foerageergebied</i>	17
4.2	HUISMUS	17
4.3	STEENMARTER EN KLEINE MARTERACHTIGEN	18
4.4	STEENUIL	18
4.5	SLEEDOORNPAGE	19
4.6	OVERIGE WAARNEMINGEN	19
5	SAMENVATTING	20
6	ADVIES	21
6.1	INTRINSIEKE WAARDE	21
6.2	AANVRAGEN VAN EEN ONTHEFFING	21

1 Inleiding

In opdracht van Jansen Bouwontwikkeling B.V. is een nader onderzoek uitgevoerd naar een aantal beschermde diersoorten en soortgroepen op de locatie op enkele percelen langs de waaldijk ter hoogte van Waaldijk 18 in Bemmeler, als uitbreiding van het plangebied aan de Zandsestraat.

De reden voor dit nader onderzoek is dat deze percelen worden toegevoegd aan een nieuw te ontwikkelen woonwijk.

In februari 2022 is door Foreest Groen Consult BV een quickscan natuuronderzoek uitgevoerd: "Quickscan natuur onderzoek Uitbreiding plangebied, Zandsestraat Bemmeler". Uit deze quickscan kwamen een aantal soorten en soortgroepen naar voren waarvoor de plannen mogelijk nadelig uitvallen.

Het betreft de volgende soorten en soortgroepen:

- Vleermuizen;
- Huismus;
- Steenmarter;
- Kleine marterachtigen;
- Steenuil;
- Sleedoornpage

Het nader onderzoek is uitgevoerd door [REDACTED] MSc, ir. [REDACTED] en ir. [REDACTED] werkzaam als ecologen bij Foreest Groen Consult BV.

De rapportage is uitgevoerd door [REDACTED] MSc werkzaam als ecooloog bij Foreest Groen Consult BV.

2 Methode van onderzoek

2.1 Plangebied

Afbeelding 1, Ligging van het onderzochte terrein, het terrein is met een rode lijn omcirkeld.

2.2 Vleermuizen

Voor het onderzoek naar vliegroutes is het geldende vleermuisprotocol 2021 gevolgd. Om een goed inzicht te krijgen in de huidige situatie zijn hiervoor in totaal twee bezoeken van elk 2,0 uur per cluster afgelegd. Het plangebied is dit onderzoek onderverdeeld in twee clusters; 1 en 2. In totaal zijn er dus 4 bezoeken afgelegd.

Afbeelding 2, Ligging van het onderzochte terrein, het terrein is met een rode lijn omcirkeld, de twee clusters met een blauwe lijn.

Data en duur bezoeken:

Cluster	Bezoek	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijdstip
1	1	25 mei 2022		17 °C, 2-3 Bft W, 8/8 - 15 °C, 2 Bft ZW, 8/8	21.30 - 00.00
	2	7 september 2022		20°C, 0-1 Bft, 5/8 - 19°C, 0-1 Bft, 3/8	20.15 - 22.15
2	1	25 mei 2022		17 °C, 2-3 Bft W, 8/8 - 15 °C, 2 Bft ZW, 8/8	21.30 - 00.00
	2	16 augustus 2022		22°C, 0 Bft, 6/8 - 22°C, 0 Bft, 5/8	20:55 - 22:55

Tijdens de bezoeken voldeed het weer aan de normen die hiervoor in het vleermuisprotocol zijn opgesteld.

Het onderzoek gebeurt op zicht en met behulp van een batdetector, een Petterson D240 en de inzet van een Batlogger. De batlogger is de dag na het onderzoek uitgelezen met het programma Batexplorer van Elektron. Vervolgens zijn de opgeslagen gegevens verwerkt.

2.2 Huismus

Conform kennisdocument huismus, BIJ12, zijn in de periode tussen 1 april en 15 mei twee gerichte inventarisatie ronden uitgevoerd tijdens goede weersomstandigheden en een rustig moment.

Data van bezoeken:

Bezoek	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden
1	12 april 2022		16°C 1 Bft zonnige ochtend
2	9 mei 2022		14°C 0-1 Bft zonnige ochtend

2.3 Steenmarter

De aanwezigheid van de steenmarter is met cameravallen (type struikrover) onderzocht. De cameravallen hebben hier tussen 29 juni 2022 en 12 september 2022, in totaal 12 weken gestaan.

2.4 Kleine marterachtigen

De aanwezigheid van de kleine marterachtigen is met cameravallen (type struikrover en marterbox) onderzocht conform de handleiding kleine marterachtigen. Hiervoor zijn drie struikrovercamera's en twee marterboxcamera's ingezet verdeeld over de totale locatie. De cameravallen hebben hier tussen 29 juni 2022 en 12 september 2022, in totaal 12 weken gestaan.

2.5 Steenuil

Conform kennisdocument Steenuil BIJ12 zijn in de periode tussen 1 februari en 30 april drie gerichte inventarisatie ronden uitgevoerd tijdens goede weersomstandigheden. Daarnaast is bij alle uit gevoerde vleermuisonderzoeken ook de steenuil gemonitord.

Data van bezoeken:

Bezoek	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijdstip
1	23 februari 2022		10°C 1-2 Bft 8/8	18:30 – 23:30
2	18 maart 2022		6°C 1-2 Bft 0/8	19:00 – 24:00
3	13 april 2022		14°C 0 Bft 8/8	20:30 – 24:00

2.6 Sleedoornpage

Conform de richtlijnen van de vlinderstichting zijn in de zomer tijdens de vliegtijd twee gerichte inventarisatie ronden uitgevoerd tijdens goede weersomstandigheden. De vliegtijd van de sleedoornpage is tussen juli en oktober. Daarnaast is er in de winterperiode, wanneer er geen blad aan de sleedoorn zit, gezocht naar eitjes.

Data van bezoeken:

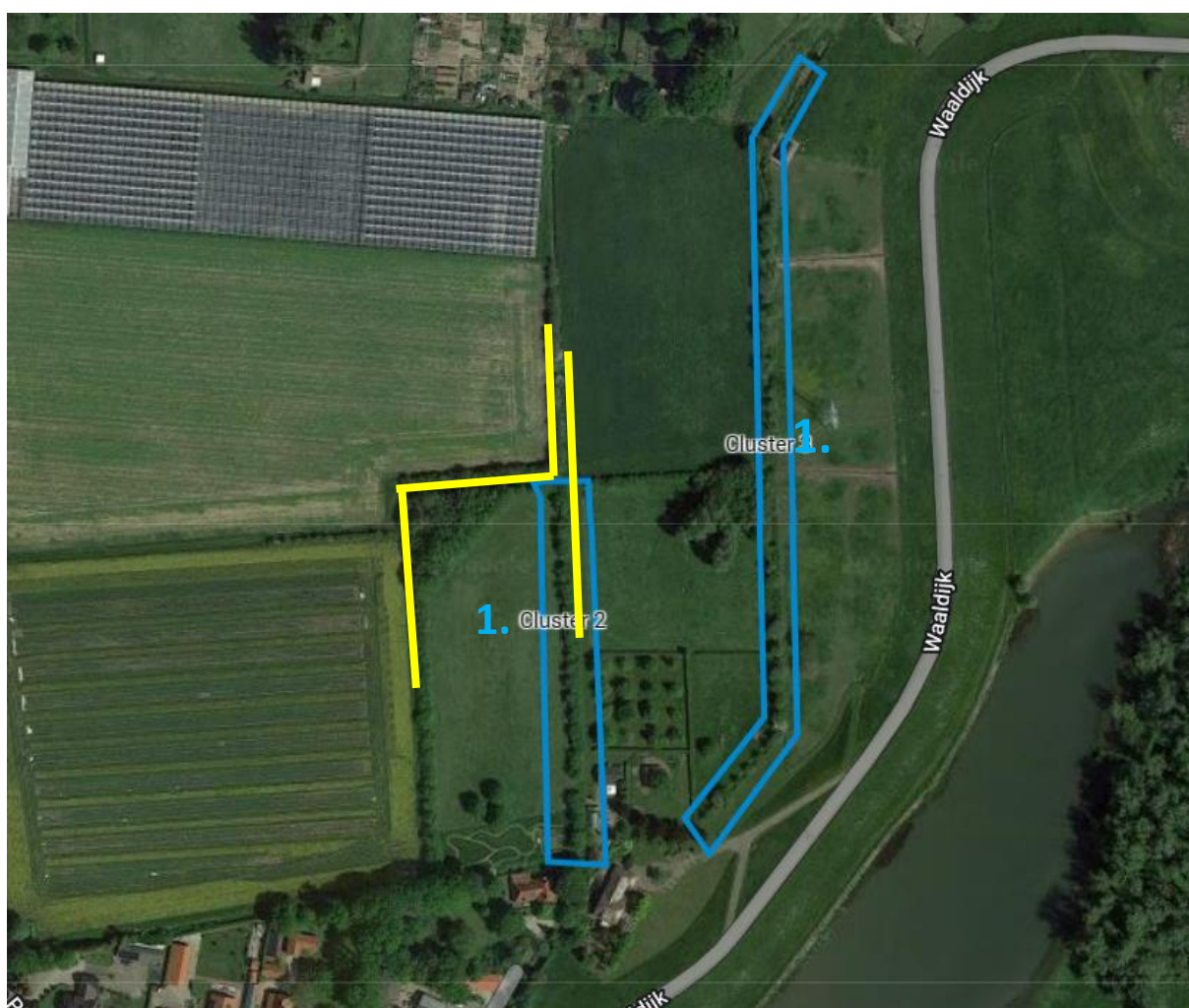
Bezoek	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijdstip
1	23 februari 2022		11 °C, zonnige dag 0-1 Bft	09:00- 12:00
2	29 juli 2022		24 °C, Half bewolkte dag 0-1 Bft	14:00 – 16:00
3	12 september 2022		23 °C, bewolkte dag 2 Bft	13:00 – 16:00

3 Resultaten

3.1 Vleermuizen

3.1.1 Vliegroutes

Er zijn twee vliegroutes waargenomen. Deze vliegroutes staan ook getekend in afbeelding 2. Langs de haag die loopt aan de rand van het plangebied links van cluster 2, loopt een vliegroute in de richting noord-zuid. Hier zijn 10 passerende gewone dwergvleermuizen aangetroffen. Deze dieren kwamen uit noordelijke richting. Langs de haag in cluster 2 loopt een tweede vliegroute in de richting noord-zuid. Hier passeerde 30 gewone vleermuizen in beide richtingen.

Afbeelding 2, visualisatie van de vliegroutes bij de clusters op de planlocatie. De vliegroutes staan aangegeven met een gele streep op de kaart.

3.1.2 Foerageergebieden

Er zijn meerdere foeragerende vleermuizen waargenomen. Gewone dwergvleermuizen zijn op meerdere avonden waargenomen op twee plekken in het plangebied. Twee gewone dwergvleermuizen foerageerden langs de knotbomen aan de linkerkant van de haag in cluster 1 en twee gewone dwergvleermuizen foerageerden langs de haag in cluster 2 aan beiden zijden. Rosse vleermuis is op een avond waargenomen op één plek in het plangebied. Deze foerageerde hoog boven het kruispunt van twee hagen bij cluster 2.

3.2 Huismus

Huismussen zijn in groepjes van 10 tot 12 mussen waargenomen in hagen en heggen in en rondom cluster 2. Deze groepen zijn waargenomen in de zuidelijke helft van de haag in cluster 2 zijn aan beide zijden van de doorgang, in de T-vormige heg en het kleine heggetje tussen de woningen, allebei rechts van cluster 2.

In de kleine woning met oranje dak ten zuiden van de haag, zijn drie verblijfplaatsen van huismussen aangetroffen. Alle locaties staan ook afgebeeld in afbeelding 3.

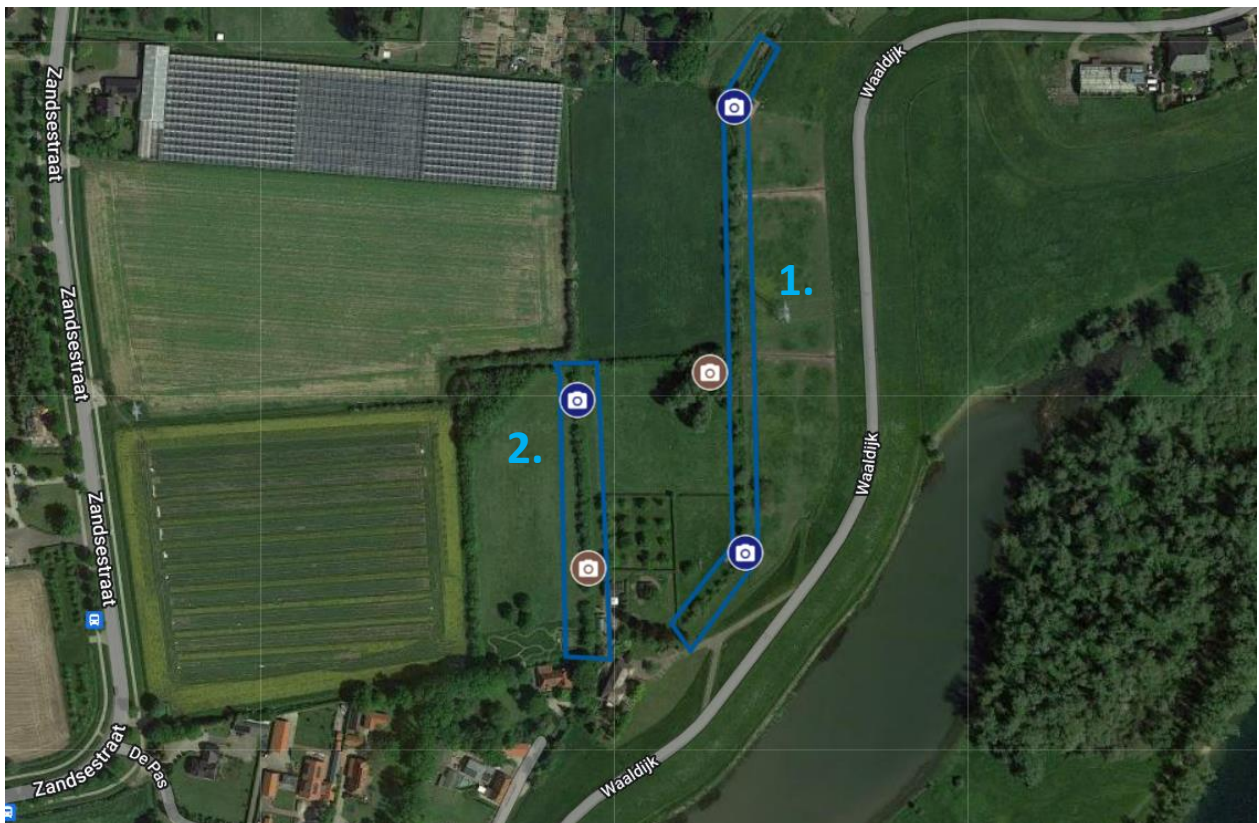

Afbeelding 3, visualisatie van de aangetroffen huismussen. Paarse vlakken geven de locaties van de aangetroffen huismussen in de hagen en heggen aan, groene druppels de locaties van de huismussen bij de woning.

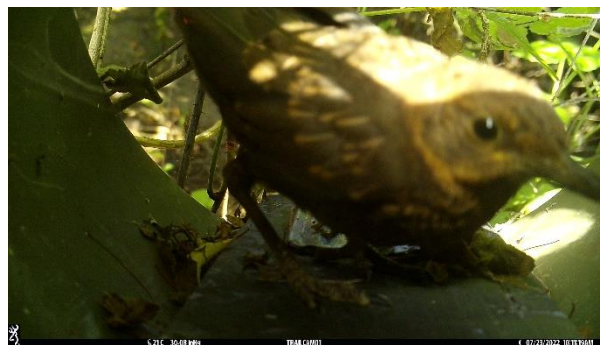
3.3 Steenmarter en kleine marterachtigen

Nader onderzoek naar steenmarter en kleine marterachtigen is een gecombineerd onderzoek, met behulp van cameravallen.

Op geen van de camerabeelden zijn steenmarters of kleine marterachtigen geregistreerd. Op de camerabeelden zijn egel, kat, dwergspitsmuis, merel, koolmees, huismuis, hond, schaap, roodborst, winterkoninkje, heggenmus, nachtvlinder (Onb), bosmuis en huismoeder aangetroffen.

Afbeelding 4, locaties van de camera's, Bruin camerasymbool de marterboxen, blauw camerasymbool de struikrovers.

Afbeelding 5, enkele afbeeldingen afkomstig uit de struikrovers en marterboxen.

3.4 Steenuil

Steenuil is twee keer waargenomen op twee verschillende plaatsen in het plangebied. In een knotboom halverwege de haag in cluster 1, is één steenuil waargenomen. Bij de bosjes midden op het perceel is één steenuil waargenomen. Op één locatie is de steenuil roepend gehoord. Bij de knotwilg is deze soort ook daadwerkelijk gezien. Deze locaties zijn ook afgebeeld in afbeelding 6.

Daarnaast zijn meerdere territoria aanwezig in de omgeving rondom het plangebied, vastgesteld in een eerder nader onderzoek naar het plangebied direct links van dit plangebied ("Nader onderzoek Zandsestraat Bemmelse vleermuizen, sleedoornpage, roofvogelnesten kleine marterachtigen en steenuil". De drie dichtbijzijnde staan ook op afbeelding 6.

Afbeelding 6, waarnemingen van de steenuil, oranje vogelsymbolen geven de locaties weer waar de steenuil is aangetroffen. Planlocatie is met een rode lijn omcirkeld

3.5 Sleedoornpage

Bij de twee bezoeken in de zomer zijn geen sleedoornpages aangetroffen. Dit geldt ook voor de tellingen van eitjes in het voorjaar (bladloze periode).

3.6 Overige waarnemingen

3.6.1 Laatvlieger

Eén keer is een laatvlieger waargenomen. Deze vloog op 7 september 2022 langs de linker haag. Deze vleermuis had verder geen binding met het plangebied.

4 Conclusie

4.1 Vleermuis

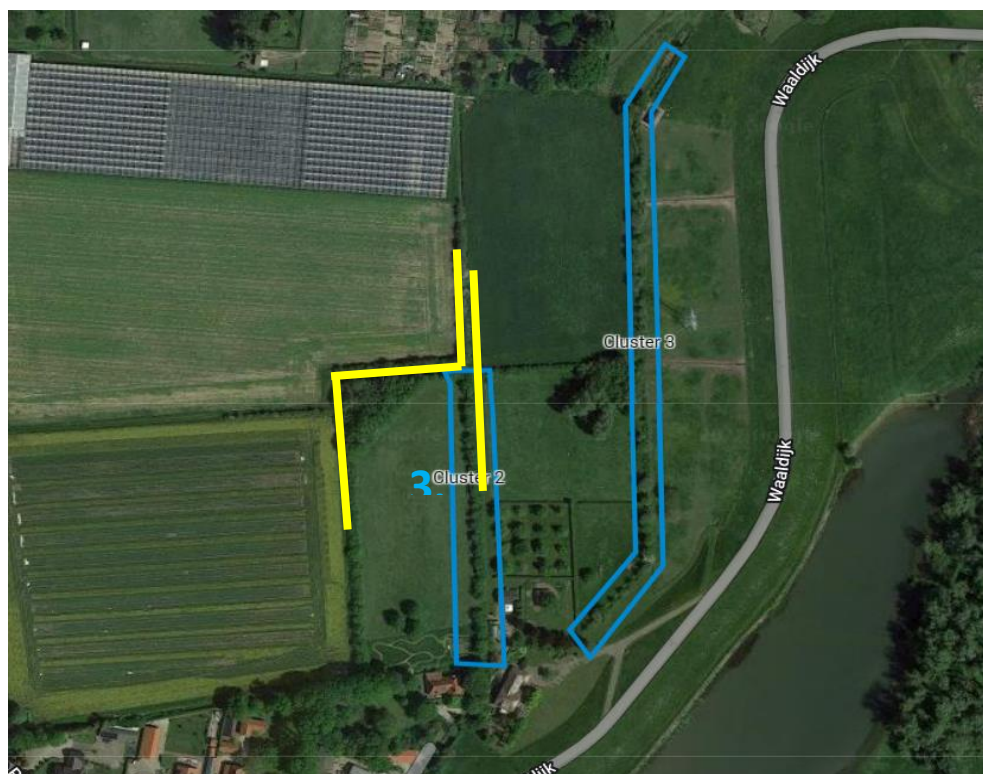
4.1.1 Vliegrouete

Er zijn twee vliegrouetes van gewone dwergvleermuis aanwezig. Deze vliegrouetes staat ook getekend in afbeelding 2. Langs de haag die loopt aan de rand van het plangebied links van cluster 2, loopt een vliegrouete in de richting noord-zuid. Deze dieren kwamen uit noordelijke richting. Langs de haag in cluster 2 loopt een vliegrouete in de richting noord-zuid.

Met de huidige plannen blijft het grootste deel van de hagen behouden. Alleen op enkele plekken zullen doorsneden gemaakt worden. Hiermee worden de hagen te beperkt aangetast voor een overtreding van de Wet natuurbescherming. Wanneer de hagen wel verwijderd worden en moeten worden verlegd, vindt er wel een overtreding plaats.

Bij de huidige plannen zorgt de komst van woningen en hiermee gepaarde toename van verlichting op de hagen, wel tot een overtreding.

Met de huidige plannen leidt alleen de toename van verlichting tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de vliegrouete van vleermuizen. Wanneer de hagen wel verwijderd worden en moeten worden verlegd, vindt er nog een extra overtreding plaats.

Afbeelding 7, visualisatie van de vliegrouetes bij de clusters op de planlocatie. De vliegrouetes staan aangegeven met een gele streep op de kaart.

4.1.2 Foerageergebied

Foerageergebieden zijn uitsluitend beschermd indien deze essentieel zijn voor het functioneren van een verblijfplaats. Bij de onderzoeken zijn deze niet vastgesteld. Tijdens het onderzoek zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen en rosse vleermuizen aangetroffen.

Dwergvleermuizen jagen in half opengebieden, langs objecten zoals gevels, water, lantarenpalen, bosranden en ander beplantingen. Van deze objecten worden de beplantingen tijdens de werkzaamheden zeer beperkt aangetast. Foerageergebieden van deze soort blijven ruimschoots voorhanden in de omgeving. De aantasting leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming.

De rosse vleermuis jaagt voornamelijk hoog boven opengebied. De bouw van de enkele woningen leidt niet tot een significantie afname aan foerageer mogelijkheden voor deze soort. In de omgeving zijn deze jachtgebieden van deze soort ruimschoots aanwezig.

De omvorming van de weilanden tot een woonwijk en de herontwikkeling leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft foerageergebieden van vleermuizen.

4.2 Huismus

Huismussen zijn aangetroffen aan beide zijden van de doorgang in zuidelijk helft van de haag in cluster 2. Ook zijn er huismussen aangetroffen in de T-vormige heg en het kleine heggetje tussen de woningen, allebei rechts van cluster 2. Daarnaast zijn er drie verblijfplaatsen aangetroffen in de kleine woning met oranje dak ten zuiden van cluster 2. Deze woning ligt buiten het plangebied, maar het betekent wel dat de hagenstructuren tot het functioneel leefgebied van deze soort behoren.

Met de huidige plannen blijft het grootste deel van de hagen behouden. Alleen op enkele plekken zullen doorsneden gemaakt worden. Hiermee worden de hagen te beperkt aangetast voor een overtreding van de Wet natuurbescherming. Wanneer de hagen voor minimaal een derde verwijderd worden en moeten worden verlegd, wordt het functioneel leefgebied van de huismus wel aangetast.

Met de komst van woningen worden tevens nieuwe verblijfplaatsen voor de huismus gecreëerd.

Het beperkt verwijderen van stukjes hagen leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de huismus. Wanneer de hagen voor minimaal een derde verwijderd worden en moeten worden verlegd, wordt het functioneel leefgebied van de huismus wel aangetast en vindt er wel een overtreding plaats.

4.3 Steenmarter en kleine marterachtigen

Naderonderzoek naar steenmarter en kleine marterachtigen is een gecombineerd onderzoek, met behulp van cameravallen.

Steenmarters en kleine marterachtigen zijn niet aangetroffen. Het plan gebied is van geen belang voor deze soorten.

Kleine marterachtigen zijn bij een eerder nader onderzoek naar het nabij gelegen plangebied ook niet aangetroffen: *“Nader onderzoek Zandsestraat Bemmelse vleermuizen, sleedoornpage, roofvogelnesten kleine marterachtigen en steenuil, Foreest Groen Consult, 12 november 2021”*.

De omvorming van de weilanden tot een woonwijk en de herontwikkeling leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft steenmarter en kleine marterachtigen.

4.4 Steenuil

Steenuil is meerdere keren waargenomen op drie verschillende plaatsen in het plangebied. Bij een eerder nader onderzoek: *“Nader onderzoek Zandsestraat Bemmelse vleermuizen, sleedoornpage, roofvogelnesten kleine marterachtigen en steenuil, Foreest Groen Consult, 12 november 2021”*, waren al twee waarnemingen gedaan van steenuil langs de Zandsestraat. Vermoedelijk zijn al deze waarnemingen van dezelfde steenuil of steenuilpaartje die hier een territorium heeft/hebben. Op één waarneming na, zijn de locaties van de waarnemingen allemaal binnen 300 meter van elkaar (zie afbeelding 8).

Kennisdocument steenuil BIJ12 stelt dat steenuilen binnen hun territorium tot enkele honderden meters van de nestplek aanwezig kunnen zijn. Waarnemingen van de aanwezigheid van steenuilen die verder dan 500 meter uit elkaar liggen, duiden vaak op twee verschillende territoria. Op de plan locatie moet hierdoor worden uitgegaan van één territorium van de steenuil.

De omvorming van de weilanden tot een woonwijk en de herontwikkeling leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de Steenuil.

Afbeelding 8, waarnemingen van de steenuil inclusief 300 meter cirkel die de territoria verbeeld van de steenuil op de hoek van de kassen met de volkstuinen. Oranje vogelsymbolen geven de locaties weer waar de steenuil is aangetroffen. Het plangebied is met een gele lijn omrand. De twee waarnemingen langs de Zandsestraat zijn bij een eerder nader onderzoek gedaan naar het oranje omrande gebied ("Nader onderzoek Zandsestraat Bommel vleermuizen, sleedoorndpage, roofvogelnesten kleine marterachtigen en steenuil, Foreest Groen Consult, 12 november 2021")

4.5 Sleedoorndpage

Bij de twee bezoeken in de zomer zijn geen sleedoorndpages aangetroffen. Dit geldt ook voor de tellingen van eitjes in het voorjaar (bladloze periode).

De omvorming van de weilanden tot een woonwijk en de herontwikkeling leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de sleedoorndpage.

4.6 Overige waarnemingen

Eén keer is een laatvlieger waargenomen. Deze vloog op 7 september 2022 langs de haag in cluster 2. Deze vleermuis had verder geen binding met het plangebied.

De omvorming van de weilanden tot een woonwijk en de herontwikkeling leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de laatvlieger.

5 Samenvatting

In de onderstaande tabel staan de onderdelen waarop de Wet natuurbescherming bij de huidige plannen wordt overtreden en waar een ontheffing voor noodzakelijk is.

Soort	Onderdeel	Locaties	Aantal individuen	Overtreding Wnb
Gewone dwergvleermuis	Vliegroute (door toename verlichting)	- Langs de haag die loopt vanaf de kas naar de woningen toe aan de rand van het plangebied links van cluster 2. - Langs de haag in cluster 2	40	Ja, bij toename verlichting
Huismus	Functioneel leefgebied	- Hagen structuren in de omgeving van de kippenren en boomgaard.	10-15	Nee
Steenuil	Territorium	- Het hele plangebied.	1 broedpaar	Ja, afname leefgebied

Met de huidige plannen worden enkele weilanden omgevormd tot een woonwijk. Daarbij blijft het grootste deel van de hagen behouden. Alleen op enkele plekken zullen doorsneden gemaakt worden. Hiermee wordt voor de haag afhankelijke soorten de hagen te beperkt aangetast voor een overtreding van de Wet natuurbescherming.

Wanneer de hagen wel verwijderd worden en moeten worden verlegd, vindt er nog een extra overtreding plaats wat betreft de vliegroutes van vleermuizen.

Wanneer de hagen voor minimaal een derde verwijderd worden en moeten worden verlegd, wordt het functioneel leefgebied van de huismus wel aangetast en vindt er wel een overtreding plaats. In dat geval is een ontheffing wel noodzakelijk.

6 Advies

6.1 Intrinsieke waarde

Onder de wet natuurbescherming wordt elk in het wild levende dier of inheemse plant beschermd. Ook diersoorten of diergroepen, die niet in de lijsten van de flora en faunawet voorkomen, bezitten deze bescherming. Voorwaarde is wel dat het inheemse dieren betreft. Dit is de intrinsieke waarde van het dier of de plant.

Het is daarom aan te bevelen om direct voorafgaande aan de werkzaamheden het plangebied en de omgeving te controleren op de aanwezigheid van dieren. Worden dieren aangetroffen moeten deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen. Ook tijdens de werkzaamheden dient met de aanwezigheid van dieren rekening te worden gehouden. Treft men een dier aan dan moet deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen, of moet het dier in veiligheid gebracht worden. Worden onverhoopt beschermde diersoorten aangetroffen dan moeten de werkzaamheden worden gestaakt en een passende oplossing worden gezocht.

6.2 Aanvragen van een ontheffing

Geadviseerd wordt om voor de vliegroute van de gewone dwergvleermuis een ontheffing aan te vragen. Door de komst van woningen en de daarmee gepaard gaande toename van verlichting wordt de vliegroute aangetast. Bij de aanvraag van de ontheffing is het dan ook aan te bevelen om tijdig te kijken naar het verlichtingsplan. Vraag deze ontheffing tijdig aan en start ook op tijd met de aanleg van een vervangende vliegroute.

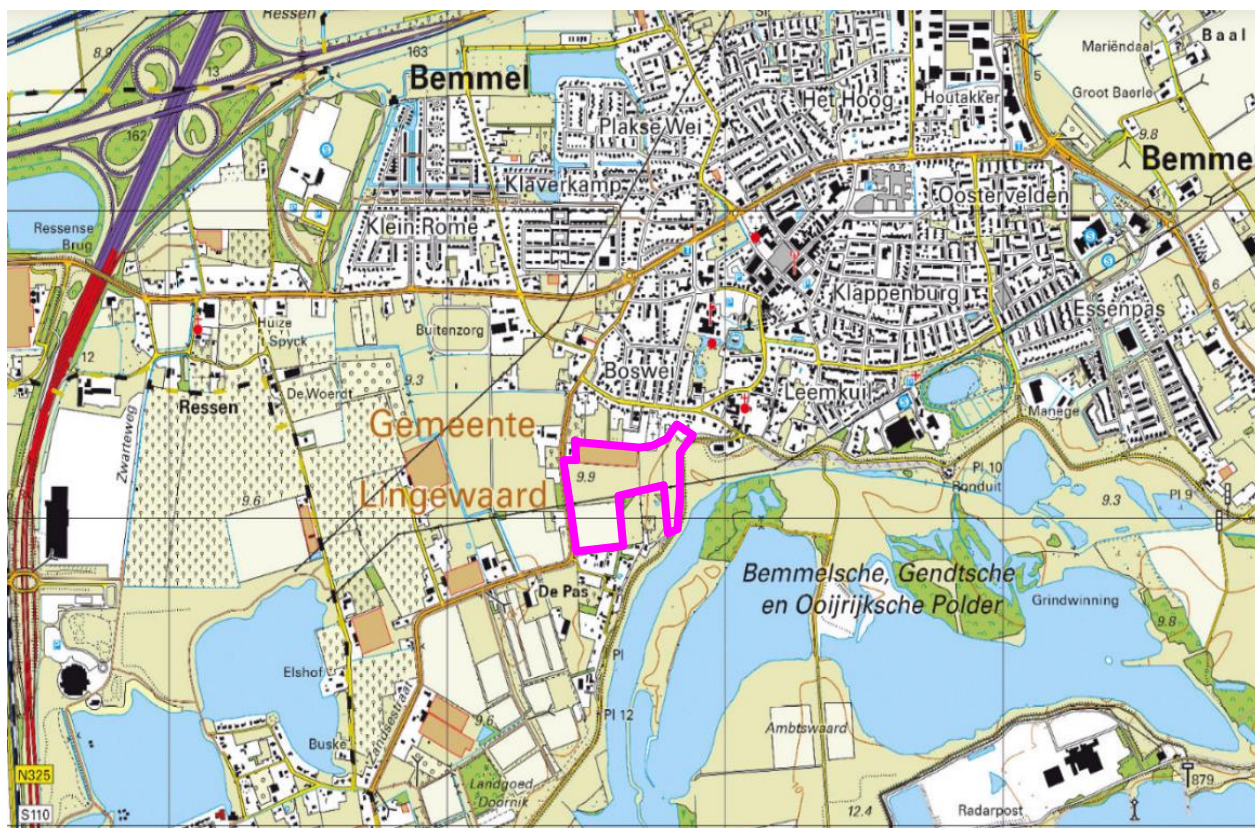
Daarnaast wordt er geadviseerd om voor het territorium van de steenuil een ontheffing aan te vragen. Door de komst van de woningen wordt het leefgebied van de steenuil beperkt.

Voor het functionele leefgebied van de huismus wordt geadviseerd om een ontheffing aan te vragen wanneer de hagen voor minimaal een derde verwijderd worden en moeten worden verlegd. In dat geval wordt het functioneel leefgebied van de huismus van namelijk wel aangetast.

Door tijdig een ontheffing aan te vragen kan ook op tijd worden begonnen met de mitigerende maatregelen en kunnen de gewone dwergvleermuis en de steenuil langzaam wennen aan de veranderingen in het leefgebied.

Bijlage 6: Actualisatie Quicksan natuuronderzoeken 2024

Actualisatie Quickscan Zandsestraat, Bemmeler

Actualisatie Quicksan Zandsestraat, Bemmelen

Opdrachtgever: Jansen Bouwontwikkeling B.V.

Datum: 21 maart 2024

Status: **Definitief**

Uitvoering: Foreest Groen Consult B.V.

E-mail @foreestgroenconsult.nl
[Http://www.foreestgroenconsult.nl](http://www.foreestgroenconsult.nl)

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Beschrijving van het plangebied	6
2.1	Plannen.....	7
2.2	Beschrijving onderzoek	7
2.3	Natura 2000.....	8
2.4	Gelders Natuur Netwerk	9
3.	Resultaten	10
3.1	Flora.....	10
3.2	Zoogdieren	11
3.3	Amfibieën	11
3.4	Reptielen	11
3.5	Ongewervelden	11
3.6	Broedvogels.....	11
3.7	Vissen	12
3.8	Vleermuizen	12
3.8.1	Gebouwen	12
3.8.2	Bomen	12
4.	Conclusie	13
4.1	Flora.....	13
4.2	Zoogdieren	14
4.3	Amfibieën	16
4.4	Reptielen	17
4.5	Ongewervelden	17
4.5.1	Vlinders.....	17
4.5.2	Libellen	18
4.5.3	Overige ongewervelden	18
4.6	Broedvogels.....	18
4.7	Vissen	21
4.8	Vleermuizen	21
4.8.1	Vaste rust- en verblijfplaatsen	21
4.8.2	Foerageergebied	21
4.8.3	Vliegroute.....	22
4.9	Samenvatting.....	23
4.10	Natura 2000.....	23
4.11	Gelders Natuur Netwerk	23
4.12	Houtopstanden.....	24
5.	Verlopen nader onderzoeken	25
6.	Advies	26
6.1.	Intrinsieke waarden.....	26
6.2.	Algemeen versterken van de biodiversiteit	26
7.	Literatuurlijst	27
7.1	Websites.....	27
7.2	Verspreidingsatlassen	27
	Bijlage 1: Foto impressie plangebied	28

Bijlage 2: Gegevens NDFF.....	31
Bijlage 3: Quick scan natuur, Bemmeler Zandsestraat.....	32
Bijlage 4: Nader onderzoek Zandsestraat Bemmeler.....	33
Bijlage 5: Quickscreen natuur onderzoek Uitbreiding plangebied, Zandsestraat Bemmeler	34
Bijlage 6: Nader onderzoek Uitbreiding plangebied, Zandsestraat Bemmeler.....	35

1. Inleiding

In opdracht van Jansen Bouwontwikkeling BV is op 20 februari 2024 een quickscan natuuronderzoek uitgevoerd op enkele percelen tussen de Zandsestraat en de waaldijk ter hoogte van Zandsestraat 1 in Bemmelen.

De reden voor deze quickscan is dat een woonwijk wordt gerealiseerd op meerdere percelen gelegen tussen de Zandsestraat en de Waaldijk in Bemmelen. Er zijn meerdere quickscans en nader onderzoeken reeds uitgevoerd:

- ❑ *“Quick scan natuur, Bemmelen, Zandsestraat, SAB, Datum: 29-09-2020 Projectnummer: 200256”*
- ❑ *“Nader onderzoek Zandsestraat Bemmelen vleermuizen, sleedoornpage, roofvogelnesten, kleine marterachtigen en steenuil, Foreest Groen Consult BV, 12 november 2021”*
- ❑ *“Quickscan natuur onderzoek Uitbreiding plangebied, Zandsestraat Bemmelen, Foreest groen consult BV, 19 april 2022”*
- ❑ *“Nader onderzoek Uitbreiding plangebied, Zandsestraat Bemmelen vleermuizen, huismus, steenmarter, kleine marterachtigen, steenuil en sleedoornpage, Foreest Groen Consult BV, 11 december 2022”.*

De nu uitgevoerde quickscan dient als actualisatie van de voorheen uitgevoerde quickscans op deze locatie. Hierbij worden ook de resultaten van voorgaande nader onderzoeken meegenomen. Weer wordt gekeken of nader onderzoek nodig is naar beschermde soorten op deze percelen. In hoofdstuk 5 wordt deze quickscan naast de voorgaande onderzoeken gehouden om te zien wanneer welk vervolg onderzoek noodzakelijk is.

Een quickscan is een eerste opname die inzicht geeft in de eventuele aanwezigheid van beschermde dier- en plantensoorten. De quickscan bestaat uit een veldbezoek en wordt aangevuld met gegevens uit openbaar toegankelijke bronnen als verspreidingsatlassen en waarneming sites. Op basis van de resultaten kan nader aanvullend onderzoek naar een of meerdere soorten noodzakelijk zijn.

Het onderzoek en de rapportage zijn uitgevoerd door MSc werkzaam als ecooloog bij Foreest Groen Consult BV.

2. Beschrijving van het plangebied

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied. Het plangebied is met een blauwe lijn omcirkeld. De eerder onderzochte gebieden zijn met een gele (QS 2020 en NO 2021) en rode (QS 2022 en NO 2022) lijn omcirkeld. Met een groene cirkel is de locatie van een poel aangegeven. (bron: <https://topotijdreis.nl/>)

Het plangebied grenst aan de bebouwde kom van Bemmelen (gemeente Lingewaard, provincie Gelderland). De omgeving van Bemmelen kenmerkt zich door de nabijheid van de rivier de Waal en wordt omgeven door agrarische gronden. In de nabijheid liggen natuurgebieden als Ooijpolder en Ambtswaard. Ten zuiden van het plangebied bevinden zich natuurakkers van Doornik. De directe omgeving van het plangebied kenmerkt zich voornamelijk door de aanwezigheid van agrarische gronden. Ten noorden bevinden zich woonhuizen. Ten westen van de Zandsestraat zijn agrarische percelen aanwezig. Ten oosten wordt het gebied omsloten door de Waaldijk en ten zuiden zijn voornamelijk alleenstaande woningen aanwezig. Er is aan de zuidkant vlakbij het plangebied een beschaduwde poel aanwezig.

Het plangebied bestaat deels uit een perceel met kassen en deels uit agrarische gronden. Een perceel bestaat uit Engels raaigras en op de andere percelen wordt groente verbouwd. Tussen het perceel dat bij de Waaldijk 18 behoort en de dijk ligt een strook grond die is opgedeeld in een drietal weiden. Deze weiden worden met paarden begraaft en op de meest noordelijk weide is een stalling aanwezig voor deze dieren. Uitgezonderd de knotbomen langs de sloot zijn hier geen opgaande beplantingen aanwezig. De drie weilanden stoppen aan de voet van de dijk. Het gras is kort begraaft. Het talud van de dijk is eveneens met gras begroeid. Hier worden drie opgangen in gerealiseerd: één voetpad en twee fietspaden.

2.1 Plannen

Afbeelding 2. Toekomstig stedenbouwkundig plan van het gebied.

In het plangebied wordt een nieuwe groen woonwijk gerealiseerd. Op afbeelding 2 is een stedenbouwkundig plan te zien van hoe het plangebied eruit gaat zien. Deze wijk zal een grote groenstrook bevatten onder de hoogspanningslijnen met een 65 meter buffer. De bestaande struwelen en knotbomen blijven behouden. In de groene gebieden worden boomgaarden, wadi's, speelvelden en hondenvelden aangelegd.

2.2 Beschrijving onderzoek

Weersgesteldheid:

Temperatuur 6 °C

Windkracht: 2 Bft

Omschrijving: Dun bewolkt en droog

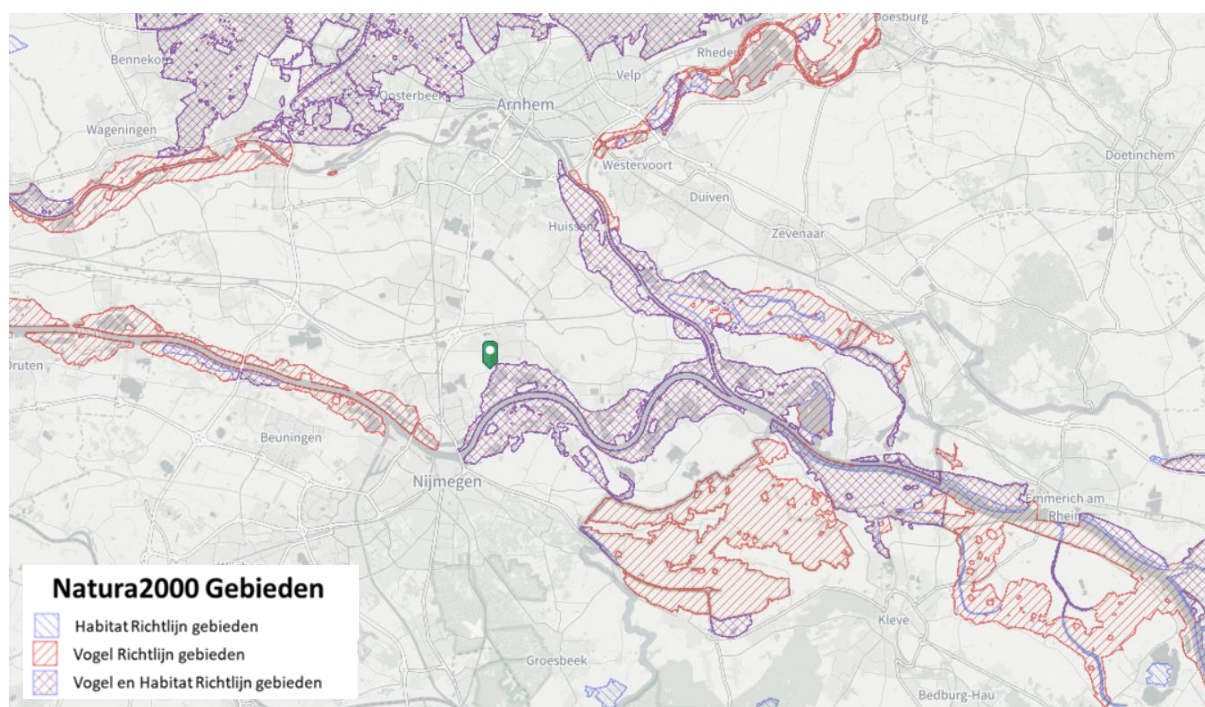
Het terrein is systematisch nagezocht op soorten. Alle soorten zijn genoteerd. Vervolgens zijn verspreidingsatlassen en openbare bronnen nagezocht op eventueel waarnemingen van beschermde soorten die voor de plannen van belang kunnen zijn.

2.3 Natura 2000

Het plangebied ligt naast het Natura 2000 gebied Rijntakken. Dit gebied begint aan de andere zijde (oostzijde) van de Waaldijk.

Tabel 1: Natura 2000 gebieden binnen 15 km van het plangebied.

Afstand	Type OF Richting	Gebied
0,1 km oost	Vogelrichtlijngebied habitatrichtlijngebied	Rijntakken
7,4 km ten zuidoosten	Vogelrichtlijngebied	Unterer Niederrhein
7,8 km ten zuidoosten	Habitatrichtlijngebied	Wylter Meer
8 km noord	Vogelrichtlijngebied Habitatrichtlijngebied	Veluwe
12,1 km oost	Habitatrichtlijngebied	Salmorth, nur Teilfläche
14 km zuid	Habitatrichtlijngebied	De Bruuk
14,1 km ten zuidoosten	Habitatrichtlijngebied	Kranenburger Bruch
14,9 km zuid	Habitatrichtlijngebied	Sint Jansberg

Afbeelding 3: Ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000 gebieden. Het plangebied is met een groene marker aangegeven. (bron: <https://natura2000.eea.europa.eu/expertviewer/>)

2.4 Gelders Natuur Netwerk

Het plangebied ligt niet in de GNN of GO gebieden van het Gelders Natuur Netwerk. Delen van dit netwerk liggen aan de west- en oostzijde van de dijk.

Afbeelding 4: Ligging van het plangebied ten opzichte van GNN en GO gebieden. Het plangebied is met een rode marker omcirkeld. (bron: <http://gelderland.maps.arcgis.com>)

3. Resultaten

3.1 Flora

Op het perceel zijn de volgende plantensoorten aangetroffen:

- ☐ Akkerdistel
- ☐ Akkerkool
- ☐ Berenklaauw
- ☐ Braam
- ☐ Brantnetel
- ☐ Cichorei
- ☐ Echte kamille
- ☐ Engels raaigras
- ☐ Ereprijs
- ☐ Es
- ☐ Fluitenkruid
- ☐ Gewone brunel
- ☐ Hondsdraf
- ☐ Jacobskruid
- ☐ Kantige basterdwederik
- ☐ Klein kruiskruid
- ☐ Klein streepzaad
- ☐ Kleine ooievaarsbek
- ☐ Kleine veldkers
- ☐ Klimop
- ☐ Krokus
- ☐ Kroontjeskruid
- ☐ Kropaar
- ☐ Kruipende boterbloem
- ☐ Maagdenpalm
- ☐ Meidoorn
- ☐ Paardenbloem
- ☐ Paarse dovennetel
- ☐ Populier
- ☐ Ridderzuring
- ☐ Schapengras
- ☐ Scherpe boterbloem
- ☐ Schietwilg
- ☐ Schijnaardbei
- ☐ Sleedoorn
- ☐ Smalle weegbree
- ☐ Speerdistel
- ☐ Valse salie
- ☐ Vlier
- ☐ Vogelmuur

- ☐ Walstro
- ☐ Witte klaver
- ☐ Witte krodde
- ☐ Zachte ooievaarsbek
- ☐ Zwarte els

3.2 Zoogdieren

Op het perceel zijn de volgende zoogdiersoorten aangetroffen:

- ☐ Bosmuis (holen)
- ☐ Bruine rat (holen)
- ☐ Konijn (hol en uitwerpselen)
- ☐ Haas
- ☐ Mol (hopen)
- ☐ Veldmuis (holen)

3.3 Amfibieën

Op het perceel zijn geen amfibieën aangetroffen.

3.4 Reptielen

Op het perceel zijn geen reptielen aangetroffen.

3.5 Ongewervelden

Op het perceel zijn de volgende ongewervelden aangetroffen:

- ☐ Regenworm

3.6 Broedvogels

Op het perceel zijn de volgende broedvogels aangetroffen:

- ☐ Ekster (nest)
- ☐ Grauwe gans (overvliegen)
- ☐ Groene specht
- ☐ Heggenmus
- ☐ Holenduif
- ☐ Houtduif
- ☐ Houtsnip
- ☐ Huismus
- ☐ Kauw
- ☐ Koolmees
- ☐ Merel
- ☐ Ringmus
- ☐ Roodborst
- ☐ Spreeuw

- ❑ Torenvalk
- ❑ Vink
- ❑ Wilde eend
- ❑ Winterkoning
- ❑ Zwarte kraai (nest)

3.7 Vissen

Op het perceel zijn geen vissen aangetroffen. Open water ontbreekt.

3.8 Vleermuizen

3.8.1 Gebouwen

In het plangebied staat een kas gemaakt van glas en metaal. De kas is grotendeels leeg en bevat aan één zijde wat tijdelijk opgeslagen tuinspullen van de bewoners van Zandsestraat 1. De schuur in de paarden wei is enkelwandig en bezit een dakbeschot. Deze schuur verkeert in een goede staat van onderhoud.

3.8.2 Bomen

Er zijn geen grote bomen met holten, spleten of loszittende delen anders dan de oude volledig holle knotbomen. Alle overige bomen hebben kleine diameters tot circa 20 cm.

4. Conclusie

4.1 Flora

Akkerboterbloem, Akkerdoornzaad, Akkerogentroost, Brede wolfsmelk, Dreps, Groot spiegelklokje, Grote leeuwenklauw, Kartuizer anjer, Kleine wolfsmelk, Kluwenklokje, Naaldenkervel, Stijve wolfsmelk, Wilde ridderspoor en Wilde weit zijn volgens de verspreidingsgegevens aanwezig binnen 5 km van het plangebied.

Tabel 2. Aanwezige soorten binnen 0-1 en 1-5 km volgens de verspreidingsgegevens, met habitat type en beoordeling van geschiktheid van het plangebied voor deze soorten.

Afstand	Soort	Groeiplaats	Plangebied geschikt?
0-1 km	Akkerboterbloem	Droge kalkrijke en leemrijke akker, vooral onder wintergraan.	Nee
	Akkerogentroost	Matig voedselarme, vochtige en kalkrijke grond van akkers.	Nee
	Dreps	Wintergraan- en speltakkers, langs spoorwegen, braakliggende grond, en andere braakliggende terreinen.	Nee
	Groot spiegelklokje	Stikstofarme zand, of kleigrond langs rivierdalen zoals de IJssel en de Rijn.	Nee
	Naaldenkervel	Akkers, ruderaal plaatsen of andere braakliggende terreinen en losse grond. Vooral langs rivierbeddingen	Nee
	Stijve wolfsmelk	Zonnige tot licht beschaduwde vochtige plaatsen. Vooral op akkers, langs rivierdalbossen, heggen, kapvlakten, open bermen en waterkanten.	Nee
	Wilde ridderspoor	Kalkhoudende akkers en langs rivieren zoals de Maas en IJssel.	Nee
	Wilde weit	Wintergraanakkers, rotsachtige plaatsen, kalkgrasland, bermen, op puinkegels aan de voet van kalkhellingen en heggen.	Nee
1-5 km	Akkerdoornzaad	Warme open plekken op begraasde zeedijken en rivierdijken, grindafzettingen langs rivieroever, puinhellingen en graanakkers.	Ja
	Brede wolfsmelk	Kalkrijke akkers, akkerranden, stoppelvelden, braakliggende grond, bermen (open plekken) en langs sloten.	Nee
	Grote leeuwenklauw	Voorkeur aan zanderige grond en akkers op kalkhoudende grond	Nee
	Kartuizer anjer	Voorkeur aan zanderige grond en akkers. Ook naast waterkanten met zanderige bodem, kleigrond of stenen	Nee
	Kleine wolfsmelk	Omgewerkte grond, graan- en hakvruchtakkers, stoppelvelden, braakliggende grond, perken, bermen en dijken (padranden en open plekken) en langs spoorwegen.	Nee
	Kluwenklokje	Langs rivieren op zonnige en matig vochtige bodem van zand, klei of leem.	Nee

Het plangebied heeft intensief gebruikt akkerland, goed begraasde weilanden en een net ingezaaid weiland. Door het intensieve gebruik van dit gebied zijn er geen geschikte groeiplaatsen voor **Akkerboterbloem, Akkerogentroost, Brede wolfsmelk, Dreps, Groot spiegelklokje, Grote leeuwenklauw, Kartuizer anjer, Kleine wolfsmelk, Kluwenklokje, Naaldenkervel, Stijve wolfsmelk, Wilde ridderspoor** en **Wilde weit**. Aanwezigheid van deze soorten is uit te sluiten.

De begraasde dijk is geschikt habitat voor de **Akkerdoornzaad**. Deze soort verspreidt zichzelf door met hun stekelige vruchten in de vacht van dieren te blijven haken. De soort is recent in 2023 waargenomen langs de Breedlersestraat en de Dikelsestraat ten noorden van Bemmelen. Door recreatie kan **Akkerdoornzaad** zich mogelijk vanaf deze locatie verspreiden via honden en/of mensen naar het plangebied. Nader onderzoek naar **Akkerdoornzaad** is noodzakelijk om de aanwezigheid uit te sluiten op de begraasde dijk.

Conclusie

De Omgevingswet, besluit activiteiten leefomgeving wordt voor de soortgroep flora mogelijk overtreden. Nader onderzoek naar **Akkerdoornzaad** is noodzakelijk.

4.2 Zoogdieren

In de verspreidingsgegevens worden een groot aantal zoogdieren aangetroffen binnen 5 km van de planlocatie. Hiervan is een aantal vrijgesteld bij ruimtelijke ontwikkeling in Gelderland. De niet vrijgestelde soorten zijn: **Bever, Boommarter, Bunzing, Bas, Edelhert, Eekhoorn, Hermelijn, Otter, Steenmarter, Wezel** en **Woelrat**.

Bever & otter

Het leefgebied van de bever en otter bestaat uit overgangsgebieden tussen land en water, zoals rivieren, beken en meren. Bevers hebben een waterdiepte van minimaal 50 cm nodig. In het plangebied zijn geen dergelijke waterpartijen aanwezig. Tussen het plangebied en de dichtstbijzijnde geschikte waterpartij 'De strang' ligt de Waaldijk wat een barrière vormt voor bevers en otters. De aanwezigheid van bevers en otters is uit te sluiten.

Marterachtigen: boommarter, bunzing, hermelijn, steenmarter en wezel

Het leefgebied van de marters: boommarter, bunzing, hermelijn steenmarter en wezel is divers. Ze leven in kleine landschappen met voldoende beschutting, ook dorpen en steden. Als nest gebruiken ze gebouwen, takkenhopen, holen van bijvoorbeeld een konijn, mol, vos, muis of andere natuurlijke holen. Molshopen, konijnenholen, rattenholen en muizenholen zijn aangetroffen op de locatie, waar de bunzing, hermelijn en wezel gebruik van kunnen maken. Voedsel is ook aanwezig op de planlocatie. Aanwezigheid van bunzing, hermelijn en wezel is niet uit te sluiten.

Voor de boommarter zijn er geen geschikte verblijfplaatsen zoals boomholtes aanwezig. Het plangebied is door de afwezigheid van bos ook geen leefgebied voor de boommarter. Aanwezigheid van de boommarter is uitgesloten.

De steenmarter kan in de knotwilgen, sleedoornstruweel of in de buizen langs de kas tijdelijke rustplaatsen vinden. De steenmarter kan ook prooien vinden in het gebied. Nader onderzoek moet uitwijzen wat het belang van het gebied voor de steenmarter is.

Nader onderzoek is noodzakelijk naar bunzing, hermelijn, steenmarter en wezel.

Das

Het leefgebied van de das bestaat uit kleinschalig akker- en weideland met vegetatie zoals bosjes, heggen en houtwallen. Het terrein bestaat uit akker- en weilanden met boomrijen en sloten. Hiervan uitgaande is het gebied in potentie geschikt. Echter, zijn er geen enkele sporen (snuitputjes en haren) of burchten van de das aangetroffen. Het is uitgesloten dat het plangebied essentieel leefgebied is van de das. Bovendien zijn in de eerdere nadere onderzoeken ook geen dassen op de cameravallen (struikrovers) gezien. Aanwezigheid van de das is uit te sluiten.

Edelhert

Het edelhert komt voor op de Veluwe, de Oostvaardersplassen en sinds 2005 binnen een raster in het Weerterbos. Hierbuiten geldt een 'nulstand', wat inhoudt dat daarbuiten geen edelherten mogen leven. Dieren die zich buiten deze gebieden begeven worden daarom afgeschoten. Het plangebied ligt niet in één van deze gebieden, dus is de aanwezigheid van edelherten uit te sluiten.

Eekhoorn

Het leefgebied voor eekhoorns bestaat uit bossen, tuinen, parken en houtwallen met voldoende voedsel. Veel voedsel vindt de eekhoorn in het plangebied niet, omdat de bosjes voornamelijk bestaan uit gewone es en veldesdoorn. Daarbij zijn tijdens de veldinspectie geen eekhoornnesten aangetroffen. De boomtoppen waren goed zichtbaar door de afwezigheid van blad. De planlocatie is niet van belang voor de eekhoorn.

Woelrat

De woelrat komt met name voor in de buurt van schoon, stilstaand zoet water, zoals beken, rivieren, sloten, greppels en meren. Hij heeft een voorkeur voor gebieden met een gelijkmatige waterstand met steile oevers die begroeid zijn en die meerdere vegetatielagen hebben. Hij kan ook aangetroffen worden verder weg van het water, in boomgaarden en op akkerland, maar dan vaak ondergronds in gangenstelsels. Het plangebied heeft geen permanent schoon stilstaand water. Het dichtstbijzijnde water mogelijk geschikt is, ligt aan de andere kant van de Waaldijk. Deze waaldijk vormt een barrière tussen het plangebied en mogelijk geschikt habitat. Verder, zijn er geen gangenstelsels van woelratten aangetroffen in het plangebied. Aanwezigheid van woelratten is uitgesloten.

Conclusie

De Omgevingswet, besluit activiteiten leefomgeving wordt voor de soortgroep zoogdieren mogelijk overtreden. Nader onderzoek naar kleine marterachtigen en de steenmarter is noodzakelijk.

4.3 Amfibieën

Volgens de verspreidingsgegevens zijn meerdere soorten binnen 5 km aangetroffen. De soorten binnen 5 km zonder vrijstelling van bescherming bij ruimtelijke ontwikkeling zijn: **Boomkikker**, **Kamsalamander**, **Poelkikker** en **Rugstreeppad**.

Tabel 3: Aanwezige soorten binnen 0-1 en 1-5 km volgens de verspreidingsgegevens, met habitat type en beoordeling van geschiktheid van het plangebied voor deze soorten.

Afstand	Soort	Habitat type	Plangebied geschikt?
0-1 km	Boomkikker	Visvrije, zonnig gelegen en matig voedselrijke wateren met een goed ontwikkelde oever- en watervegetatie. Als landhabitat zijn vooral zonnig gelegen zoom- en mantelvegetaties, vegetaties van meerjarige kruiden en braamstruwelen van belang	Nee
	Kamsalamander	Kleinschalig landschap met houtwallen en struwelen. Visvrije wateren langs grote rivieren, in beekdalen en op landgoederen. In het rivierengebied in zelden overstromende strangen, kleiputten en kolken.	Nee
	Rugstreeppad	Ondiep water dat snel opwarmt, vaak tijdelijke watertjes. Ph-waarde water niet lager dan 5.	Nee
1-5 km	Poelkikker	Onbeschaduwde voedselarm en schoon water met goed begroeide oeverzone in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden, hoogveengebieden en uiterwaarden.	Nee

Voor deze soorten is er geen geschikt voorplantingswater aanwezig in het plangebied. Op een perceel grenzend aan de zuidelijke kant van het plangebied is een poel aanwezig. Deze poel ligt grotendeels in de schaduw waar door deze voor de vier beschermde amfibieën (poelkikker, boomkikker, kamsalamander en alpenwatersalamander) van geen belang is. Bovendien hebben de plannen geen effect op deze poel. Het dichtstbijzijnde geschikte water voor boomkikker, kamsalamander en poelkikker is aan de andere kant van de Waaldijk. De waaldijk is een barrière tussen deze wateren en het plangebied, waardoor het voorkomen van de **boomkikker**, **kamsalamander** en **poelkikker** is uit te sluiten. Voor de **rugstreeppad** ontbreekt de zanderige grond en ondiepe poelen die deze soort nodig heeft. Echter als het gebied in een later stadium uit braakliggende grond zal bestaan, is het niet uit te sluiten dat de rugstreeppad zich zal vestigen in het plangebied.

Conclusie

De Omgevingswet, besluit activiteiten leefomgeving wordt voor de soortgroep amfibieën niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.4 Reptielen

Er zijn volgens de verspreidingsgegevens geen reptielen binnen 5 km aangetroffen. Verder ontbreekt er op de planlocatie geschikt habitat voor reptielen. Een natuurlijke schakering tussen dichte vegetatie en zandgronden ontbreekt. Aanwezigheid van beschermde reptielen is uitgesloten.

Conclusie

De Omgevingswet, besluit activiteiten leefomgeving wordt voor de soortgroep reptielen niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.5 Ongewervelden

4.5.1 Vlinders

Tijdens de veldinspectie zijn geen beschermde vlindersoorten waargenomen. Volgens de verspreidingsgegevens zijn meerdere soorten binnen 5 km aangetroffen: **Grote vos**, **Grote weerschijnvlinder**, **Sleedoornpage** en **Teunisbloempijlstaart**.

Tabel 5: Aanwezige soorten binnen 0-1 en 1-5 km volgens de verspreidingsgegevens, met waardplanten en leefomgeving.

Afstand	Soort	Waardplanten	Waardplant aanwezig?	Leefomgeving	Leefomgeving geschikt?
0-1 km	Grote vos	Zoete kers, iep, populier en wilg	Ja	Vochtige open bossen, bosranden en grote vrijstaande bomen	Ja
	Teunisbloempijlstaart (nachtvlinder)	Wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart	Ja	Open plekken in vochtige bossen, bosranden, open plaatsen (ruigtes) en bosranden	Nee
1-5 km	Grote weerschijnvlinder	Boswilg en grauwe wilg	Nee	Bosrijk, (oude) loofbossen of grote vrijstaande bomen	Nee
	Sleedoornpage	Sleedoorn en andere gecultiveerde Prunus soorten (weichselboom, larierkers, Amerikaanse/ kleine/ gewone vogelkers, zure kers, zoete kers en (kers)pruim)	Ja	Houtwallen, bosranden, wegbermen, spoorbermen, akkers, struwelen, tuinen en parken	Ja

De **grote vos** kan gebruik maken van de knotwilgen en de struwelen om in te rusten. Als deze planten verdwijnen bij de werkzaamheden, dan moet uit nader onderzoek blijken of de knotwilgen en struwelen van belang zijn voor de **grote vos**.

Voor de **grote weerschijnvlinder** zijn er geen geschikte waardplanten aanwezig. Er zijn geen bos- of grauwe wilgen in het plangebied. De aanwezigheid van deze soort is uit te sluiten.

Van de teunisbloempijlstaart zijn enkele waardplanten aangetroffen, maar het plangebied is door gebrek aan bosranden en ruigtes geen geschikt habitat. De teunisbloempijlstaart kan de geïsoleerde waardplanten niet bereiken. De aanwezigheid van deze soort is uit te sluiten.

Voor de **sleedoornpage** zijn er waardplanten en geschikt habitat aanwezig in het plangebied. De aanwezigheid van de **sleedoornpage** is niet uit te sluiten. Nader onderzoek naar de **sleedoornpage** is noodzakelijk.

Conclusie

De Omgevingswet, besluit activiteiten leefomgeving wordt voor de soortgroep vlinders mogelijk overtreden. Nader onderzoek naar **sleedoornpage** is noodzakelijk. Indien er knotwilgen en struweel verdwijnen, dan moet nader onderzoek laten blijken wat het belang hiervan is voor de **grote vos**.

4.5.2 Libellen

Binnen een straal van 5 km zijn volgens de verspreidingsgegevens **Beekrombout**, **Bosbeekjuffer** en **Rivierrombout** aanwezig. Echter is er voor deze libellen geen geschikt voortplantingswater aanwezig in het plangebied. De nabijgelegen beschaduwde poel is ook van geen belang voor deze beschermde soorten. Deze poel is geen geschikt habitat voor deze drie soorten beschermde libellen. Aanwezigheid van beschermde libellen is uit te sluiten.

Conclusie

De Omgevingswet, besluit activiteiten leefomgeving wordt voor de soortgroep libellen niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.5.3 Overige ongewervelden

De specifieke biotoopeisen die de beschermde ongewervelden stellen zijn in het plangebied niet aanwezig. Hierdoor is het uitgesloten dat deze beschermde soorten aanwezig zijn.

Conclusie

De Omgevingswet, besluit activiteiten leefomgeving wordt voor de soortgroep overige ongewervelden niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.6 Broedvogels

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende soorten of nesten van soorten aangetroffen: **Ekster (nest)**, **Grauwe gans**, **Groene specht**, **Heggenmus**, **Holenduif**, **Houtduif**, **Houtsnip**, **Huismus**, **Kauw**, **Koolmees**, **Merel**, **Ringmus**, **Roodborst**, **Spreeuw**, **Torenvalk**, **Vink**, **Wilde eend**, **Winterkoning** en **Zwarte kraai (nest)**.

De **grauwe ganzen** vlogen enkel over het plangebied.

Bescherming tijdens broedseizoen

Alle inheemse vogels zijn in het broedseizoen beschermd, ook de houtduif, kauw en roodborst. In de beplanting tussen en langs de wei-/akkerlanden van het plangebied zitten mogelijk broedvogels. Als deze verwijderd moet worden, dient dit te gebeuren buiten het broedseizoen anders is een nesten controle door een ecooloog nodig.

Bouwers van grote nesten: roofvogels, uilen, ekster en kraai

Tijdens het veldbezoek is een eksternest, twee kraaiennesten en een buizerdnest aangetroffen. Door de tijd van het jaar waren de bomen door het open karakter van de kronen goed te inspecteren op nesten (zie foto's bijlage). Het eksternest bevindt zich in de struweel tussen het akkerland aan de noordwest kant van het plangebied en het weiland in het midden van het plangebied. Een ekster heeft een categorie 5 nest en deze zijn enkel jaarrond beschermd als er geen alternatieven beschikbaar zijn. In de omgeving zijn voldoende andere bomen beschikbaar waar de ekster een nest in kan bouwen, waardoor dit nest enkel beschermd is in de broedperiode van de ekster. Indien het nest voor de broedperiode wordt verwijderd of er worden geen werkzaamheden in de broedperiode verricht, dan wordt de ekster hier niet verstoord.

In de boomgaard aan de andere kant van de Zandsestraat ten opzichte van het plangebied zijn twee kraaiennesten gevonden. Kraaien hebben ook een categorie 5 nest, waardoor het nest dezelfde bescherming geniet als het eksternest. Ook voor de kraai geldt dat er voldoende alternatieven nestlocaties in de omgeving aanwezig zijn. Echter kan een ransuil ook gebruik maken van deze nesten. Twee ransuilen zijn bij nader onderzoek 2021 (bijlage 4) gezien bij de woning van Zandsestraat 18, dus in de buurt van deze nesten. Nader onderzoek moet blijken wat het belang van de kraaiennesten is voor de ransuil.

Voor het buizerdnest aangetroffen aan de ander kant van de Waaldijk aan de oostkant van de Strang, geldt dezelfde conclusie voor nader onderzoek als in het quickscan onderzoek van 2022 (bijlage 5). De verstoringafstand (>75 meter) is dermate groot dat de buizerd niet wordt verstoord bij de werkzaamheden.

Holenbroeders

In de aanwezige bomen zijn geen geschikte holtes aangetroffen voor holenbroeders zoals de koolmees en pimpelmees. De koolmees is aangetroffen in de beplanting, maar hebben hun nest vermoedelijk nabij de huizen aan de zuid- of noordkant van het plangebied. Nader onderzoek naar holenbroeders is niet noodzakelijk.

Huismus

De huismus heeft een categorie 4 jaarrond beschermd nest. Tijdens het veldbezoek zijn huismussen aangetroffen in de beplanting aan de zuidzijde van het plangebied. Mogelijke gebouwen waar deze huismussen kunnen nestelen worden niet aangetast bij de werkzaamheden. Verder, in het plangebied zijn geen geschikte gebouwen voor huismussen aanwezig. De kas biedt geen mogelijkheden voor huismus om in te nestelen. Bij de paardenstal heeft een dakbeschot, maar mist de overige noodzakelijke elementen. Hier is geen dekking of kaal zand te vinden. Het plangebied is geen functioneel leefgebied van de huismus. De omvorming van grote gedeeltes van akkerland tot speelvelden, boomgaarden en wadi's zal juist leiden tot uitbreiding van het mogelijke leefgebied van de huismus. De

struwelen en weilanden van het plangebied zijn niet van essentieel belang voor de huismus. Nader onderzoek naar de huismus is niet noodzakelijk.

Steenuil

Tijdens de nader onderzoeken van 2021 (bijlage 4) en 2022 (bijlage 6) zijn meerdere steenuilen waargenomen. In 2021 zijn vier territoria in het plangebied aangetoond en in 2022 is de aanwezigheid van één territorium herbevestigd. De aanwezige begraasde weiden in het noordwesten is essentieel foerageergebied voor deze steenuilen. De omvorming van de weilanden tot een woonwijk en de herontwikkeling leiden mogelijk tot een overtreding van de Omgevingswet, besluit activiteiten leefomgeving voor wat betreft de steenuil. Nader onderzoeken naar de steenuil zijn noodzakelijk.

Kerkuil

Kerkuilen broeden en roesten in gebouwen, speciale nestkasten en heel incidenteel in boomholten. De kas en de paardenstal zijn geen geschikte plekken voor een kerkuil om te broeden of te roesten. Er zijn geen openingen en ruimtes aangetroffen. Het plangebied met zijn akkers, weilanden en struwelen is geschikt foerageergebied voor kerkuilen. Echter, zijn in de omgeving voldoende alternatieve foerageergebieden, zoals akker-, weilanden, struwelen, bosjes en ruigtes aanwezig. Hierdoor is het plangebied niet van essentieel belang voor mogelijke kerkuilen. Nader onderzoek naar de kerkuil is niet noodzakelijk.

Overige gebouw bewonende soorten

In de kas kunnen geen andere soorten broeden, zoals de spreeuw, merel en holenduif. Er zijn geen geschikte plekken in de kas waar deze soorten hun nest op kunnen bouwen. In de paardenstal kunnen mogelijk deze soorten broeden. Deze gebouw bewonende soorten hebben een categorie 5 nest en zijn enkel jaarrond beschermd als er geen alternatieven beschikbaar zijn, of zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd. In de omgeving zijn meer woningen beschikbaar, waardoor de paardenstal niet essentieel is. Indien er werkzaamheden aan de paardenstal zijn, moet dat buiten het broedseizoen plaatsvinden of moet de paardenstal voor het broedseizoen ongeschikt gemaakt zijn. Anders is nader onderzoek naar broedende gebouw bewonende vogels noodzakelijk.

Zwaluwen

Er zijn geen nesten aangetroffen van de huis- of boerenzwaluw op de planlocatie. De kas en paardenstal zijn ongeschikt voor de gierzwaluw. De kas heeft geen holle ruimtes waarin de gierzwaluw een nest kant bouwen. De paardenstal heeft geen overhangende kantpannen, waardoor de gierzwaluwen geen aanvliegroute hebben om tussen het dak en dakbeschot te komen. Deze soort kan hier niet nestelen. Nader onderzoek naar zwaluwen is niet noodzakelijk.

Conclusie

De Omgevingswet, besluit activiteiten leefomgeving wordt voor de soortgroep broedvogels mogelijk overtreden met betrekking tot de **rans-** en **steenuil**. Nader onderzoek naar **rans-** en **steenuil** is noodzakelijk. Voor de overige vogels geldt dat de werkzaamheden buiten de broedperiode moeten worden opgestart.

4.7 Vissen

Er is geen permanent watervoerend element aanwezig in het plangebied. De soortgroep vissen is zeker niet aanwezig.

Conclusie

De Omgevingswet, besluit activiteiten leefomgeving wordt voor wat betreft vissen niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.8 Vleermuizen

Volgens de verspreidingsgegevens is binnen 0-1 km de **gewone dwergvleermuis** en **laatvlieger** aangetroffen en binnen 1-5 km de **Baardvleermuis/ Brandts vleermuis, gewone/ grijze grootoorvleermuis, gewone/ kleine/ ruige dwergvleermuis, ingekorven vleermuis, ,** een **Onbekende Myoot, Rosse vleermuis, en Watervleermuis** aangetroffen.

4.8.1 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Op de planlocatie is geen geschikte bebouwing aanwezig. De kassen bieden geen geschikte rust- of verblijfplaatsen voor vleermuizen, omdat ze gemaakt zijn van slecht isolerende materialen. De enkelwandige paardenstal heeft een beschoten dak, maar de ruimte tussen de pannen en het dakbeschot is door de aanwezigheid van een dakgoot niet te bereiken voor vleermuizen. Bovendien kunnen de dieren nergens heen op het moment dat de temperaturen onder de dakpannen te hoog oplopen. Verder, zijn op de planlocatie geen geschikte bomen aanwezig. Alle bomen zijn te jong om geschikte holten en spleten met holle ruimtes te hebben voor een stabiel klimaat. De knotbomen zijn volledig hol, maar de stammen tochten van alle kanten. Hierdoor is ook hier geen stabiel klimaat voor boombewonende vleermuizen.

Conclusie

De Omgevingswet, besluit activiteiten leefomgeving wordt voor wat betreft de vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.8.2 Foerageergebied

Foerageergebieden zijn uitsluitend beschermd als deze een essentieel zijn. De akkerlanden zijn voor vleermuissoorten niet van belang als foerageergebied, omdat deze weinig prooidieren bevatten. Er is geen geschikt water aanwezig in het plangebied, wat een foerageergebied van de **meervleermuis** en **watervleermuis** uitsluit. De kleine poel nabij het plangebied is te klein om geschikt foerageerhabitat te zijn voor deze vleermuissoorten. De weilanden en struwelen kunnen wel foerageergebied zijn voor de overige vleermuissoorten gevonden in de verspreidingsgegevens. Er is voldoende alternatieve foerageergebied te vinden in de omgeving, zoals struwelen, weilanden en bomenrijen voor deze soorten. Daarom is het plangebied niet essentieel voor deze soorten. Daarbij wordt meer foerageergebied gecreëerd door de aanleg van een groenstrook tussen de woningen. De plannen hebben geen nadelige invloed op essentieel foerageergebied van vleermuizen.

Conclusie

De Omgevingswet, besluit activiteiten leefomgeving wordt voor wat betreft de foerageergebieden van vleermuizen niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.8.3 Vliegroute

Op het plangebied zijn bomenrijen aanwezig, waar tijdens de nader onderzoeken (bijlagen 4 en 6) meerdere vliegrouen van **gewone dwergvleermuizen** zijn aangetroffen (afbeelding 5). Bij verloop van de nader onderzoeken is nieuw onderzoek noodzakelijk. Voor dit onderzoek zijn mogelijke vliegrouen getekend in afbeelding 5.

Afbeelding 5: Vliegrouen gevonden in het plangebied tijdens de nader onderzoeken in 2021 en 2022. De gele lijnen geven de gevonden routes van 2021 aan en de rode lijnen de routes in 2022. De gele druppels geven foeragerende gewone dwergvleermuizen aan. De groene druppels geven foeragerende laatvliegers aan. De blauwe markering geeft een passerende ruige dwergvleermuis aan. De blauwe lijnen geven mogelijke vliegrouen aan bij nieuw nader onderzoek (bron: maps.google.nl).

Conclusie

De Omgevingswet, besluit activiteiten leefomgeving wordt voor wat betreft vliegrouen van vleermuizen mogelijk overtreden. Nader onderzoek naar vliegrouen is noodzakelijk.

4.9 Samenvatting

Tabel 4: Samenvatting van voorgaande paragrafen, naar welke soorten nader onderzoek noodzakelijk is, de periode, eventuele mitigatie mogelijkheden en reeds eerder uitgevoerde onderzoeken.

Onderdeel	Overtreding Omgevingswet, besluit activiteiten leefomgeving	Nader onderzoek	Periode	Mitigatie	Reeds uitgevoerd 2021 of 2022?
Flora	Mogelijk	Nader onderzoek naar Akkerdoornzaad.	Bloeiperiode: Juni t/m augustus.		Nee
Zoogdieren	Mogelijk	Nader onderzoek naar kleine marterachtigen en steenmarter.	Conform kennisdocument kleine marterachtigen BIJ12		Kleine marterachtigen in 2021 en 2022 (verschillende delen). Steenmarter enkel in 2022 in één deel.
Amfibieën	Nee	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Reptielen	Nee	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Ongewervelden	Mogelijk	Nader onderzoek naar sleedoornpage.	Winterperiode zoeken eitjes, in zomer 2 bezoeken tijdens vliegtijd.	Handhaven sleedoorn struweel.	Zowel in 2021 en 2022 (verschillende delen)
Broedvogels	Ja	Nader onderzoek naar rans- en steenuil.	Conform kennisdocument steenuil BIJ12.	Handhaven vaste rust en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied. Werkzaamheden opstarten buiten broedperiode.	Steenuil onderzocht in 2021 en 2022 (verschillende delen). Ransuil is niet onderzocht.
Vissen	Nee	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vleermuizen	Ja	Nader onderzoek naar vliegrouden.	Conform vleermuisprotocol 2023.	Handhaven doorgaande structuren.	Zowel in 2021 en 2022 (verschillende delen)

4.10 Natura 2000

Het plangebied ligt buiten de Natura 2000 gebieden maar op zeer korte afstand. De dijk zal de meeste directe effecten van de bouw van de woningen en de aanleg van de infrastructuur absorberen. Het bevoegde gezag kan echter om een voortoets Natura 2000 vragen.

4.11 Gelders Natuur Netwerk

Het plangebied ligt buiten de GNN en GO zones. De kernkwaliteiten zijn niet van toepassing op dit gebied.

4.12 Houtopstanden

In het plangebied zijn geen houtopstanden aanwezig die onder de omgevingswet beschermd zijn.

5. Verlopen nader onderzoeken

Voorgaand aan deze quickscan zijn reeds al twee quickscans uitgevoerd en daarop volgend twee nader onderzoeken. Huidige quickscan is een samenvoeging en actualisatie van de twee voorgaande quickscans. Hieruit worden nader onderzoeken mogelijk noodzakelijk bevonden naar bepaalde soorten. Hieronder wordt uitgebreid welke nader onderzoek opnieuw of voor het eerst gedaan moet worden in het licht van nieuwe bevindingen. Voorgaande nader onderzoeken verlopen naar drie jaar, dus na bepaalde tijd zullen reeds uitgevoerde onderzoeken opnieuw gedaan moeten worden.

Het nader onderzoek van 2021 verloopt in november 2024. Indien de aanvraag van de ontheffing voor november 2024 wordt gedaan, hoeft in dit deelgebied niet opnieuw onderzoek gedaan te worden naar kleine marterachtigen, roofvogelnesten, sleedoornpag, vliegrouen vleermuizen en steenuil. Start de bouw na deze datum dan is het waarschijnlijk dat de provincie een update wil hebben van dit onderzoek. Hetzelfde geldt voor het tweede deel maar in dat geval met als uiterlijke datum december 2025. Begint de bouw na december 2025 dan moet in het tweede deelgebied opnieuw onderzoek gedaan worden naar vliegrouen vleermuizen, kleine marterachtigen, steenmarter, steenuil en sleedoornpag.

Door het wegvallen van het perceel van Waalwijk 18 is nader onderzoek naar huismus niet meer noodzakelijk. Deze soort zou alleen mogelijk hier kunnen voorkomen of zal bij de werkzaamheden aan het plangebied niet benadeeld worden. Toevoegend moet er wel onderzoek gedaan worden naar een mogelijk ransuilennest in een kraaiennest in de boomgaard ten zuiden van Zandsestraat 14.

6. Advies

6.1. Intrinsieke waarden

Onder de Omgevingswet wordt elk in het wild levende dier of inheemse plant beschermd. Ook diersoorten of diergroepen, die niet in de lijsten van Omgevingswet voorkomen, bezitten deze bescherming. Onder de Omgevingswet is het verplicht om voorzorgsmaatregelen te treffen. Voorwaarde is wel dat het inheemse dieren betreft. Dit is de intrinsieke waarde van het dier of de plant en valt onder de zorgplicht.

Direct voorafgaande aan de werkzaamheden dient het plangebied en de directe omgeving gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van dieren. Ook tijdens de werkzaamheden dient met de aanwezigheid van dieren rekening te worden gehouden. Worden dieren aangetroffen dan moet deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen, of moet het dier in veiligheid gebracht worden. Worden onverhoopt beschermde diersoorten aangetroffen dan moeten de werkzaamheden worden gestaakt en een passende oplossing worden gezocht.

6.2. Algemeen versterken van de biodiversiteit

Met eenvoudige middelen kunnen voor verschillende planten en dieren belangrijke voorzieningen worden gerealiseerd die de kwaliteit van hun leefgebied kunnen verbeteren en hun aantallen kunnen laten groeien.

In het gebied zijn vleermuizen actief. Met het uiteindelijke ontwerp van de woningen en buitenruimte kan veel voor deze kwetsbare dieren worden gedaan. Daarbij kan worden gedacht aan een bredere open stootvoeg met toegang tot de spouw of speciale voorzieningen in de spouwmuur (met bijvoorbeeld een griplaag) of het dak. Ook voor vogels zoals de huismus kan met eenvoudige middelen veel worden gedaan voor deze soort, bijvoorbeeld door het afzien van vogelschroten of deze te plaatsen op het 3^e panlat. Zorg wel dat de daken voorzien zijn van hard isolatiemateriaal, anders maken ze het kapot. Nestkasten voor bijvoorbeeld gierzwaluwen kunnen ook worden ingebouwd.

Het planten van meer bloemen, eventueel in combinatie met een insectenhotel of insectenburcht, is eenvoudige methode om de aantallen van vlinders en ander insecten te laten groeien. Een variatie aan beplanting zorgt voor een hogere diversiteit aan insectensoorten.

Voor zoogdieren kan veel worden gedaan door het creëren van takkenhopen of 'rommelhoekjes'. Hiernaast kunnen verblijven worden geplaatst voor marters en egels.

De dieren geven geen enkele vorm van overlast en dragen bij aan een gezond leefmilieu. Met het uiteindelijke ontwerp en materiaalkeuze kan veel voor deze dieren worden gedaan. Wij adviseren u graag over de mogelijkheden voor het groen inrichten van de buitenruimte.

7. Literatuurlijst

7.1 Websites

- ❑ www.determineren.nederlandsesoorten.nl
- ❑ www.eis-nederland.nl
- ❑ www.gelderland.nl
- ❑ www.maps.google.nl
- ❑ www.natura2000.eea.europa.eu
- ❑ www.natura2000.nl/gebieden
- ❑ www.quickscanhulp.nl
- ❑ www.ravon.nl
- ❑ www.sovon.nl
- ❑ www.topotijdreis.nl
- ❑ www.vlinderstichting.nl
- ❑ www.vogelbescherming.nl
- ❑ www.zoogdiervereniging.nl

7.2 Verspreidingsatlassen

- ❑ Atlas van de Nederlandse broedvogels, verspreiding en bescherming, Nederlandse fauna 5
- ❑ De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming, Nederlandse fauna 7
- ❑ De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse fauna 9
- ❑ Atlas van de Nederlandse zoogdieren, Natuur van Nederland 12
- ❑ Atlas van de Nederlandse vleermuizen , onderzoek naar verspreiding en ecologie
- ❑ Vademecum wilde planten
- ❑ Flora van Nederland

Bijlage 1: Foto impressie plangebied

Afbeelding 1: Links: Overzicht meest noordwestelijke akkerland in het plangebied. Rechts: Grondbedekking in het meest noordwestelijke akkerland.

Afbeelding 2: Links: Muizenhol aan de rand tussen de kas en de noordwestelijke akker. Rechts: Molshoop in de rand tussen de kas en de noordwestelijke akker.

Afbeelding 3: Links: Overzicht grens noordwestelijke en zuidwestelijke akkerlanden. Rechts: Eksternest in de sleedoornstruweel tussen de noordwestelijke akker en het centraal liggende weiland.

Afbeelding 4: Links: Aanzicht meest oostelijke weilanden met de Waaldijk zichtbaar op de achtergrond. Rechts: Knotwilgen met sloot op de grens tussen het centraal liggende en de oostelijke weiland.

Afbeelding 5: Links: Oostkant van de kas met een braamstruweel. Rechts: Grondbedekking in de centraal en oostelijke weilanden.

Afbeelding 6: Links: Aanzicht net gezaaide grasland in het zuidwesten van het plangebied. Rechts: Grondbedekking in het zuidwestelijke weiland in het plangebied.

Afbeelding 7: Links: Sloop tussen de Zandsestraat en het plangebied. Rechts: Paardenstal in de oostelijke weilanden in het plangebied.

Afbeelding 8: Links: Beeld op de rand van de kas. Rechts: Buizen langs de zuidkant van de kas.

Afbeelding 9: Links: Intern in de leg kas langs de noordkant. Rechts: Intern kijkend naar de zuidzijde van de kas.

Bijlage 2: Gegevens NDFF

Project : Zandsestraat Bemmelen Jansen
Referentie: Zandsestraat Bemmelen Jansen
Datum : 16 februari 2024

Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied - levering uit de NDFF.

Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied - levering uit de NDFF. disclaimer De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Copyright vermelden bij verwijzen of citeren naar deze levering: '© NDFF - quickscanhulp.nl 16 februari 2024' Op de volgende pagina's vindt u de lijst met soorten en afstanden ten opzichte van het plangebied dat deze soorten zijn waargenomen. Een toelichting op deze lijst is te vinden op: www.quickscanhulp.nl.

Mocht u vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de helpdesk van Het Natuurloket:

E-mail: serviceteamndff@natuurloket.nl
Telefoon: 0800 2356333

Disclaimer De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Hoewel het Natuurloket en Regelink Ecologie & Landschap hun uiterste best doen voor het correct weergeven van de data op quickscanhulp.nl kunnen zij niet aansprakelijk gesteld worden voor enige fouten of het gebruik van de data.

Copyright vermelden bij verwijzen of citeren naar deze levering: '© NDFF - quickscanhulp.nl 16 februari 2024'

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Akkerboterbloem	Vaatplanten	wnb-andere	0 - 1 km
Akkerogentroost	Vaatplanten	wnb-andere	0 - 1 km
Bastaardkikker	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Bever	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Blauwe reiger	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Boerenzwaluw	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Bonte vliegenvanger	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Boomkikker	Amfibieën	wnb-hrl	0 - 1 km
Boomklever	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Boomkruiper	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Brilduiker	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Bruine kikker	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Bunzing	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Das	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Dreps	Vaatplanten	wnb-andere	0 - 1 km
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Egel	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Ekster	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Gekraagde roodstaart	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone pad	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Glanskop	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Grauwe vliegenvanger	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Groene kikker (Onb.)	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Groene specht	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Groot spiegelklokje	Vaatplanten	wnb-andere	0 - 1 km
Grote bonte specht	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Grote gele kwikstaart	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Grote vos	Dagvlinders	wnb-andere	0 - 1 km
Haas	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Havik	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Huismus	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Huisspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Huiszwaluw	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Ijsvogel	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Kamsalamander	Amfibieën	wnb-hrl	0 - 1 km
Kleine bonte specht	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Kleine watersalamander	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Konijn	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Koolmees	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Naaldenkervel	Vaatplanten	wnb-andere	0 - 1 km
Oeverzwaluw	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Pimpelmees	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Raaf	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Ree	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Roek	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Rosse woelmuis	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-hrl	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Spreeuw	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Steenmarter	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Stenuil	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Stijve wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere	0 - 1 km
Tapuit	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Teunisbloempijlstaart	Nachtvlinders	wnb-hrl	0 - 1 km
Torenvalk	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Vos	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Wezel	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Wilde ridderspoor	Vaatplanten	wnb-andere	0 - 1 km
Wilde weit	Vaatplanten	wnb-andere	0 - 1 km
Zeearend	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Zwarte kraai	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Zwarte mees	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Zwarte roodstaart	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Akkerdoornzaad	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km
Baardvleermuis / Brandts vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Beekrombout	Libellen	wnb-andere	1 - 5 km
Boommarter	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Bosbeekjuffer	Libellen	wnb-andere	1 - 5 km
Bosuil	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Brede wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Draaihals	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Dwergmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Edelhert	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Eekhoorn	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Gewone / Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-andere	1 - 5 km
Grote leeuwenklauw	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km
Grote modderkruiper	Vissen	wnb-andere	1 - 5 km
Grote weerschijnvlinder	Dagvlinders	wnb-andere	1 - 5 km
Hermelijn	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Hop	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Ingekorven vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Kartuizer anjer	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km
Kerkuil	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Kleine dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Kleine wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km
Kluwenklokje	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km
Meervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Myoot (soort onbekend)	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Otter	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Poelkikker	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Rivierrombout	Libellen	wnb-hrl	1 - 5 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Sleedoornpage	Dagvlinders	wnb-andere	1 - 5 km
Veldmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Wezel/Hermelijn	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Woelrat	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Zwarte wouw	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Aardmuis	Zoogdieren	wnb-andere	5 - 10 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën	wnb-andere	5 - 10 km
Blaasvaren	Vaatplanten	wnb-andere	5 - 10 km